

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Ide intézkendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyilttér postaióra 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézkendő.

Bérmentetlen levelek csak ismételt kérésből fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa. 1900.

Felölös szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök december 2.

Nemzeti szellem.

Szomercu dolog, hogy míg más nemzeteknél, amelyek a magyarnál számbelileg is, vagyoniilag is, kulturailag is erősebbek, majdnem mérsékelni kell a nemzeti szellem megnyilatkozását: addig nálunk a legbőségesebb szóáradat sem sok, ha a nemzeti szellem fejlesztéséről, apolásáról, fentartásáról akarunk egy kis buzdítást világga bocsátani.

Pedig azok a homogén elemekből álló nemzetek éppenséggel nem szorultak arra, hogy náluk a nemzeti szellem megszilárdíttassék, mert ott megvan a két legfontosabb tényező: a faji és nyelvi egység. Nálunk pedig éppen ez a kettő hiányzik egére, hetöbbsen s így nagyon is rá vagyunk szorulva, hogy maroknyiségünk számbeli gyöngeségét erős nemzeti szellemmel pótoljuk.

Azért el lehet mondani, hogy a mi hazánkban rohasem sok a leirt vagy kimondott szó, melylyel nemzeti szellemünk fejlesztésére, megszilárdítására buzdítunk. Nemesak az alkalmilag elmöndött vagy leirt szavak nem fölöslegek, hanem még azoknak a lapoknak is határozott létjogosultságuk van, melyek kiválóan a nemzeti szellem fejlesztését jelölték ki maguk elé célul.

Hisz némi pírulással ugyan, de be kell vallanunk azt is, hogy nálunk igen sokan

nem is tudják, hogy tulajdonképpen mi az a nemzeti szellem. Nem tudják, hogy a nemzeti szellem az a megalkudást nem ismerő hatalmas erő, mely egy-egy nemzettestnek minden tagját a nemzet megszilárdításának áldozatkész, elszánt munkásává avatja. Ez az erő pedig csak akkor erő, ha mindenki vel szemben és minden vonalon érvényesül.

A magyar nemzeti szellem ereje is csak akkor lesz valóban nagy és megszilárdító, ha annak minden magyar ember s a nemzeti élet megnyilatkozásának minden vonalán odaadó, elszántmunkása lesz. Ha irodalmunkon, társadalmi életünkön, kereskedelmünkön, iparunkon, egész kultúránkon az első pillanatra meg lehet ismerni, hogy nemzeti, hogy mindenizében magyar. Mert — fájdalom! ezt még ma nem mondhatjuk el. Ma még — habár tapasztalható is egyben-másban reményt keltő haladás — mindig erősen uszunk a kozmopolitizmusban.

Valaki félre ne értsen bennünket! Mi annak a kozmopolitizmusnak, mely az emberies érzés és gondolkozás, az egyetemes emberi törekvések és az általános haladás terén van hivatva egybefűzni az emberiség különböző faju és nyelvű millióit, éppenséggel nem vagyunk ellenségei. Sőt forró óhajunk, hogy azok az ellentétek, azok az elválasztó falak, melyek a nagy embertársadalom magasabb egységének

kibontakozását megakadályozzák, mielőbb elenyésszenek. Ennek a magasabb színvonalu és magasabb célú világpolgáriásodásnak éppenséggel nem vagyunk ellenei, mert tudjuk, hogy annak keretében a nemzeti szellem fejlődése és megerősödése nagyon szépen megtalálja a maga útját.

De ellenei vagyunk annak a kozmopolitizmusnak, mely a nemzeti szellem követelményeivel semmit sem törődik, mely a haza szent rőgeivel szemben az »ubi bene, ibi patria« elvi álláspontjára helyezkedik, amely tehát a saját egyéni érdekének elhanyagolása mellett fűtyöt hány a hazának, a nemzetnek.

Nos hát azt az alacsony színvonalu, az a minden magasabb cél nélküli kozmopolitizmust kell utolsó cseppig fenékgig lecserélni, elvezetni innen a mi édes hazánk, nemzetünk talajából. Hisz akik ennek árjában usznak, azok a szó nemesebb, magasabb értelmében világigároknak sem tekinthetők, mert általában hiányoznak náluk az együttérzésnek és együttgondolkodásnak ama tisztább szálai, melyek öket bármely társulásnak kisebb vagy nagyobb keretű egységéhez csatolhatnák.

A szó magasabb értelmében jó világpolgárrá is csak a jó hazafi lehet!

A magyar nemzettestnek ama tagjai, akik a saját nemzetükkel szemben nem találták meg az érdekek közöségének

TÁRCA.

A kalabriász.

— Kisvárosi történet. —

Irta: dr. Csák Károly.

Mindhiába a gibic — még ha lélekzetviasszafojtva drukkol is — kellemetlen. Nem akarom ugyan azt mondani, amit Mokány Berci a kártyások nagymestere állít, hogy a gibic a legaljasabb emlős állat, de azt tudom, hogy ha a blattot a gibic a jó ékösszel együtt gusztálja, az a legtöbbször elromlik, nem fest s ennek mindör a kibic az oka, mert vagy nem erős a drukk, vagy túlágos; sőt néha — ha a gibic maliciával dolgozik — kontradrukkot is fejt ki.

De van olyan is, akiről ezt mondják, hogy a hova leül, ott fű sem nő fölbbel.

Az ilyenről félnék, szekirozzák, kergetik, az üres székere sőrös poharakat raknak, hogy le ne ülhesen. Rendesen nem használ ugyan a preventív intézkedés alkalmazása, mert a peches gibic kárját és túrlmes, de van legalább a vesztettnek kit zsidni és okolni.

Ilyen szerecséttlen sorsban leledzett szegény Gyenge Tamás.

A balesetek és jószívű emberek szokásaként a feleségének — leány korában — fűt fát igért s ígrelét emberül megtartotta, mert — magunk közt mondvá — muszáj volt neki.

Hat bizony Gyenge Tamás urnak a kék szemű gömbölyű feleség kedvéért muszáj volt lemondani

a dohányzáról, a mindennapi fekete kávéról, meg a rég megszokott kalabriászról. Héthőznapi a kávéházba menésről szó sem lehetett, vasárnap délután azonban — husz kemény krajcárokkal — elmehetett az »Arány országvuba« képes újságot olvasni.

De — ó jaj — mielő kinokat állott ki szegény Tamás. Szemei előtt alakult meg a kompánia, keverték, kontrázták, osztottak, kacagtak s ő csak messziről nézhette az olympi elvezetelt (azt mondják az Olympuson Canimedes igen jóbrű kávéházat tartott) mert gibicnek nem túrték meg Tamás barátunkat.

— Jön a vészmadár! — kihált előre Zengő fiskális, ha Gyenge feléje közeledett, a lödokter csupa szórakozottságból az ölebe verte a szivarhamu, ha melleje üt, a szolgabíró meg éppen megmoodta neki, hogy az öregapja is abba pusztult bele, hogy kártyacsömört kapott a kibicektől s agyon urta magát.

Bele kellett nyugodni a sorba s Tamás urnak elégednie a mindennapi piquet-vel, a melyet feleségével játszott, aki férjének zsebpenzét ez uton viszanyergette.

Egy zimankós teli vasárnap délutánján összeült újra a parthie; a Zengő fiskális, az ől hosszú szolgabíró, a kinek kalabriászban az a forja volt, hogy felülről tekingethetett be a pártnerre kártyáiba, mert a kis Zengőnek s a pocokos állatorvosnak szerfelett kis termetet adott a végzet. Negyediknek Schwarz Mörice — pardon Mörice — az ügyvédjelölt kérezkedett be.

A kis Zengő nem jó szemmel nézte

ugyan Schwarz Mörice, mert iszonyu szerencésévé játszott s minden reponcet észrevelt, de az állat orvos miatt, aki egy szobává alakított folyosó adott alherbe Schwarz urnak, kegytelen volt s acceptálni.

Gibic volt az új orvos dr. Khontalvi László (magyarosított név) aki Bihar-országból származott ide.

Az első parthie után a doktor fűtmálva, biggyesztelte fel az ajkát.

— Hát még ez is kaláber! Tercász Béla luss, fizess. Ez közönséges preferáne, ez nem kaláber.

— Mit ért maga hozzá — riadt fel a szolgabíró. — Hát van más kaláber a világon.

— Van, van. Az alsós uram, az alsós. Az csak a játék. Ott egy tercász béla az semmi. Suvix. Arra kontrát káp. A vannak, a kusszt, az valami. Az alsó az ur.

A doktor hangosan beszélt s a sarokban felütötte a fejét a »Vasárnapi Újság«-ból Gyenge Tamás; fűlt, mint a vén csatoló, ha trombitarecséget hall.

Az érdeklődés a kompániában is fel volt keltve; mindenki meg akarta tanulni az alsóst. Az állatorvos azonban konzervatív maradt. Ő nem kvalifikálódik tovább. Eltartott vagy husz esztendeig, míg a felsős kalábert megtanulta, még husz esztendő nem jut az alsósa. A doktor beült a helyére.

Zengő kéjjel lóbálta lábait, lelkesüden vaddolta a kártyákat s úgy elütögte a körmeit, hogy minden ütés után a szájába kapta; a szolgabíró dörgő hangon kontrázott.

Selyem-damaszt-ruha 9 főtől

... Mint ak... 45 krtól 14 frt 65 kr méterenkint.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(es. és kir. udvari szállító) Zúrtó

Apró hirdetések.

Eladó.

Nagy-Kanizsán, a Vörösmartyu-csában 317 szám alatti ház hozzatarozó nagy kerttel együtt; értékezni lehet Peksz Anna háztulajdonosnál.

Házikisasszonyok.

ajánkozik magányos urú vagy gyermekek mellé helyben vagy vidékre egy jó házból való kisasszony. Címe a kiadóban megtudható.

293-3

Hirdetések:

2061. 1900. végrh. szám.

391-1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1900. évi Sp. 324. 4. számú végzése következtében Rapoch Gyula nagykanizsai ügyvéd által képviselt a nagykanizsa segély egyesület szövetkezet javára Friedenthal P., Horvath Gy., Berger Károly, Reichentfeld Albert ellen 400 kor. s jár. erejéig 1900. évi okt. hó 11-en fogantatosított kiegészítési végrehajtás útján le foglalt és 730 K. becsült Berger Károlynál szababutorok, Reichentfeld Albertnél 2 lóbol álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírórság 1900. évi V. 1038-2. sz. végzése folytán 400 kor. tökékövetelés, ennek 1899. évi nov. hó 15 napjától járó 7 1/2 % kamaváltó díj és eddig összesen 36 korona 50 fillérben bírólágar már megállapított költségek erejéig Nagy-Kanizsán a helyszínen leendő eszköziesére

1900. évi december hó 4 napjának d. e. 8 órája

határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megje yzessel) hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi nov. 19-én

MAXIMOVITS GYÖRGY kir. bir. végrehajtó.

2058|1900. végrh. sz.

Arverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1900. évi S p III. 153/1 számú végzése következtében Rapoch Gyula nagykanizsai ügyvéd által képviselt a nagykanizsa segély egyesület szövetkezet javára Nink János és Gaspar Anna, Scherenbeck János és Ruff János ellen 400 kor. s jár. erejéig 1900. évi október hó 20-án fogantatosított kiegészítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1226 koronára becsült Nink János és Gaspár Annával: 3 sertés 3 sz. szénna, 1 sertésöl Scherenbeck Jánosnál 2 sertés, 4 szekér széna, Ruff Jánosnál 2 lóbol álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírórság 1900. évi V. 1074-1900. számú végzése folytán 400 kor. tökékövetelés, ennek 1900. évi november hó 1 napjától járó 7 1/2 % kamatai, 1/2 % váltó díj és eddig összesen 76 korona 50 fillérben bírólágar már megállapított költségek erejéig Langvizen 1900. december 5-én, d. e. 8 órakor és Korpaváron leendő eszköziesére

1900. évi december hó 5 napjának d. e. 10 órája

határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagy Kanizsán, 1900. évi november hó 21. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY kir. bírósági végrehajtó.

Advertisement for 'KWIZDA FLUID' and 'TOURISTA FLUID' featuring an illustration of a cyclist and descriptive text in Hungarian.

Szerencsésé

es az egy finom, fehér úde arcszin és egy arc, szeplőbörtisztítálatanságok nélkül. — a ezért használják

Bergmann liliumtejszappanát ára darabonkint 50 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a.E. (V6 dójegy: két bányász.)

Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fischer Ferenc uraknál.

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívjuk, dassan felzserelt fűszer, festék, gyarmat, legfinomabb tábla és máxi olajok, valódi jamaikai rum, orosz then, likörök továbbá milly gyertya, szappan, rizskeménysíté, mandola, morzola szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petrolcum és minden e szakmába vágó cikkekre.

Asványvizek, denaturált szesz állítáras palackokban megbízható csiraképes, mezőgazdasági vetemény magvak.

Trifaili-köszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti gőzmalmok lisztjéből, mindig jelentékeny raktár. Postal megrendelések pontosan eszközlőtetnek, olcsó verseny árak mellett.

A régi jó hírnévnek örövendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és ujja átalakított fűszerűletünk és sok évi tapasztalatunk nemkülönbén a nagy verseny készlet beállítás fenti árak ajánlatára, melynek minél számosabb pártfogásukat állázzal kérj

Balaton Testvérek

fűszer, hazai termény és lisztkereskedés Nagy-Kanizsán

220-52

Eötvös tér a „barát pékhez.”

A NAGY KRACH.

Advertisement for 'A NAGY KRACH' featuring a list of kitchenware items and their prices, along with an illustration of a knife and a spoon.

nem család

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkiinek kinek az áru nem tetszik, a pénst visszaváradul é senki sem mulassa el azt a kedvező alkalmat hogy ezen díszes garnitúrát megkeresse, melgyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul, továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szab. esztétgyarak kiv. áruháza Wien, II., Rembrandtstrasse 19./IV.

Szátküldés a vidékre utánvétellel v. az ország elözotes beküldése ellenében.

Ehhez fiztítópör 10 kr. Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségi fem.)

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24. Tisztelt uram. A garnitúrát teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógorném Nyáry báróné szül. Somogyinak címére Szántóra 3 lly garnitúrát küldeni. Nyári Gyula báró.

Evökészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy lly garnitúrát. 44 drb amerikai sz. esztétből rézszemre postautánvétellel küldeni. Bozovics (Krassó-Szőrény m.) 1896. júl. 18. 350-10 Keresztes Sándor, főszolgabíró.

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Terem- és templom-csillárok kívánatra rajz szerint is készíttetnek.

Rosenfeld Adolf és Fia

Nagy-Kanizsán ajánlják

a. cs. és kir. udvari szállító **DITMAR R.** Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz. alatti cég világhírű gyártmányait, u. m.:

Szolid és olcsó kivitelű szabad. és öntött vasból készült világító tárgyai különös figyelemre méltók!

olaj, petroleum és villamplámpáit valamint csillárait kávéházak, vendéglők és magán-lakások berendezéséhez.

Költségvetések és rajzok kívánatra szívesen szolgáltatnak.

MEGHÍVÓ.

A Nagy-Kanizsai Malátagyár és Serfőződe Részvénytársaság

t. c. részvényesei ezennel tisztelettel meghívotnak a

f. évi december hó 20-án d. e. 10 órakor

a nagykanizsai Kereskedelmi és Iparbank helyiségében tartandó

Nyolczadik évi rendes közgyűlésre.

N A P I R E N D I:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámadások elő-részítése, a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem hova fordítása, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó telmentvény iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság indítványa, hogy a társasági alaptőkéből, értékesökkenés címén 300.000 korona leírassék és ennek folytán a társasági részvények jelenlegi értéke 60 koronával leszállítottassék.
4. Alapszabályok módosítása.
5. Hivatalos közlöny kijelölése.
6. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépett Bogenreider József, Rapoch Gyula, Stern Sándor, Rothschild Samu igazgatósági tagok helyett három évre újabbak, vagy ezek újból megválasztása.
7. Öt felügyelő bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényüket részvényeikkel együtt az alapszabályok 13. § értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a nagykanizsai Kereskedelmi és Iparbank penztáránaiba lerakni, mely mellett letenni, hol a felügyelő bizottság által megvizsgált és helyben hagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései nyolcz nappal a közgyűlés előtt a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

NAGY-KANIZSA, 1900. november hó 20-án

AZ IGAZGATÓSÁG.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesítés.

Az őszi és téli időnyre

raktáromat a legdivatosabb inom

318-10

bel- és külföldi kelmekkel

duan felszereltem

Aradm megérkezéssel azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram túl nagy, így elhagyottam magam

a legkisebb hasznára megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról bírom a u. ó. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelési kérése maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

ELLEK féle ház.)

Bjara, parian és szőlő kiterjedése

Közönség iránt teljes tisztelettel és kedves nével

A „KRISTÁLY” Szt. Lukács-fürdői
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó összetételű,
 igen tisztá, calcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatos,
 ásványvíznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által aláírva.
 A legzöltebb és legolcsóbb ásványvíz.
 Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és
 vendég ében.

Nélkülözhetlen és utólrérhetlen, hatása kitünő. Világclikk,
 kivitel minden országba.

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált]
 az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor
 valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvénszéknel bejegy-
 zett „apáca” védőjeggyel van ellátva. Felülmulhatatlan
 szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg
 is kitünően hat és **sebet gyógyít**.

Egy próbátég bérmentesen 1 korona 20 fillér. Szőjeküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utólrérhetlen szivó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben főúlslegessé teszi.
 Ez kenőcsesél egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartot csontszut, ujabban egy 22 éves rák-
 szerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és
 más efféket.

Czím: A. THIERRY, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada, Prázerhof felé, a Déi Vasut menten.

Prospektus ingyen és! bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használni: készen a házban tartani. Az
 összes művelt államokban bejegyzeti védőjeg yeim nek utánzatát a törvény üldözi.

Mit adjak

ajándékul?

Schwanhäusser irodaszere
 és Caw amerikai, ténava
 ölthető aranyirótollai a
 legcélszerűbbek s eméltrova a leg-
 olcsóbb karacsonyi és ujvi ajándékok.
 Kapes árjegyzék ingyen és
 bérmentve.

SCHWANHÄUSSER
 Shannon-Registrator-Vállalat
 Bécs, I. Johannesgasse 2.

324- * Kapható minden nagyobb papirkereskedésben.

Ügyeljen mindenki szigoruan »Schwanhäusser« czégre.

Kriegl József doctor
 valódi angol

Tanochinin pomadéja

1. a kerán hajbul-
 last megakadá-
 lyozza, valamint
 a hajak és szakáll
 őszülését és elő-
 segíti azok nő-
 veset.

2. After.

Before.

Egy tegely ára bérmentve és költségmen-
 tesen a pénz előleges béküldése mellett.

3 Korona.

Chief Office 48., Brixton-Road. London S. W.

Az utalvány címzendő:

Thierry A. gyógyszerész bzsam gyára.

Pregrada, Rohitsch-Sanerbrunn mellett.

Nagybani vevőknek tetemes engedmény.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHERNN Budapest—Ung.

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapir diszes dobozban
 mindentéle alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.

== kapható ==

FISCHEL FÜLÖP könyv és papirkereskedésében Nagy-Kanizsán

Szerkesztőség
Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta d. u. 4-5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár postósora 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Bérmentellen levelek csak 10 n t kasszából fogadtnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtársa: Révész Lajos.

Csütörtök december 6.

Centralizáció.

Irta: Dr. Baross János.

Richl Vilmos német társadalmi író egy munkájában a modern nagy városokat az ujkori társadalom vízfejének nevezte el.

Beteg szervezet, mely nem képes a te t nedvet egyes tagok közt arányosan elosztani, elvonja a kéztől, lábtól gerinctől azt az erőt, a mi azok fejlődéséhez okvetlenül szükséges lenne s összehalmoz mindent a fejben, a mely fiatal fej nem bírván feldolgozni és felszívni a termézetlenes erőfelesleget — külsőleg ugyan csodálatosan megnövekedik, de belül nem élterős gyvelővel, hanem valami vizenyős, egészségtelen anyaggal van tele.

Szerencsétlen az ilyen gyermek; keze nem arra való, hogy do'gozzék, lába nem arra, hogy járjon, csontszervezete nem arra, hogy az egésznek fentartója legyen, a fejben pedig, mely beteges kapzsisággal magához szívott minden életerőt; egészséges gondolatok helyett legfeljebb perverz ideák teremnek meg; a helyett hogy vezetője irányítója lenné a szervezetnek,

csak nyüge, terhe és megrontója annak. Bizony jó ez a hasonlat; különbség a vízfejű gyermek és a modern nagy városok között csak az, hogy míg az elsőre beletörődött szívvvel azt mondjuk, hogy: Isten csapása. — az utóbbiért azonban önmagunkat, saját rossz gazdasági politikánkat kell felelőssé tennünk. Abban az általános nyomorúságban tehát melynek mind sűrűbb jajszavaitól hangos az ország, nem lesz érdektelen kutatnunk, hogy mily gazdasági szerepet játszott nemzetünk életében az ország fővárosa.

Szó sincs róla: igaza volt Széchenyi Istvánnak, a mikor azt mondta, hogy egy nemzet csak akkor egész nemzet, ha annak szép hatalmas fővárosa van, amely egy gazdasági, mint szellemi vezére legyen a nemzetnek; a külföld előtt pedig kicsiben képviselje mindazon szellemi és anyagi kincseket, a melyek ezt az országot magyarrá teszik.

Hogy tehát egy olyan fővárosa legyen hazánknak, a milyen ideál a legnagyobb magyar szeméi előtt lebegett, ahhoz két főkéllékre van szüksége fővárosunknak:

nemzeti legyen és hogy természetesen felelődjék.

A mi az első kérdést illeti, sok mindent feltehetően pro et contra beszélni, de arra most itt nincs hely. Egyet azonban meg kell jegyeznünk: mi valamely intézmény, város vagy akár személyiség magyar voltát nem abban találjuk, hogy az a valaki, vagy valami minél többször és hangosabban kiabálja, hogy ő magyar hanem abban, hogy átérezni és lelkében egyesíteni tudja azokat a magasabb etnikai eszméket, a melyeket nem egyik napról a másikra, nem is egy két generáció alatt, hanem megpróbáltatásokban gazdag hosszú századok alatt szült és örített meg a magyar nép, a magyar faj geniusa.

Hogy fővárosunk képvisel-e tényleg a nemzeti tradíciókat és eszméket a maguk tisztaságában, vagy nem? — Ennek fejtegetésébe azonban most nem bocsátkozunk; de nem kevésbé lesz érdekes kutatni, hogy Budapest székesfőváros rohamos gazdasági fejlődése természetes volt-e, összhangban áll-e az egész ország közgazdasági fejlődésével, vagy pedig azt

TÁRCA.

Szerkesztőségben.

— Irta: Vajdai Szabó István. —

Önöknek persze halvány fogalmuk sincs arról, hogy milyen tragikus, gyakran kacagó gőrcsöket előidéző jelenetek játszódnak le a szerkesztőség mélyében és hogy egy szerkesztői menüvi zaklatásnak, gondnak és keservének van kitéve.

Mert a nyájas és nem nyájas olvasó közönség ezer fővel gondolkozik.

Egyiknek ez, másiknak az az cikk nem tetszik. Ha a nagyzás hóborítjáról ír, — mely tönk szélére jutatta az embereket — darázsfészékbe nyúl, s az érzékeny földbirtokosok visszaküldik a lapot.

Ha a helyi híreket szellőzteti, közegészségről tisztaságról ír, akkor meg a magisztratusnak tör borsot az orra alá.

De azért a témából kifogytania nem szabad. Egy jóbarátom vidéki szerkesztő eszenek ottannak kell lennie, mint egy jól járó órának: ha felhúzzák, hát járnia kell.

Univerzál zseninek kell lennie: ma veróriket ír közéletünk bajairól, holnap a megyei adminisztráció rémséges voltáról, választási mozgalmakról; máskor a «vicinális vasutakról», lejtőbűt a botrányhajhaszokról s az erkölcsök elsavanyulásáról s a népet megnyervező üres fejű vigécekről... meg a jó ég tudja, hogy még miről?

Megtölti a „tárcát“ azon hiszemben, hogy a közönség is megtölti az „5 tárcát“. Mindezeket kivül jó politikusknak, praktikusnak, borásznak, újdondásznak kell lennie. Ha aztán a dolgát elvégezte, akkor lehet — családapa is.

A szerkesztőségben?...
A szerkesztőségben mielőtt az asztalhoz ül, pipára gyújt... É nélkül nem képzelhetek szerkesztőt. Valóságos füstelhő képződik körülötte. Szelleme szárnyai ragadják az égiek birodalmába. Mariska és Jenő szerelméről ír egy szép novellát.

De im az ajtó megnyílik, s azon belép egy borzas fejű ursbátyám.

— Adjon Isten jó napot! Egészségére kívánom az écczrakai nyugalmat, ha — vót. No hát, hogy mint szolgált a kigyelmed egészségre?...

A szerkesztő erre egy miatyanokit mond, ugy visszafelé. A látogató e közben leteszi kalapját, azután széket keres, hogy leülhessen. Majd egyet köhint és elkezdi:

- Az ur a szerkesztő?
- Az volnék.
- Járatom a lapját, kifizetem minden tartályba az előfizetési díjat, ezért pedig meg kell ám védeni a polgárok jogait... Hát egy kis sorom volna...!
- Nem jár rendszeren az ujság?
- Jár a!
- Mi a baj hát?
- A szomszédommal volna egy kis bajom, írja ki az ur az ujságba!

Ekkor aztán elkezdődik a tárgyalás s tart legalább egy óra hosszág. A szerkesztő mindent ígér, hogy szabadulhasson unalmas látogatójától.

Az atyafi elballag s tovább íródik a tárca Mariska mennyire könyörtelen Jenő őrdjögő szerelmével szemben...

Szegény ilju ott nyafog a toll hegyén, midőn odakinn hangosan kérdi valakit:

— Itthon van az az ur, a ki az ujságba szokott írni?

A szerkesztő nem hazudhatik neki, hogy nincs honn, mert a vidék egyik tekintélyes „pógar“, akivel celszerű szöpen bánni.

Bonyit.

— A fiam pályáznai akar a bíróságához írni, hát legyen pártolója az ur!

Mit végzett a fia?

— Tegnap éppen egy nadrágot végzett be a segédjegyző urnak. Nagyon jó szabó, de megunt a mesterségét, ur szeretne lenni a kölyök! Irja ki az ujságba, nem leszek haladatlan, küldök egy szekér fát...

— Nem lehet, alászoigája!

— No hát majd megmutatom én, hogyan kell a vidék egy befolyásos emberét elutasítani!

Kikíséri, de az ajtóban összeütközik egy torzombor úrral.

— Jó napot! Ront be a helybeli dalárda egyik tagja — Önből kihívt a méltányosság. Tudhatta jó, hogy sertés-torban voltam tegnap előt, azért voltam berekedve a konoerten.

— Hisz kérem, — kezdi a szerkesztő vigasztalni — nem olyan borzasztó nagy dolog az, bocsáson meg az éles kritikaért!

— Nincs bocsánat Urrrrram! Ez jogtalanság! Vért kíván égbekiáltó bírálata. — Ezzel, mint a szőlívész elrohan.

A nyitott ajtón e pillanatban egy zömök

VÖRÖSMARTY MIHÁLY életrajza.

Irta: Dr. Kiss Erő. — Megjelent és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán
Diszes borítékba fűzve ára 1 korona.

mesterségesen növeltük nagygyá, a vidék érdekeinek elhanyagolása, vagy alán egyes megkározítása mellett.

A ki ismeri a vidéki városok nyomorú helyzetét, és a mellett őszinte is akar lenni, annak be kell ismernie azt, hogy a magyar főváros erőszakolt fejlesztése és a vidéki városaink hanyatlása közt a legszorosabb okozati összefüggés van!

Elvitázhatlan tény az, hogy gazdasági politikánk évtizedeken át oda igyekezett, hogy az ország központján minél nagyobb ipari és kereskedelmi életet teremtsen. Hami egy gazdagodó és gazdaságilag fejlődő nép lennének, akkor a centralizálástörekvések a vidék hátránya nélkül lettek volna megvalósíthatók, de sajnos, Magyarország az utolsó emberöltő alatt nem hogy gazdagodott volna, hanem ijesztő módon szegényedett; ha tehát az általános decadencia mellett fővárosunk mégis oly romosan növekedett: akkor erejét nem saját természetes fejlődéséből merítette, hanem a vidéktől vonta el.

Még nem is olyan régen minden kis vidéki városnak meg volt a maga független kisiparos osztálya és virágzó régi kereskedelme. Nem is voltak ritkák a 100-150 éves kereskedő családok vidéki városainkban, akik körében a tisztességes üzleti szellem, becsületesség és hazafiság nemzedékről-nemzedékre átöröklődött. Ez a régi kereskedő elem és kisiparosaink tömör sorai alkotmányunknak és nemzeti függetlenségünknek épp oly erős biztosítékait képezték, mint ma már sajnos nagy mértékben pusztulásnak indult birtokos köznemesség.

Mit látunk manapság a vidéki váro-

sokban? A legszomorúbb pusztulást és hanyatlást.

Tariffa- és vasuti politikánk célja az volt, hogy az üzleti életet lehetőleg a fővárosba terejlük, tehát elvontuk kisvárosaink életét. E őször tönkre ment a kisipar. Tönkre tette az osztrák és cseh gyáripár concurentiája s ennek legbuzgóbb terjesztői és szolgálói pedig a budapesti nagy áruházaink voltak.

Azután a helytelen gazdasági politika a régi szolid vidéki kereskedelmet tette tönkre. Egyik régi bolt a másik után zárul be; a régi szolid üzleti szellem nem bír megbirkózni az új idők talán gyorsabb, de mindenesetre tágabb lelkiismeretű üzletembereivel. Oh! ne féljünk, az a régi bolt rövid idő múlva újra megnyílik, új fényes hangzatos címet is kap, de új tulajdonosa már nem lesz kereskedő (a szó régi tisztességes és független értelmében), hanem szenál a budapesti és bécsi áruházak egyszerű megbízottja.

A gazdasági erők és független elemek napfoglatkozás maga után vonta azután a vidéki városok hagyományos politikai függetlenségének elhanyagolását is, egy-egy törvényszékkel, vagy pénzügyigazgatóság megszerzésével válték pótolhatni a régi pezsgő gazdasági életet.

A mikor aztán a vidék végleg ki volt pumpolva s nem volt a mesterségesen nagyra növelt fővárost honnét táplálni, bekövetkezett a millenniumi év után a fővárosi krach és üzleti pangás a mely tart még ma is és fog tartani beláthatatlan időnkig. Most azután se pénz, se posztó: se gazdag Budapest se jóindulatu vidék; hanem igen is ijesztő szegénység és pénztelenség az egész országban.

Ez nem tarthat így tovább, mert elpusztulunk.

Be kellett látni az intéző köröknek azt, hogy egy nemzet erejét nem egy hirtelen nagyra nőtt főváros, hanem a jómódu eleven gazdasági élettel bíró vidék képezi; majd ha a helyes gazdasági politikával kigyógyítjuk a vidéket vérszegénységéből, akkor fővárosunk a dolgok természetes rendje folytán újra fejlődésnek indul s ez a fejlődés majd akkor nem csak gyors, hanem természetes és biztos is fog lenni.

Mintha azonban a legutóbbi időben kezdenének már egy kicsit jobb szellem is fujdogálni a vidékre nézve. A vigé-törvényjavaslat első sorban a vidéki kereskedelemnek fog használni, ugyszintén a hálózat megrendszabályozása is.

Tariffa-politikánkban is mintha vennék már észre egyes sporadikus jelenségeket — a melyek nemely vidéki emporiumoknak kedveznek; mindez azonban elenyészik ahoz a hatáshoz képest, a melyet egy helyes iparpolitika elérni képes. Tele van a levegő mostanában az iparfejlesztéssel.

Ez az eszköz, melytől új életet várhatnak vidéki városaink, ha felébredt politikai öntudatuk segítségével azt a saját érdekeik előmozdítására tudják felhasználni. Ma nincs ugyan ipar, valamikor volt, most ha újat csinálunk, tanuljunk a régitől és az ujnak áldásait először is odaterjesszük ki, ahol a régi elpusztulása legnagyobb károkat okozott.

Vidéki kisiparunk legmesszebb menő támogatása s az állami subventiók segélyvel teremtett gyáripár decentralizációja képezik a helyes magyar iparpolitika katekizmusát. Ugy socialis, nemzeti, mint közgazdasági érdekeink azt követelik, hogy szakítsunk az eddigi káros és természetellenes centralistikus politikával; jómódu vidék és erősnemzet homogén fogalmak.

A doktorok azt mondják, hogy az ember halálát a végtagok megdermedése szokta megelőzni; nos, a magyar gazdasági élet végtagjai: a vidéki városok már elég dermedtek arra, hogy a legsovénabb bpesti ember is be ne látná azt, hogy itt a 12-dik órája annak, hogy a dermedt végtagok régi pezsgő vérkeringését helyreállítsuk. hacsak egy kiszámíthatatlan katasztrófának nem akarjuk kitenni nemzetünket.

Vörösmarty-ünnepségek.

Vörösmarty Mihály nagy költőnk születésnapjának századik évfordulóját Nagy-Kanizsán és vidékén is megünnepelett egy a külső társadalomban, mint az iskolában.

Nagy-Kanizsa a társadalom körében erre az Irodalmi és Művészeti Kör lett volna hivatalra, de mivel ennek kiküldött bizottsága a műsort — szereplésre vállalkozók hiányában — nem állíthatta össze, a nagykanizsai jogász ifjuság vette át az ünnepség rendezését.

Az ünnepségekről beérkezett tudósítások ezek:

masszív asszonyka billeg be bokorugró szoknyában, ringó léptekkel. Bájos pukkedt csinál.

— Galambom, maga a szerkesztő?

— Igen.

— No iszen! Szép ember az ur! Hát minek teti ki az újságba, hogy én libát loptam?

— Hogy hívják?

— Nyelvez Katalán! Hát tetszik tudni, ugy vagyok én a nevémmel, hogy az édes apám az Nyelvez Gábor volt, de később — ahogy édes apám beszélte — ezelőtt huszonhat, vagy harminceöt esztendővel, a mikor a mi császárnk összevezetett a burkus császárral, aztán hiába békítette őket a római pápa, egyszer csak meg fújták a trombitát, aztán...

— Ne trombitázzék, hanem mondja el röviden, mit akar?

— Hiszen váltig azt mondom. No, hol is hagytam el?... Igaz is a!... Hát megfújták a trombitát, aztán édes apámat elvitték külső heboruba... A háboruba sok burkust levágtott. Mikor vére volt a vérontásnak, a császár előszóllította az én lelkem édes apámat, oszt azt mondja, hogy asszonyka: „No Nyelvez Gábor, kend ugyan csak kitétt magáért. Mától kezdve Vitez Gábor kelmed.” Így aztán Vitez Katalán volték én — lelkem galambom, de azért a város a régi nevémmel tisztelt...

— Na de rá is illik. Hanem most már térjen a dolagra.

— Igenis! Hát tetszik tudni, ugy történt a dolog, hogy a kisebbik családom azzal jött haza az iskolából, hogy őt kirázta a hideg... Nézem a gyereket, hát — Uram fia! — látom, hogy még most is rázza. Gyakoroltam én azzal mindenféle medicinát. Adtam neki zöld gáliczot, bűdös követ, adtam...

A szerkesztő erre persze felál, s azt mondja Katalán:

— Tudja mit Kati, most menjen haza, majd kérek egy hónapig szünetet, és akkor meghalgotom!

Most egy jó barát lép be.

— Ah! Jó hogy itthon találtalak. Nézd, a multkori tüzelet én is vittem két veder vizet s nem említettél meg. Aztán nem is öt pulyka, hanem öt liba égett oda. Noabene: tegnap este hat liter bor, egy szóda és hat csésze tea fogyott el nálam. Nem tehetted ki a lapodban „piknik”, vagy „kedélyes családi estély” címen?

— Szegény szerkesztőt a guta környékezi, de nem ér rá, mert a mint barátja elment, két komoly képt ur plántálja magát elébe.

— Fontos ügyben akarunk a szerkesztő urral beszélni.

— Parancsoljanak!

— Megbizónk X. Y. sértve érzi magát a tegnapi vezércikk miatt. Lovagias elégtételt várunk.

— Rendelkezésükre állók.

Nesze neked szerkesztő uram, most löved agyon magadat...

Jenő ismét ficánkol a toll hegyén. Szegény, a szerkesztő haragjának ő issza meg a levét, mert Mariskát még kacérabbá, még kegyetlenebbé teszi.

Megint kopognak...

Lihegve ront be a szedő gyerek.

— Szerkesztő ur! Kézirat nincs!??...

— Takarodj a pokolba!...

Tíz adóvégrehajtót könyebben kiutasíthat a szobából, mint egy szedő gyereket. Még botot is foghat rá a szerkesztő, még sem megy, hanem bátran a szemébe mondja:

— De kérem, akkor elkészik a lap és mi — (már t. i. a nyomda) nem leszünk az okai!...

Lássák kérem így néz ki egy szerkesztőség, s ilyen élete van egy szerkesztőnek!...

Bartha István 5-ik oszt. tan. igen hatáson elszavalt a Vörösmartyú „Kis gyermek halálára” e. költeményét. Gyönyörű, igen tartalmas emlékeszédet tartott Varga Jenő 8-ik oszt. tanuló, ki a legnagyobb dícséretet érdemeli szép tanulmányra való munkájáért és a kiűnő előadásért. Gärtner Antal 8. o. t. „A vén cigány” és Kozáry Jenő 5. o. t. „Az emberek” című költeményeket szavalták el igen lendületesen. A Királyhymnussal záródott az ifjúság szép ünnepe.

Esküdtek az 1901. évre.

Rendes esküdtek:

Ács József városi aljegyző
Antanovics József mészáros Csáktornya
Baán Barnabás urod. erdősz Nagy-Réce
Baudis Ernő nyug. szántartó Keszthely
Baumann Zsigmond takarékp. könyvelő Csáktornya
Beck Miksa segélygy. igazgató
Belus Lajos gyógyszerész
Bence Ferenc földműves
Benkő Ferenc magánzó
Blankenberg Vilmos kereskedő
Borzi Pál földbirtokos Keszthely
Bronner Hermann kávész.
Burkovic Lajos főgymn. tanár Keszthely
Csakathurner Herman kereskedő Csáktornya
Csapregi Henrik vasuti mérnök
Csorba Gusztáv intéző Keszthely
Dervarics Ákos földbirtokos Kilmán
Deryics Imre
Deutsch Lajos Bocskai
Dezso Béla bizt. int. titkár
Dr. Dick József ügyvéd
Eisinger Henrik takarékp. pénztárnok
Eperjesy Gábor takarékp. pénztárnok
Farkas Sebestyén főkereskedő Keszthely
Fejér József mérnök Csáktornya
Fischel Lajos könyvkereskedő
Freyler Adolf ügyvéd
Dr. Friedl Ödön ügyvéd
Geleta István ispán Kis-Komárom
Geisl Viktor építő mester
Gögl Lajos bizt. becselő és felügyelő
Graner Miksa kereskedő Csáktornya
Grohmann Károly ny. gazdasági Keszthely
Grünhut Henrik kereskedő
Gyórfly János ügyvéd
Hajdunyak János földműves Perlak
Dr. Hajós Ferenc ügyvéd Csáktornya
Halis István városi tanácsos
Halvax Frigyes kalapos
Harkányi Ede épít. vállalkozó
Ifj. Hegedűs László földműves Kiskanizsa
Hertelendy Béla ügyvéd
Hettyei Géza nyug. ispán Keszthely
Hirschler Miksa nagykereskedő Alsó-Dombóru
Hirschler Ödön nyug. számtiszt
Hoffmann Soma ügyvéd Keszthely
Honoria Herman földbirtokos Palin
Dr. Hochtáder Sándor ügyvéd
Horváth Antal takarékp. pénztárnok
Horváth János nyug. államgépgyárt. igazgató
Jeffy Adolf nagylérlő Nagy-Réce
Jeszenszky Árpád urod. intéző Palin
Joós Lajos csizmadia Keszthely
Josilovics Milivoj magán hivatalnok
Káloczy János gym. rajztanár
Keizer Lajos gazdasági Csáktornya
Kelle, Ignác cipész mester
Dr. Kemény Fülöp ügyvéd Perlak
Kenyeres István birtokos Keszthely
Kömives Izidor magánzó
Király Sándor városi mérnök
Kondor József háztulajd. Keszthely-Polgár,
Kottler Gusztáv adótitkár
Kovács Emil gazdasági Csáktornya
Köhler Antal vaskereskedő
Köhler Gyula
Kramercs Victor kereskedő Perlak
Laskovich József esztergályos
Lasky Emil építőmester Keszthely
Lasky Ferenc magánzó
Lendvay József ny. pénzügyi főbiztos Keszthely
Lendvay Samu könyvelő

Lenk József városi könyvelő
Linzer Béla bérlő
Lodner Ferenc pékmester
Logár Ferenc magánzó
Dr. Löke Emil ügyvéd
Löwy Adolf kereskedő
Magics Ferenc bizt. int. könyvelő
Major Ferenc földműves
Malovecs Gyula vendéglős
Mariton Ignác kereskedő
Mathea Károly fényképező
Mátyás István csizmadia
Mátyás István bérkocsis
Mayer Károly kelmé-tesztő
Mestri Ferenc szatóc
Mihályi István pék-mester
Miltényi Sándor cipész-mester
Móger Károly szabó
Monár Gáspár iparos Csáktornya
Morandini Román építő mester
Nagy Dezső v. tanácsos
Németh János magánzó
Ifj. Neumann Miksa kereskedő Csáktornya
Dr. Ollop Mór ügyvéd
Oroszváry Gyula ügyvéd
Österreicher Bernát kereskedő
Oszmán Pál kereskedő Keszthely
Pálffy Alajos lördész
Párkányi József könyvtárnok Keszthely
Ifj. Péczely László gazdasági Kis-Komárom
Id. Péczely László magánzó Kis-Komárom
Perzsa Nándor bizt. hivatalnok
Dr. Pioszer István ügyvéd
Próbald Károly magánzó
Pammer Imre mérnök
Rapoeh Gyula ügyvéd
Reick Gyula gyógyszerész
Reinitz József takarékp. főkönyvelő
Remete Géza ügyvéd
Reischl Imre serfőző Keszthely
Reischl Vencel birtokos Keszthely
Riedlmayer Károly nyug. körjegyző
Rosenberg Manó bőrös Keszthely
Dr. Rosenberg Mór ügyvéd
Rosenberg Richard kereskedő
Rosenfeld Adolf kereskedő
Dr. Rothschild Jakab ügyvéd
Rutisch Béla kasznár Kis-Komárom
Sebestyén Lajos ügyvéd
Sélley Pál földbirtokos Gelse
Sebestyén József földbirtokos Gelse
Simon Gábor ügyvéd
Sipos Károly gyógyszerész Perlak
Soós Pongrácz anyakönyvi felügyelő
Somogyi Elek kereskedő Keszthely
Sommer Sándor magánzó
Spitzer József földbirtokos Perlak
Stefács Miksa gazdasági Csáktornya
Stefics Imre földbirtokos Alsó-Dombóru
Stern Sándor téglagyáros
Stieder Kálmán magánzó Keszthely
Stirling Sándor nyug. őrnagy
Strabia Károly kereskedő Csáktornya
Strém Tivadar kereskedő
Sável János lakatos
Scherz Ri hard kereskedő
Sahleiff-r Izidor kereskedő Keszthely
Schmal János nyug. tanító Keszthely
Szabó István magánzó
Szabó József lakatos
Szabó Pál ügyvéd Keszthely
Dr. Szabó Zsigmond orvos
Szalay Lajos ügyvéd
Szeles János gazdasági Keszthely polg. v.
Szerdahelyi Jenő gépész Keszthely
Szomodics pongrácz vendel földműves
Szokol János földműves
Takács Péter magánzó
Dr. Tamás János ügyvéd Perlak
Thássy Miklós ny. orvoséki elnök
Timagi Lajos szállodás
Tivólt János kávész.
Tollé Gyula számtartó Kis-Komárom
Tóth Sándor isk. igazgató Perlak
Török Ambrus magánzó
Tretter Mihály ny. őrnagy
Tripammer Gyula tk. pénzt. igazgató
Dr. Tripammer Rezső ügyvéd

Tuboly Gyula ügyvéd
Unger Ulman Elek vas-kereskedő
Vadalm Pál kereskedő Légrad
Vajdits József könyvkereskedő
Vamberger Sándor ügynök
Vasvada János kasznár Komárom
Verli Ernő tk. pénzt. igazgató Perlak
Vidosfalvi Ernő számtartó Keszthely
Vidos József bizt. int. hivatalnok
Weiser József vaskereskedő
Weisz Emil kereskedő
Weisz József papirkereskedő
Weisz Tivadar gabonakereskedő
Weiszmayr Markus borke. kereskedő
Wilde Ferenc pénztárnok
Wittenberg Ignác fűtőházi főnök
Wollák Rezső ügyvéd Csáktornya
Wuszl Lajos ny. pénztárnok
Dr. Zakál Lajos ügyvéd Csáktornya
Zerkovitz Lajos borkereskedő.

Az alaprajstromokból kiválasztott és az 1901. évre szükséges esküdtek évi főbiztosra a bizottságnak november hó 25-én tartott zárt ülésében hitelesítetteti.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi november hó 25-ik napján.

Tóth László s. k. Dr. Rothschild Samu s. k.
kir. törvényszéki eln. bizalmi férfi

Szenes Dezső s. k. Tripammer Gyula s. k.
jegyző bizalmi férfi

Csesznák Miklós s. k. Dr. Fabián Zsigmond s. k.
kir. törvényszéki bíró bizalmi férfi
mint a bizottság tagja

Helyettes esküdtek:

Anhoffer Gyula v. számvéző
Bartha Lajos izr. hírk. titkár
Berec István bérkocsis
Bun Samu keresk. iskolai igazgató
Doór István szabó
Domány Armin keresk. isk. tanár
Elek Ernő gazdasági
Elek Lipót földbirtokos
Felegyházi Károly kovácsmester
Gärtner Vilmos sütő mester
Goldstein Jakab fakereskedő
Guth Arnold vas-kereskedő
Haba József kereskedő
Hajgató Sándor polg. isk. tanár
Hardy Gyula gyári p. ellenőr
Heimler József pégy. igazgató
Huszár Antal lakatos
Kohn Lajos kereskedő
Kreiner Gyula kereskedő
Kraut Samu sütő-mester
Kugler Antal aranyműves
Kürschner Ignác kereskedő
Krenusz Mihály földműves
Kő József korcsmáros
Koltay Ferenc korcsmáros
Knoczner György tkp. igazgató
Knausz László tkp. könyvelő
Krausz József lovaszt. ellenőr
Kauter József mészáros
Kaufmann Béla sörgyári iroda-főnök
Lackenbacher Adam mészáros
Lányi Pál magánzó
Laczin Viktor utbiztos
Leitner Ödön vendéglős
Lichtschein Pál kereskedő
Locke József órász.
Löwi Sándor szatóc
Lusztiz Viktor szabó
Maár Nándor v. állatorvos
May Mátyás üzletvezető
Maninger József magánzó
Manusó Ede kéményseprő
Mersics Ede cipész
Nagy Ferenc korcsmáros
Németh Mihály polg. isk. tanár
N-utóld H. Erik borkereskedő
Övös Emil adóter. főellenőr
Petrics Ferenc korcsmáros
Plander György földműves
Plander János földműves

Keménykötésben 2 korona, vászokötésben 3 korona, bőrkötésben 4 korona 40 fill. —

Kincses Kalendárium 1901. évre. * FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében *
Kapható:
Nagy-Kanizsán

Ujdonság!

*Háztartásban nélkülözhetetlen,
Hölgyeknek új találmány!
A kor legújabb találmánya a*
Simple x műhímző-készülék

mely minden államban szabadalmára lett. Minden csak ládi varrógép eseti készülnék segítségével egy másodperces letelte után a tolosár kicsorlással kifogástalanul működő hímző géppé alakítható. A legeszebb fényűzősi hímzések és műtűmő munkák készíthetők ezen készülék segítségével gyorsabban, könnyebben és eszebb, mint kézzel.

Ingyen oktatás a saját hímző-iskolában

ára bámulatos olcsó, csak 7 kor., mely árban a készülékön kívül egy keret, mint a bekendett hímzéssel (tálcakendő és egy használati utasítás mely dobosban van, foglaltatik. — Kapható az Oestr. Magyar Monarchia minden jobb varrógéptelepben, valamint a Készítőnél:

LÖWINGER JÖZSEF

varrógép gyári raktára

Budapest, en. VII., Erzsébet körút 19.

Ugyanitt Singer varrógépek jutányos Csak a fenti védjegyvel valódi áron kaphatók

A készülék leírása ingyen és bérmentve. Képviselek mindenütt kerestetnek.

Cognac

CZUBA-DUOZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Érd. Mindenütt kaphatók.

Vertikális szöveg: RUDDA ÉS BLOCHMANN Budapest

KATHREINER-FÉLE
Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomor bajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesítés.

Az őszi és téli idényre raktáromat a legdivatosabb fínom bel- és külföldi kelmekkel

318-140

dusan felszereltem

Arulm megérkezével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram túl nagy, így elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtosítom a u. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kér e maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó
ELEK féle ház.)

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG: valamint

Passepartout emlék-albumokat díszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

Szerkesztőség

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet aznap, kiatt d. u. 4-6 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyittdár postakost 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Hármaslatos levelek csak 10-15 kassából fogadtassanak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőháza: Révész Lajos.

Szombat, december 8.

Társadalmi nevelés.

A közönség figyelmébe manapság amaz iparkodások felé fordul, melyek a magyar közéletnek úgy nemzeti, mint közgazdasági irányban való újjászülését el célozzák, mindenképp közülnék várva várja, hogy a politikailag megerősödött nemzet társadalmi élete mikor nyer olyan alakot, mely teljesen megfelel azon feladatnak, melyre mint államalkotó elem, a magyarság vállalkozott.

Mert, hogy államot alapítani, s azt hősileg egyezredéven keresztül csorbitatlanul megtartani képes, az a magyarság fényesen beigazolta; de az alapítás és a fenntartás nem elégséges, a változó korok igényei szerint fejleszteni kell azt, a mit véres áldozatok árán szereztek az ősek s mit halálmegevetéssel megvédték az utódok.

Mert a nemzetek között folyton dühöngő létérti küzdelemben csak az az állam bír megállni, mely megérti a kor szózatát, mely a maradiságot és léhaságot azokra hagyja, kik küzdésére már képtelenek, mely megragad minden alkalmát, hogy létét biztosítsa s konszolidált viszonyokat teremtsen, az utókor számára oly álladalmot hagy hátra, mely bátran kiállhat a nemzetek versengésének porondjára.

Az állam konszolidált viszonyainak alapját képezi pedig a társadalmi egyének megbízhatósága etikai tekintetben s az egyesek keresetképesége úgy testi, mint szellemi tekintetben.

A mely államnak polgárai erkölcsileg meglazult tömeget képeznek, amely államnak polgárai testileg satnyultak, szellemileg hátramaradtak, az nem állhat meg, annak el kell pusztulnia.

Az erkölcsiséget megszilárdítani, a polgárok jóléte és egészsége fölött őrködni és a közműveltséget terjeszteni legfőbb állami feladatok közé tartozik.

De a mai korban csak a legelőrehaladottabb nemzetek mondhatják, hogy mindazt megtették, a mi e magasabb állami célok elérésére szükséges; politikai viszonyaink és exponált fölrajzi helyzetünk megakadályoznak abban, hogy társadalmunk az egyének nevelésében, jellemek képzésében szintény tevékeny legyen.

Hiszen társadalmi életünk nem is volt, sajnos, még most is csak a kotériák és klikkek elsődleges stádiumában van. Közérületről csak az előjogokkal bíró osztálynál lehetett szó hajdanta s még most is választások emelkednek és emelkednek az egyes társadalmi rétegek között.

Pedig a legnagyobb magyar kijelentése szerint egységes társadalmat kell alapítanunk, ha másképp nem lehet, hát rendeletekkel, meg tövényekkel.

A magyar társadalom maga nevelje az ö leendő tagjait, maga gondoskodjék arról, hogy az egyén boldogulásának szoboralapzatán emelkedjék a tiszteletet parancsoló társadalmi boldogság fényes alakja.

Mert az állam az ö kategorikus imperatívusával nem tehet ebben a tekintetben annyit, mint amennyit kellene; az állam rendez, őrködik, oltalmaz, véd, csak legyen oly polgárai, kik megérdemlik mind eme fáradsággal járó törekvéseket. Egészséges közérületet csak az a társadalom teremthet, mely célszerű szervezés által oly közszellemet alkot, melynek tüzendő és melegenél nagyra nőhetnek az egyének, a kiknek társadalmi sulya az állam tekintélyét is nagy mértékben emelheti.

Nincs a nyilvános életnek egy tere sem, melyen a társadalmi közbelépés hiányát ne éreznék Magyarországnban. Mig más kulturnemzetek példának okáért az alkoholizmus kísértete ellen mindent elkövetnek, hogy a szederjes rémet távol tartassák, addig nálunk a műveltebb osztályokban nap

Halphen 1890. Halphen 1890.

A n. dr. közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat bársony- és nemez-kalapokból

Felújítottak és kikötötték az asszonyok, gyermekek és idényok számára.

Divatok szőrme-árúkból nők- és gyermekeknek.

Legfinomabb férfi, női- és gyermek GLACE- és TÉLI-KEZTYÜKBEN.

Talál B. M. S. de Vauxból készített, Szeyra és Berlin pamut

minden az utókor megízelttől hímző munkák

Mindenesem kergől és hímző szalmák és szalmák.

Menyasszonyi koszorúk és fityolok, szertályok, műtrágók, szalagok és csipkék, lakók és szalma hárszany

••• RUHADISZEK. •••

Felújított, galitok és nyakkendők, kőfűzők

Legfinomabb illatszerek, piperecikkek, Gyarvások és díszesek. ••• Díszesek és hímzők szalagok.

••• Tömökösök tárgyak •••

HALPHEN L. és FIA
(HALPHEN MÓR)
NAGY-KANIZSÁN (FŐ-UT 5.)

TÁRCA.

„Szentgyörgyvár” ura.

— Költői beszély. —

Ira: Vajdal Szabó István.

I.

Néma völgyben, mélyen alatt
Siralmasan pendül a lant,
Mint kis madár bus nyögése,
Szerelmeinek epedése...
Ott lens a völgy szép mint smaragd,
Zöld szőnyegen virág fakad.
Ott lens a vár, „Szentgyörgy” vára,
Már rabolt az éj fátya.

A vá urnak szemé fénye,
Ablakából néz az éjbe.
Két szemé öröme gyu'va,
Mégis mintha könye hullna...
Úgy szerelme repülni el,
Mért nem repül, mi tartja fel?...
...Ea a lant zug lágyan, szépen,
Messez hallik el az éjben;
Ki sem figyel a szavára,
Csak az, a ki várva várja...

III.

Megül a fájdalom,
Élepezt a bánat.
Könnyeim elirtam,
— Lángolva a kinban —
Mind, mind Teutána d!

„Emlékszel-e reá:
Mit esküvél nekem?
Hogy el nem felejtesz,
Hogy az enyim leszem,
En edes szerelmem!”

•A sok bánatos dalt
Érted sirja lantom...
Oh jöjj kebelemre,
Álmim fűdérre te...!
Külvár vár karom...!

II.

Ehangzik az ének
Csendül a táj felett,
Melyre szűtös fényt
Néma holdangár vet.
Ea „Szentgyörgy” varaból
Sietve jö egy lány,
A szerelem pirja
Lángol halvány arcán...
Két ajak forr össze
Szenvedélyes labban:
„Enyim vagy?” — „A tied,
Életben halálban!”

Delelőn jár az izzó nap
Fenn a tiszta égen.
Szentgyörgy ura szép leányát,
Keresi már régen.
Felkutatnak minden zugot,
Hiába, hiába...
Bűzkeségét, szemé fényét

ról-napra terjed az iszákosság. Mérték-
lességi egyletek oly gyakran szolgáltat-
tak okot olcsó viccekre, hogy mindenki óva-
kodik ilyeneknek alapítását a közmege-
szelés tárgyává tenni s nálunk Magyar-
országban valami jámbor álmadozónak
tartanak azt, aki a szesz falok élvezete
ellen mozgalmat akarna megindítani.

A jó magyar bor-fogyasztása nem is
rejtett magában semmilyen nagyobb ve-
szedelmet, a józan magyar nép, ha alka-
lomadtán mélyen bele is nézett a kancsóba,
se testben, se lélekben nem szenvedett
nagyobb kárt.

De szólóink elpusztulásával lépést tart
az olcsó pálinka terjedése, a magyar nép
között már is láthatók ez indiánus mó-
don „égő víz“-nek elnevezett itálnak rom-
boló hatásai a földművelő nép testi és
szellemi épségére.

Másutt is úgy történt de másutt jól
szervezett társadalom volt s midőn a baj
mutatkozott, azonnal hozzáláttak leg-
erélyesebb módon annak beszüntetéséhez.
A francia népiskolák számára kiadott ol-
vasókönyvek százféle módon váriálják azt
a témát: → A pálinkától tarózkodjál! —
és a középfokú tanításban is kellő súlyt
fektetnek a veszedelmes italtól való vissza-
retentésre. Es a francia munkás megelé-
szik most már savanyu borával s csak
Páris lakosságának szemete imádjá zöld
istenét, az abszinthet.

Voltak francia polgárok, kik milliókat
áldoztak arra, hogy népszerű vitákban,
melyek a legutolsó kunyhóig is eljutottak,
ismertették a veszedelmet.

Nálunk pedig milliókat vesz be az ál-
lam italmérsi jogok engedélyezéseért s

nem tudja eléggé ellenőrizni ama korcs-
mákat, melyekben egészséget aláásó, szel-
lemet megtompító kolyvalékok mérnek az
olcsó élvezetekre szoruló népnak. A társa-
dalom pedig látja a bajt, ellensúlyozására
nem tesz semmit s egyre szedi a szesz
áldozat-ait.

Csak az ismeretek révén lesz az ember
hatalmassá és szabadá. Mi minden törté-
nik a kulturállamokban a közhasznú ismer-
etek terjesztése tárgyában! Minden kis
városban, gyakran még falvakban is van-
nak nyilvános könyvtárak, melyekhez min-
denki hozzáférhet könnyű szerrel, melyek
népszerű módon tárgyaló előadásban a
tudhivágyóval közlik mindazt, a mi az em-
beri tudomány terén kivivatott.

Hisz nálunk is vannak könyvtárak, de
ezek kevés kivétellel magántulajdon képe-
nek, társaskörök, kaszinók, legényegyletek
alakították azokat. Biztos és céltudatos ve-
zelés nélkül a legtöbb polcon csakis a szó-
rakoztató irodalom termékei terpeszkednek
olvasóközönségünk vagy a regényeken ka-
pó ifjuság, vagy a sekélytartalomért lelke-
sülő uri társadalom.

A szellemi termékek színét-javát képe-
zik a népszerű módon irt hasznos-tudniva-
lóban bősékelődő művek, melyeket megirni
nem bosteltek a francia és angol tudósok
le-kiválóbbjai. Magyar tudós nem is vállal-
kozik erre, mert nincs olvasóközönsége,
nem is talál kiadót, ki ily vállalatba beke-
tetné tőkéjét.

A helyett, hogy a munkaszünet esendes
óráinak egynéhányát felhasználják ipa-
rosaink és parasztjaink szellemi látkörük
kiszélesítésére nyilvános könyvtárakban, ott
szoronganak a füstös kávéházakban vagy a
rossz zenétől hangos korcsmákban, a munká-

ól elcsigázott testet új megpróbáltatások-
nak kitéve.

Nálunk a korszellem még annyira sem
fejlődött ki, hogy a jobb belátásuak ezen
társadalmi uton segíteni törekednének és
a helyett, hogy a jövődőt talán nagyobb
megrázkódásokkal járó létérti küzdelmének
védőfegyveréről előre gondoskodának, na-
lunk a nép közműveltségének ily irányban
való fejlesztésére semmi ügyet nem vet-
nek.

Közcelok iránti érzéketlenségben sin-
lödünk még most is, de biztos a remé-
nyünk, hogy a magyarság még is csak rá-
talál önmagára s egységestársadalom ala-
pítása által eléri majdan azt, hogy az
egyént maga a társadalom neveli önmaga-
nak a kulturális eszközök mindegyikével.
Testben ép, szellemileg edzett legyen a
magyar társadalom s a mi akár a test,
akár a szellem megromlására szolgál, az
távol maradjon tőle.

Hazug jelszavak.

Lépten-nyomon találkoznak velok.
Hova-tovább területe nyernek „humánus“-nak
keresztelt szavunk végén, illetőleg a jövődőt
elején.

Miben is volt hát humánus ez a tizeziken-
cedik század? Talán ödöklő háborúiban, melyek-
ket a „művelt“ nevezek egymás és a „vadak“
ellen folytattak.

Előre megfontolt szandék-ka! készülünk a
verifürdőkre. A feyyertechnika és stratégia
művészetével. Hogy menél többet vessünk a
büntetőjog paraszra-nya ellen. És az emberi jogok
ereje még most sem röpörte el ezt a barbarok-
nal megutált emberi „jogtiprást“, só alkalma-za
reá a 92-ik §-t a „jogtorrást“ képez.

Vagy talán azért ödöklöztünk e silány szárad-
ban, an gró, hogy mennél na,yobb mértékben
alkalma-hattuk legyen a humanizmus irgalmas-
sági testi cselekedeteit. A ki látta egy Vörös-
kereszt-osztály praktikusán kényelmes és fényd-
zően szép berendezését es hallotta magyarázó

Sehol sem találja.
Bész-haragra gyul az arca,
S a szolgálhad remeg...
„Fegyverbe mind, ti ifju s vén
Hitvány szolgáljakelkek!“
„Élve, halva, — mit bánom én! —
Hozzátok öt vissza.
S annak, ki érszblá tőlem,
Vérét a föld isza!...
Tudom ki vagy te csabító,
Halál reád, halál,
Kanizsának büszke ura
Kardom még feltalál!...“

IV.
Bakony sűrű erdejében,
Zugó patak mellett,
Rózsa-lugas hívó csendje
Boldog párt rejteget.
Az öreg-tölgy arnyas l mbja
Rájuk borul szépen.
Eoyhe szellő suttogva jár
Csillag fényes éjen...
Fülmile dal, gerle-bugás,
Lágy altató daluk,
Órök lorró szerelemről
Csicsereg az ajkuk...

„Nem hallod-e: minő zajt hoz
Az esti szel erre?...
Mintha futó harci ménnek
Dobogása lenne!...“
„Képzeldől én tündérem,
Talán szived remeg...“

Annak hallod a verését,
S lától zug a fejed...!

„Hallod, hallod? — a lömbök közt
Halál-madar jajgat,
S nézd, ott fenn a magas égen
Vérben nyugszik a pap!...“

V.

Szétnyitlik a susogó lomb,
Csendesén, nesztelen,
S a nyiláson Szentgyörgy ura
Hivatlan megjelen.

Szeme lángol, arca sötét,
Sápad, mint a halott...
Vihart jező nagy csend támad,
Hogy von éles kardot.

„Te lányrabló Kanizsáy,
Felleltek végre,
Ragadj kardot, egyikünknek
Hulljon porba vére!...“

„Áll az ifju, mint egy szobor,
Képlere fut a lány...
„Oh irgalom!... Szeretem öt
Lángzón, híven, tisztán!...“

„Halál reád! Csak Istennél
Számára kegyelem!...
...Villan a kard, és altaltfut
Két-hü, tisztá szíven!...“

Csendes az erdő,
A rozsás éden,
Gerle-pár nem bug,
Puha, lágy férsken...
Vrágok között
Álszik llyu s lány,
Eldőzött mosoly,
Mindkettő ajkán...!

VI.

Széntgyörgyváry, mintha üznék
Száguld a nagy éjben,
Vad fájdalom, ezernyi kín
Ég, tombol szívében...
„Sebesebben édes lovam,
Olyan lassan megyünk...
Az a halvány két véres arc
Egyre fut... jó velünk!...“

VII.

Hogy beérnek Kanizsára,
Im megjött már a regg.
Törvényt tevő nemes urak
A tanácsba mennek
Elejük áll Szentgyörgy ura
Véresen, reszkette:
„Nagy a bűnöm, nehéz láncot
Tegyetek kezemre!...“

„Megöltém öt, kit imádtam,
Lányom, szemem fényét...
S uratoknak, é kardommal
Untottam ki vérét!...“

VÖRÖSMARTY MIHÁLY életrajza.

Irtá: **Dr. Kiss Ernő.** — Megjelent és kapható
Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán
Diszes-borítékba füzve ára 1 korona.

Rotschild Jakab. Az egyes részéről Vidor Samuné elnök és Révész Lajos titkár.

- Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Baróts Irén okl. tanítónőt a nkantoni áll. elemi iskolához egyelőre ideiglenes minőségben osztályvezető óránod- tanítónevelőnek kinevezte.

- Államosítás. Ugy értesülünk, hogy a tanügyi kormány és Nagy-Kanizsa városa között a polgári fiu- és leányiskola államosítása iránt folyó tárgyalások eredményre vezettek.

- Az izr. Jót. Négyelet estélye. Szerdán este nagy és díszes közönség töltö meg a Casino dísztermét.

- Közgyűlés. A Keresk. Ifjak Önk. Egyesülete Nagy-Kanizsán dec. hó 15-én fél 9 óraker sajtó helyiségében tartja meg XXIX. évi rendes közgyűlést.

győződésünk, hogy sok babért és dicsőséget fog szerezni. Ez este is kapott tömerdek virágot és tapsot de mindez teljesen ki is érdemelte.

Márkus Emília lépett azután a közönség elé, mely a művésznői, ki csak egy órával előbb érkezett városunkba, percekig tartó lapsviharral remek virágokkal és koszorúkkal fogadta.

- Kézimunka kiállítás. A ker. jót. négyelet kézi munka kiállítására ma szombaton megnyílik és két napon át lesz nyitva.

1.) Elnő i megnyitó. 2.) Titkár évi jelentése. 3.) A számvizsgáló és könyvtári bizottságok jelentései. 4.) Az 1900. évi költségvetés megállapítása. 5.) Új választmány, számvizsgáló bizottság és egyeleti ügyész választása. 6.) Netáni indíványok.

- Halálhír. Mult héten temették el Pog. Szt-Páterben Pataky Géza nyng. ág. ev. tanítót, pályatársainak szép részvétele mellett.

- Zsur. Az izr. jótekonny nő-egylet holnap vasárnap nem jár zsur.

- Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése. Hejdedis Sándor kereskedelmi miniszter a következő rendeletet intézte a hatóságokhoz:

- Új lap Dunántul. Kapolnai Paur Ödön lapszerkesztő kiadásában a dunántúli legkötőbb köz- és mezőgazdasági szellemi támogatásával új lap látott napvilágot.

- Elvesztett bunda. Folyó hó 3-án a "Sas" vendéglőben egy fekete női bunda és egy tarka viragos lábtka elvesztett.

- Az idegenforgalom érdekében intéző köröknek mozalmat indítottak, azonban nem úgy, hogy azt nagyban emelhetnék.

- Angolna a Dunában. Nemrégiben egy upesti halász-mester a budapesti összekötő híd alatt közelülvén a Nádorkerület mellett levő új kikötőben, egy 2 kgr. súlyu, tehát kétségkívül ritka szép angolnát fogott.

- Tanfolyam dadogók és hebegők számára. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletileg rendelkezett az iránt, hogy a siktetmák váci kir. országos nevelő-és gyogy-paedagogiai tanárképző intézetében dadogók és

A szép asszony látva zavaromat, zongorához ült és gyönyörűen, a szenvedélyesség zsenialitásával kezdett játszani egy szép magyar nótát.

Később észrevettem, hogy két könyvecske suhant le az elefantosont billentyűkre...

Az hittem, eszem elbogy... Nem tudtam, mire véljem ezt a különös jelenetet...

Az asszony mind szenvedélyesebben, mind erősebben játszott, csupa tűz, csupa pir volt a két arca...

Ugy éreztem, hogy a borzasztó dobpergés közepett most végeznek ki...

Az asszony egyszerre felhagyott a játszással, elővette tőle batiszt ken öskékjét és erős, fuldokló zokogásban tört ki. Segítségért akartam kiáltani...

Gyönyörűen néztem azt a szép asszonyt, teljesen legyőzve...

Egyszerre felemelkedett, körül nézte t és iszonyú rántással magához kapott és én azt éreztem, hogy puha selyem keblén nyugszik a fejem, ajkam ajksaira tapad, könyei elárasztják arcomat...

Önkívületemben iszonyú erővel szorítottam magamhoz azt a forró, puha, illatos testet; amikor az asszony egy dühös lökessel félrelökötti és kiparancsolt a szalonból...

Támolyogva mentem ki... és egész nap ki sem mozdultam a szobából!

Agyamra dőltem, hogy elaludjam, de nem tudtam álomra hunyni szememeit. Folyton a megfelfrített talány fölött gondolkodtam a végre kabultam, mintha valami borzasztó matematikai

törvényt fejtegettem volna... cigarettára gyújtottam, hogy elűzzem gondolataimat.....

Amikor másnap reggel kerestem Valezt, azt mondta, hogy anyjával elutazott hosszabb időre és hogy a negyzedes asszony bucsuját és ezt a kis csomagot küldi...

Elállt a feloktetem, a falhoz kellett támaszkodnom, hogy el ne essem.

Siettem szobámba. Lazas sietséggel bontottam fel a csomagot, mely egy nagy összeget, egy szép himezett ezüstös veretű tarcát, bence az asszony fényképét és egy illatos levelet tartalmazott... melyben a következők voltak:

Tisztelt Uram! Nem rég halt meg a férjem, akit 18 éves korától fogva mindig szerettem... Mikor megismertem, éppen olyan volt, mint Ön most, s mikor először voltunk együtt esküvők után, azt a dalt énekeltük, a melyet tegnap délután játszottam.... Kérem, bocsás-on meg tegnap szenvedélyességemért... Ne gondoljon rem soha és éljen boldogul.....

Már tudtam, hogy miért kérdezte hány éves vagyok.

Esz nélkül mozogtam, mint valami automata s pakkoltam és a legközelebbi vohattal elutaztam.

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívjuk, dusan felszerelt fűszer, festék gyarmat, legfinomabb tábla és aixi olajok, valódi jamajkai rum, orosz thea, likörök továbbá milly-gyertya, szappan; rizskeményítő, mandola, morzsola szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroléum és minden e szakmába vágó cikkekre.

Asványvizek, denaturált szesz félliteres palackokban megbízható csiraképes mezőgazdasági vetemény magvak.

Trifaili-köszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti gőzmalomk lisztjéből, mindig jelentékeny raktár. **Postal megrendelések pontosan eszközöltnék**, olcsó verseny árak mellett.

A régi jó hírnévnek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és újja átalakított fűszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy verseny készlet bennünket fenti árak ajánlatára, melynek minél számosabb pártfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek

fűszer, hazai termény és lisztkereskedése Nagy-Kanizsán Eötvös tér a „barát pékhöz.”

220-52

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziázer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik közvényről, csúznát és meghűtéseként.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggel.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Fényképészeti készülék

legalkalmasabb karácsonyi ajándék. Mielőtt egy készüléket vásárolna, méltóztasson tépes árjegyzékünket kéri, mely díjtalanul küldetik.

Készülékek, felszerelések, va lamint az összes fényképészeti szakmába vágó cikkek nagy választékban mindig raktáron vannak

Wachtl és Társa

Budapest, IV. Régi-posta-utca 4.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában Nagy-Kanizsán.

Világ-áru. — Minden országban növekedő fogyasztás.

SARGS-fele

elismert nélkülözhetetlen fogtisztítószer.

KALODONT

(Az egészségügyi hatóság által megvizsgálva)

igen praktikus utazások alkalmával. — Aromatikusan üdítő. — Mindenütt kapható

„Uram! Ugy hiszem, hogy a szájaóás (fogápolás) ugyanoly joggal megkövetelheti, hogy figyelemmel legyünk rá, mint egyéb követelmények, ha tekintetbe vesszük, hogy a szájúreg a test belsejének bejárata.” Ezen szavakkal kezdte meg dr. Wolf orvos ur Zágrábból előadása a Moszkvában tartott XII. nemzetközi orvosi kongresszuson. Folytatá pedig következőleg: „Ugyhiszem nem megyek messze, ha sok gyomor- és behurut-, vérszegénység — sápkorság stb. okát éppen a szájúreg elhanyagolásának tulajdonítom. Nem oly ritkák az esetek, hogy annak gondos tisztítása (gyógyítása) által az említett bajok is eltűnnek.”

Az összes orvosi kitünőségek megegyeznek abban, hogy a száj gondozásánál, a mechanikai tisztításnak fogkefe által jut főszerep; szük-éges, hogy sem reggel sem este el ne mulasztassék a tisztítás és ajánlatos azt minden etkezés után eszközölni.

Ajánlatos a fogpép tartályban, mert ebben a fel nem használt rész mindenkor elzárt marad és pedig a cinktartályok leginkább ajánlatosak, mert ezek nem tartalmaznak semmi káros ólomoldaleköt.

Mütter tanár Berlinből, ki határozott tekintély a foggyógyászati terén, megköveteli a fogpépnél, hogy semleges szappannal készíttessék.

Mindazon követelményeknek és előfeltételeknek a fog sikeres és okzerű gondolkodás a Kalodont, melyről egy mási tekintély a következőket mondja: „Valóban örülni kell annak, hogy fetezik oly kitünő szer, minek meg azon előnye is van hogy nagyon kelendő és közkedvelt, tehát az ember nem jöhet azon kellemetlen helyzetbe, hogy nem használhatan árut kap mint más gyártmányoknál, melyek kevésbé kelendők stb.”

ÓVAKODJUNK TEHÁT A CSOMAGOLÁSOKNAL HASONLÓ CSALÁSOKRA SZÁMITO ÉRTÉKTELEN UTANZATOKTOL

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában.

BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

316-4

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra u. m.:

Liberty mervelleux tiszta selyem több mint 150 színárnyalat met. 78 kr.	Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles méterje 95 kr. és feljebb
Mosóbársonyok, méterje 75 kr. és feljebb	Tekföltés, csikos és kockás, garant. liszta selyem, met. 98 kr.
Lyoni foulard japon és chinai selyem, méterje 58 kr. és feljebb	Fete mintázott selyem, garant. tiszta selyem, met. 85 kr. és feljebb

Szíves figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat hol blúzok egész tojlettek és juponokra alkalmas maradékok rendkívül olcsó áron kaphatók. — A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Cégünkkel a „ulbecsülés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kimélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstgyár indította erre magát, hogy az egész készletet csak a munkásságra egy kis kárpótlás ellenében eladja. En megvárva vagyok ezen megbízást teljesíteni. En tehát békének megküldöm a következő tárgyakat csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 kr-ért; és pedig:

- 6 drb. finom asztali kés, val. angol pengével,
  - 6 " amerikai szab. ezüst villát, egy drbból
  - 6 " " " " óvókanalat
  - 12 " " " " kávéskanalat
  - 1 " " " " levismorót
  - 1 " " " " tejmerőt
  - 6 " angol Victoria tálcá
  - 2 " igen hatóságos gyertyatartó
  - 1 " teaszűrőt
  - 1 " finom cukorporzó
- 42 drb. összesen 6 frt 60 kr.

Minde fenti 44 tárgy élőbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimálisan ár a kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fémet mely ezüst színét 25 esztendőig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hírt detica

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinék, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszavadi és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalom, hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,
továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas
Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szab. ezüstgyárak kiv. áruháza
Wien, II., Rembrandtstrasse 19. IV.

Szállítás a vidékre utánvételt v. az ősszeg előzetes beküldése ellében
Ehhez tisztítópórá 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségi fémet)

Kívánat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram: A garnitúrát teljesen meg vagyok elégedve. Kérem sógorném Nyári báróné szül. Somogyinak címére Szántóra 3 lly garnitúrát küldeni.
Nyári Gyula báró

Egyékeszlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg vagyok elégedve és kérek még egy lly garnitúrát. 44 drb. amerikai sz. ezüsthől részemre postautánvételt küldeni. Bozovics (Krássó-Szőrény m.) 1896. júl. 18.

350-10 Keresztes Sándor, főszolgabíró

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajlasra, egyszerű és kényes szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurök);

Kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően, vagy köcsíra szerelve,

Takaromány füllesztők

Szállítható takarékfűzőüstök takaromány stb. részére

zománccal bévonattal vagy anélkül, szállítókeszülékekkel vagy anélkül.

Szecs-kavágók,

szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal igen könnyű járó rással, körülbelül 40 százalék erőmeztakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók,

Daráló

„Agricola“ sorvetőgépek [tolókerék szerkezettel]

mindennemű vetemény számára, váltókerek nélkül, t.

Egy-, két-, és több vasu ekék

jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel kizölnek

MAYFARTH PH. & TARSA

gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gózhámor

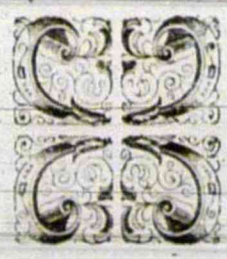
Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71.

Alapítatott 1872.

Kitüntetett 5bb mint 400 arany, ezüst, bronz éremmel és első díjakkal.

750 munkás.

Arlgyszek-es száma elismaro levalek ingy... és bérmentve küldetnek. Képviselek és viszontelárusítók felvétetnek.

Mit adjak

a ajándékul?

Schwanhäuser irodaszere é- Caw amerikai, ténvéva tölthető aranyiróttellai legcélszerűbbek s ennétrova a leg olcsóbb karácsonyi és ujevi ajándék ok

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

SCHWANHÄUSSER

Shannon-Registrator-Vállalat
Bécs, I. Johannesgasse 2.

324-* Kapható minden nagyobb papírkereskedésben.

Ügyeljen mindenki szigorúan „Schwanhäuser“ czégre.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezdőségnyokás: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bécs.

Hirdetések

főtvetetnek

ez lap kiadóhivatalában

Nagy-Kanizsán.

Ideál

a legszebb és legjobb levélpapír diszes dobozban
mindentéte alakban

a legszebb és legjobb Carte de Correspondence diszes dobozban.

kapható

FISCHEL FÜLÖP könyv és papírkereskedésében Nagy-Kanizsán

Terem- és templom-csillárok kívánatra rajz szerint is készíttetnek.

Rosenfeld Adolf és Fia

Nagy-Kanizsán ajánlják

a cs. és kir. udvari szállító **DITMAR R.** Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz. alatti cég világhírű gyártmányait, u. m.:

Szolid és olcsó kivitelű szabad. és öntött vasból készült világító tárgyai különös figyelemre méltók!

olaj, petróleum és villamlámpáit valamint csillárait kávéházak, vendéglők és magán-lakások berendezéséhez.

Költségvetések és rajzok kívánatra szívesen szolgáltatnak.

Nélkülözhetlen és utolérhetlen, hatása kitűnő. Világoikk, kivitel minden országba

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált]

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca” védőjeggyel van ellátva. Felülmulhatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. Külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjfelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

Nélkülözhetlen szívó erejű és gyógyítható. Operációkat a legtöbb esetben főlegessé teszi. Ez kenőcseszel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban egy 22 éves rákzerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítható mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

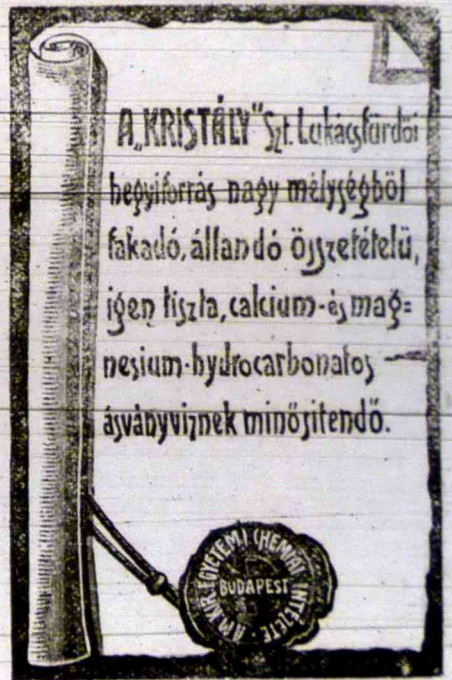
Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféléket.

Czim: A. THIERRY, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz.

Pragrad, Prágerhof felé, a Déi Vasut menten.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegy ennek utánzatát a törvény üldözi.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által aláírva. A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendég öben.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Ertesítés.

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom

318-140

bel- és külföldi kelmeikkel

dusan felszereltem

Arulm megérkezéivel azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram túl nagy, így elbátároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtosítom a u. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelési ker e maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

(ELEK féle ház.)

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknak, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Készítünk levelet polgári és katonai ruhák

A t. közönség b. figyelmébe ajánljuk dusan felszerelt raktárainkat

Nejét lepje meg Karácsonyra

1 zsák

valódi

CUBA-KÁVÉVAL

Brutto 5 kgr. 7 frt 35 kr.

Elvámolva és bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata
FIUME.

CARTESIO és HUBER

EZELŐTT

Rutter Ferencz és Társa

szállítási vállalata

FIUME.

Szüleinek rendeljen

Karácsonyi ajándékul

ezen általánosán ismert jó kávékeveréket

2 1/2 kgr. San Salvador

2 1/2 „ Afrikai Libéria

13 kor. 28 fillér

4 3/4 kg (zsákban)

Elvámolva és bérmentve küldi utánvétellel

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata FIUME.

A kitüntetett árak már bérmentve értendők, tehát

kávé-, tea-, rum- és déligyümölcsben

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Leg-hasznosabb
karácsonyi ajándék
az általunk 4 3/4 Ko. zsákban elvámolva és bérmentve utánvétellel küldött kitűnő kávé-keverékeink.
2 Ko. Arany Jáva
1 1/2 Ko. Nyugat-indiai Samarang
1 1/2 Ko. Afr. Libéria
kor. 15.90

1 kosár édes narancs
Brutto 5 kg. = kor. 3.—

1 kosár citrom
Brutto 5 kg. = kor. 2.80

1 üveg Cuba-Rum
1 „ Maraschin
1 „ uj Szilvorium
3 üveg egy dobozban
11 korona

az általunk szállított esomagoknál már semminemű költség nincsen

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a f. évi november hó 27. napján üzletünkben kiütött tüzeseből kifolyólag megmentett

összes árucikkeket

amig a készlet tart jelentékenyen

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK

mellett eladjuk.

Ehez képest üzletünkben mindennemű

norinbergi divatcikke

kézműárak, tehérműek, kesztyük, pipereszerek

és egyéb szakmánkba vágó árucikkek

rendkívül jutányos áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Kasztl Tetvérek.

Alapítvány 1820-ban

A legújabb és legújabb benczei fűrészes szőlőgyógyászat, melynek segítségével, az egészséges és a beteg embereknek, megkönnyítjük a gyógyulást és a kényelmet.

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

Árnyékos gyári nagy raklár. Óriási választék minden és mindenféle gyógyszerre.

Általános Ismétlés: hogy a legjobb és legújabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Arca 2 kor., kis légy 1 kor., csappon 20 fillér, pohár 1.50 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, AKADÓN.

Kapható minden gyógyszerertárban.

SANTAL EGGER

speciális ériktő szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalvát ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keleti Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az igazán bántalmánál, miért az orvosok is rendelik. Csak a törv. védett „Eggers” védjeggyel valódi.

Ára 2 korona — eredeti üvegeket — Vízkeze 2 korona 40 fillér előleges befizetés után bérmentve küldi a

„NADOR gyógyszerértár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-Féle

THYMOL

Páratlan fog-kréme és nélkölésbolton fogtisztító szer a

1 tubus 80 fillér. Mindenképp kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszer a híres CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányesort kivétel nélkül minden közönség számára, különösen a rheumatizmus, fejfájás, szúrás, aragatás, fogfájás stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 80 fillér előzetes befizetés után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerértára TEMESVÁR, Szt.-György-ter 13.

Extrakt kipróbált, a legújabb betegségeit gyógyító lázi

FÖLLER-FÉLE ELSA-FLUID

Egy kisüveg és mindenki általánosan fogja használni.

12 üveget 6 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FÖLLER V. JENŐ

gyógyszerész STUBICA, Fő-utca (via Csáktoronya.)

TURUL

legfinomabb egészségi egyiptomi SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fillér. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor.

postán bérmentve küld.

ENGEL LAJOS SZEGED.

Órákadjunk ériktől

BRADY-FÉLE MARIACELLI GYOMORCSEPEK

200 év óta átismert

200 év óta átismert, minden betegségnek, különösen a gyomorbetegségeknél, kiváló hatású, népszerű és mindenki általánosan fogja használni. Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszerertárban. — Készlettel tartunk!

BRADY KÁROLY

„Magyar Király” gyógyszerértára Bécs, I. Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor. vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

PSERHOFER J.

Orvosilag ajánlott legrégibb hátsóer a rossz emésztés okozó kivételmentes

„P” Nem szabadna hiányoznia egy hátsóernek sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER J.” név vértől látható.

vértisztító labdacsei.

KI AKAR Lenni?

egyenes önkéntes

A ki se szíri lakóit nem végzet, az is lehet egyenes önkéntes. — A ki már az a szíri, akiket szíri szíri is szíri. — Prospektus ingyen küld!

LICHTBLAU ALBERT

szíri szíri, szíri szíri, szíri szíri. — A ki már az a szíri, akiket szíri szíri is szíri. — Prospektus ingyen küld!

Budapest legújabb látványosság a

BELEDGROSS KÖZÉK

IV., Kilyó-ber 2. (KISKERTI tisztelettel polgár.)

Védtek találat helye. — Lásd: NYELV NADOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA ÖDÖN

MAUTNER ÖDÖN

OS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGYARORSZÁG BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTÓZA 33.

KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvencei találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő és szőlő üzem.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.

Külön magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a legújabb „Fischerbräu” üveg szőlő.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1-főtől-feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, szőlő és szőlő. VII. kerületben van a szállóhely az óriási pályaudvarok felől.

WONITZ VII. MDS

PHOTO KÉPGRÁFIAI FOTÓKÉPGRÁFIAI

PHOTO KÉPGRÁFIAI FOTÓKÉPGRÁFIAI

A legjobb órákat. legújabb és legújabb ékszereket

RÉBELETPIEZETRE

szigorúan szabott árakot szállítja Magyarországra a nemben első és legnagyobb üzlet

BRAUSWETTER JÁNOS

kronométer-órás SZÉKESFÉNY. Arjegyék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLJÁT MALATA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyszerként is szolgál.

ÁRÁNYLAK: Dr. Károly és Dr. Károly egyetemi tanár meg-hajlat, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyomországnál stb.

Gyár és megrendelői hely:

KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Fluméból vagy Tricazból

5 kgr. Cuba kávé, válogatott. . . 18 kor. 68 fill.

8 „Ceylon gyöngykávé” . . . 17 . . . 16 .

olvásova és bérmentve.

ARJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER

gyárától a legújabb és legújabbok a létező szerkezetek között.

Veszélyviselő és raktár: DÉNÉS B. Budapest, VI., Váci-körút 31.

Képes arjegyék ingyen.

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Rarosa, Chablis, Rioja- és Mosai-borok.

Bodega Company

Kaphatók minden jobb fűszer- és csomagoló-üzletekben, szőlők, kávéházak és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST VI. MÉRSEBET KÖRÚT 72.

Bel- és külföldi szabadalmak kiadására, értékesítésére és szanálására. Védjegyek és mustrák lejtromozása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

teell és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Elsőrangú képező hévíz gyógy-fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-modernebb lezafürdőkkel, pompa-ásványvíz szőlőkkel, ká-é-kádfürdőkkel. — 200 kényel-mos lakozószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Később, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használható az

EGGER-FÉLE MELLPASZTILLAK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban és a raktárban: Egger mellpasztilla szabadított meg.

Ha őszül a haja,

használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATORY, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 2 kor. 80 fillér. ZOLTÁN-BÉLA udvari szállító gyógyszerértára Budapest, V., Magyar-körút 35. Szabadág-ter sarkán.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a sz. kir. szab.

ÖSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 12.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügynekek kerestetnek.

Kipróbált és féltve őrzött bevált. Amlia, Kérvény, sziv...
 vés. Gyomor-betegségeket, megfázást (Hysyeria, Neumar-
 Abentia), májkacs vér- és Májbetegségeket, Bőrtu-
 szűlés és elcsúszást ellen. — Drogizert levélre küldés.

Vérnyújtás — Hemipatia
 szőlője és nyelvi szőlője

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.
 rendel. inlézetben, Budapest, V. Váci-körút 12.

Legkésőbb és legbiztosabb gyógymód régi és súlyos betegségeknél. Eredményei folytan bámulatosak terjed-
 egy a bel-mint a külföldön! Sikeresen gyógyít számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már le-
 számolt a beteg életéről.

Hirdetéseket, reklámokat legelőször az
 összes bel- és külföldi lapokban és
 közlők az
ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ
 Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.
 Hirdetési osztály (Budapest, VII. Erzsébet-körút 34.)
 Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen
 eszközölnék az összes megbízások.
 Költiségetek ingyen.

Szerkesztőség
Városháza-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
A szerkesztővel értékesíthet naponta d. n. 4—6 óra közt.
Ide intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Nyitónár pótlószáma 30 fillér
Előfizetőknek, valamint a hirdetőnek vonatkozólag Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.
Bérmentellen levelek csak ism. t. kassából fogadtatnak el.
Egyes szám ára 30 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtársa: Révész Lajos.

Csütörtök, december 13.

Tanterv és szorgalomidő.

Oh, az a tanterv! Hol az elemi népiskola-nyújtotta eredményről van szó, semmi egyebet nem találnak mentségül és akadályul felhozni, csakis egyedül a tantervet. A tanterv az oka, hogy az analfabéták száma apadni nem akar; a tanterv, hogy a hatéves szorgalomidőn át a hat osztályt el nem lehet végezletni a gyermekekkel; sőt végre talán még annak is az a tanterv az oka, hogy a nép sok helyen az iskolával nem bír megbarátkozni.

Nézzünk ám jobban, széjjel magunk körül, majd megtaláljuk iskolánk eredménye gyengeségének az okát, a valódi okát, melylyel háladatosabb lesz foglalkozni, mint a tanterv fölött. Még idáig nem fordult elő eset, hogy tanítót azért, mert az általános tantervet osztatlan iskolájában szó szerint keresztül nem hajthatta, felelősségre vontak volna; mert, miként egy épület terve szerint ugyanazon tervre lehet például egy és ugyanazon nagyságban huszezer korona költséggel és lehet tízezer korona költség-

gel épületet emelni, éppen úgy lehet az általános tanterv szerint az egytanítós iskolában ugyanazt nyújtani, amit ugyanazon tanterv szerint a haltanítós iskola nyújt. Természetesen azzal a különbséggel, hogy míg ennek a produkciója tág keretekben fog mozogni, addig amannak (az osztatlan iskola-nyújtotta ismereteknek) a keretei szűkebbek és rövidebbek lesznek. De az egyik tanulónak is, a másiknak is meg lesz adva a mód, hogy a gyakorlati életben az iskolából magával hozott ismereteket élethivatá a szükségletéhez képest magának kiegészíthesse.

Van azonban az osztatlan népiskola működésének egy másik akadálya. Ezt az akadályt aztán az összes tantervek a világon nem fogják elhárítani.

Ez az akadály pedig főképpen abban nyilvánul, hogy a mi hatéves mindennapos szorgalomidőnk három évet sem teszen ki az osztatlan falusi népi iskolában.

A gyermek hatéves. Ev elején beadják iskolába. De mikor van ám faluhelyen év eleje? Hiszen szeptemberben, októberben

még javában folyik a mezei munka, ennél fogva az iskolát csak október közepén, vagy november elején nyitják meg. Már meg s nyit az iskola, de mi haszna, ilyenkor éri a aztán az apró gyermekek nagyobb részét köhögés, himlő, vörheny és még sok egyéb gyermekbetegség. Az apróbb gyermekek tanítása így semmivé válik.

Alig múlt aztán el a husvét, bekövetkezik a munka és májusban már vége az iskolának.

Ha már most annak a 8—12 éves gyermeknek ősszel csakugyan krumplit szedni, kukoricát kell törölnie, de az a 6—8 éves gyermek még talán nem fogja a kaszát, és kapát, miért ne lehetne azt szeptember 1-én beiskoláztatni? Ezt már csak meg lehetne tenni és a hol nem tesszik, valóságosan megszegik a törvény rendelkezését.

Milyen boldogság lenne a tanítóra, ha év elején kúlőa 6—8 hete lenne, melyet ő kizárólag erre a kis ujoncokra fordíthatna!

Alapítva 1848. Alapítva 1840.

A n. érd. közönség figyelmébe ajánljuk
dúsan felszerelt raktárunkat
bárony- és nemez-kalapokból
Fajdizatok és fohásokból

asszonyok, gyermekük és
lények számára.

Divatos
szőrme-árukban
nők- és gyermeknek.

Legfinomabb
pőrli, női- és gyermek

GLACE- és TÉLI-KEZTYÜKBEN.
Valódi O. M. C. és Hauschild készítmény, Smyrna és barlani pamut

canova és vázokra megkötött himnő munkák.
Mindenemű horgolási és hímzési eszék és szór. k.
Menyasszonyi koszorúk és falyolok,
arcfátyalok, művirágok, szalagok és
csipkék, fekete és színes bárony

RUHADISZEK.

Felhőrmek, gallérok és nyakkendők, külföldi
fűzők.

Legfinomabb Illatszerek, pipereáruyak.
Otvarvirágok és citrillások. — Sirkoszorúk
és hozzávaló szalagok.

... Tomotkozást tárgyak ...

HALPHEN L. és FIA
(HALPHEN MÓR)
NAGY-KANIZSÁN (FŐ-UT 5.)

TÁRCA.

Amióta elvesztettem...

*Amióta elvesztettem jó anyám,
Éj de sokat sírdogolok sirhalomán.
Azt hinnék harmatos a virága,
Nem harmat az, de hogy harmat...
En glettem könnyeimet redja.*

*Sirt öntözni majd ha egyszer nem járok,
Kereszt-ámrá jók lesznek e virágok;
Köszetek kis koszorúcskát belőle,
Ugy vigyek jó barátim,
Ugy tegyetek édes anyám ölbe.*

Rózsa Ferenc.

Az asszonybecsület.

Talléros Kázmér doktor, a híres fővárosi ügyvéd, erőlenül rogyott le karos-zékébe. Végig simította az idegességétl verejtékes homlokát. Tenyerébe hajtotta fejét s mereven öntudatlanul bámult ki a modern kényelemmel, igazi angol izléssel butorozott iroda ablakán.

Pedig ma fényes kapja volt. Az ország legtekintélyesebb ügyvédje volt az ellensége. S ő mégis győzött. Erveinek szavával, ékeskészségének varázslatos erejével a maga álláspontjának tudta meghidítani az esküdszéket, meg a bíróságot. De mit törődik ő most a sikerrel, a lapok dicséretével, az irigy kollégák bamulatával? Az es-

küdték fölmentő verdiktje neki nem adhatja vissza a becsületét. A sajtó dicsőhymuszai nem forrasztják be azt a sebet, melyet sz ő lelken ütöttek.

A tárgyaló teremből jött éppen ki. Az ügyvédnek szomszédos szobájában a bűnpörnek részleteit beszéltek, meg az ítéletet bírálgatták. Ő róla is megemlékeztek. Mindenki elismerte a mai nagy sikerét. A beszélgetés zűrzavaros hullámaiból egy kappanhang eles diszkontja vált ki. Talléros akaratanul odafig.

— Könnyű Talléros kolléga nak, őt felkapta szárnyaira a hír. A sors tenyeren hordozza. S nincs az a földi jó, amelyből bőségesen nem juttatna neki szerencsés végzete. Pedig én még ismerem őt kezdő ügyvéd korában. Mily nyomorban élt, leghűbb látogatója a végrehajtó volt.

— Hogyan kapaszkodott föl ez az ember? — kérdé egy másik rekedt orrhang.

— Elmondhalom azt is, felelte az előbbi kappanhangú ügyvéd. Talléros is azok közé a halandók közé tartozik, kiket a feleségük tesz valamivé. Szerencsésen nősült. Azaz, hogy a feleségének se volt egybe egy ragyogó szem-párnál, egy litos, csinos orrocskánál, meg a bájos arcánál. De ezt a vagyonát jól föl tud a használni. Önök emlékeznek még az Egyesült bank öreg ügyésze, Kuniczky vagy 6—7 évvel ezelőt. meghalt. A bankuak ügyésze volt szűkséget Tallérosné ismerte a bank igazgatóját, még abból az időből, mikor szinesző volt. Azt is mesélik, hogy a direktor udvarolt a szép szineszőnek, s nem minden siker nélkül. Tallérosné fölkeresté tehát a bankigazgatót. Hogy mit beszéltek négy

Karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére rendkívül alkalmas

Vértés Antal fényképészeti műterme a Nagykanizsai Takarékpénztár palotájában (Csengeri-ut 1) ki mindennemű művészi és izléses kiviteletű fény-, platin- és ivergképét, azokijül kis képek után, életnagyságukat és felvételeket fénytródiáján kívül is a legszabban, a legelbajósabb és legpontosabban telésít.

Vasuti és postai, alkalmazott utaknak 10% árengedmény.

Egyrészt csakugyan bizonyos eredménye is vinné a kis ujoncokkal, másrészt pedig azt nyerné a tanító, hogy a több osztályok beiskolázásának idejére a kis ujoncokban is fegyelmezett bsztyályai birna és neki nem kell az első órákat az iskolai összhang megteremtésére fordítani, nyugodtan folytathatná a különben minden osztályban már lerakott alapon a tanítást.

Tavaszkor a 8—12 éves gyermek szántáskor, ültetéskor és kapáláskor szülővel munkába megy. Ezen okból aztán aprilis végén megejtik az évrő vizgát és a tanító lsten hozzádot mond az egész iskolának. Ez is nagy hiba. Hisz talán a szülők maguk is szivesebben vennék, ha 6—8 éves gyermekük még iskolában maradhatna és a tanító ezeket bátran eljárhatná egészen június végéig.

Hány hónapra rug ilyen évenként 10—12 het hat év alatt? Ezt az időt takarításuk előbb meg és használjuk fel jól. Ezen kívül, ha már csakugyan 3—4 hónapot kénytelen az a 8—12 éves gyermek munkaidő címén mulasztani, kívánjuk meg, hogy akkor, midőn iskolába jár, teljesen az iskoláé legyen. Nézzük csak meg ősszel a 10—12 éves gyermeket. Szegény, majd ősszedől az álomtól, annyira bágyadt, hogy a tanítás befogadására képtelen. Honnét van ez?

Hát biz onnét, hogy az álmos gyerek már hajnali 3—4 órától a lovakkal vagy ökrökkel a legelőn jár, hogy atyja szántani mehessen velük. Mit csinálha a tanító egy ilyen testileg kifáaszott gyermekkel? Hiszen ott a padban alszik el a tanító előtt, vagy ha a tanító mesterkéltén ébren tartja is, az ilyen gyermek szelleme gyenge a tanítás befogadására.

Már egészen megszoktuk, hogy minden iskolázási bajokért a törvényeket, tanterveket és rendeleteket hibáztatjuk és újra meg újra más törvényeket és tanterveket követelünk. Es ez a folytonos experimntálás éppen az, a mi fejlődésnek indult népoktatásunkat — a természetes akadályok mellett — folyton-folyton megakasztja.

Hogy pl. a gyermek hajnalban a mezőre ne küldessék, azt, ha másképpen nem, még törvényes uton is meg lehet akadályozni. Van törvény arra nézve, hogy az iskolaköteles gyermeket gép- vagy más testi épséget fenyegető munkára fogni tilos. Ezt csak meg kell magyarázni és fokozatosan az elüljáróság segítségével — hanem is az első évben, de lassankint — oda lehet szoktatni a népet, hogy gyermekét minden ilyen munkától távol tartsa. Végre pedig, bármily pontosan is végzi a tanító a dolgát, az most még kivihetetlen hogy az évi szorgalomidő teljes tíz hónapot át tartson.

Hogy pedig a gyermeknek 70—80 %-a is elvégezhesse a hat osztályt, hat-tíz hónapos tanév szükséges. Vigyünk tehát legalább annyit ki — és erre nézve a megyei tanító egyesület után vegyük igénybe a tanfelügyelő és a megye közig. bizottságának segítségét, — hogy azon gyermekek, kik 12 éves korukig a VI-ik osztályt be nem végezték, még egy évig az iskolakötelezettség kötelekeibe tartozzanak, azaz, még egy évig kelléssek az iskolába járniok.

Ez hathatós eszköz lesz arra nézve, hogy a szülők már annyival is inkább nagyobb igyekezettel fogják gyermekeiket iskolába küldeni és lehetővé fogják nekik tenni leckéik elkészítését és megtanulását, mivel különben még egy teljes évig tartoz-

ván, gyermeküket iskolába járatni, még egy évig nem fogja felhasználhatni mezeli munkára.

A fentieknel fogva ez idő szerinti teendőknel röviden három pontba foglalom össze:

1. Minden tanító vigye keresztül, hogy első osztályának tanítása szeptember 1-től június 30-ig tartson és ezt munkaidő címén megszakitani ne lehessen.

2. A többi osztályok beiskolázása okt. 15-én okvetellen megkezdődjék, de az iskolázás ideje alatt a gyermekek minden testi vagy szellemi épséget veszélyeztető munkától kiméltassének meg, hogy azok a tanítás befogadására alkalmasak legyenek.

3. Olyan gyermekek, kik 12 éves korukig a VI-osztályt be nem végezték, még egy évig tartoznak iskolába járni.

Fried Mór.

— **A jövő évi ujoncozás alkalmával, a melyre vonatkozó törvényjavaslat már a képviselőház asztalán van, figyelemre méltó újítást fog életbeléptetni a honvédelmi miniszter. Eddig a sorozó bizottságok által valamely állítólagos gyufatörzés megfigyelése végett katonai kórházba rendelt állítókéteslések után fölmerült szállítási, élelmezési és ápolási költségeket első sorban az illetőknek, vagyontalanság esetében pedig hozzátartozóiknak kellett fizetni. E rendelkezés szigoru megtartása azonban sokszor nagy méltánytalanságokra vezetett. Megtörtént, hogy az állítókéteslések nem lévén vagyona, a hozzátartozók közül első sorban a szülőket kellett fizetésre szoritani, de mert ezeknek sem volt készpénzüik vagy ingóságuk, a család tulajdonában levő csekély ingatlanra kellett végrehajtást vezetni s ekként a család önhibáján kívül tüzhelyétől fosztatott volna meg s anyagilag tönkret jutott volna ha a vármegyék közigazgatási bizottsága, méltányosságból akárhányszor eseten a megyei**

szem között azt nem tudom. Tény azonban, hogy a nagy fiskálisok elesetek, a zsiros falatitói. A bankügysz a szegény, az ismeretlen Tal eros lett. Tallérossal forgott a világ. Kedve lett volna berohanni a szobába s törőára tojtani a ragalmazónak a szót. Tantorgó lépésekkel az ajtó felé rohant. Agyan azonban hirtelen egy gondolat cikázott át. Megállott, s mintha gyökereket vert volna lába, egy lépést sem tudott tenni. Fejéhez kaptott, mintha a szavakat keresné, s felhaugosan mormogta:

— Igaza van... igaza van... Mindenki tudja, csak én voltam a vak bolond.

S hajadonlével rohat haza a bíróságtól. Most már érezt most már tudott mindent. Egyszerre világosság gyult agyában. Most már tudja, miért oly gyakori látogatója a bankigazgató a házának, s miért bánik vele oly feltűnően szivesen a felesége. Eddig csak asszonyi kókelterianak tartotta a neje viselkedését. Most már tudta, hogy ez több volt, sokkal több. A köleses-űs meleg kezzorítások, azoknak a puha kacsoknak a simogatása nem pusztán barátságból történt; az volt a bűnös szerelemnek megpecsételése. Most már azt is tudja, hogy miért utazik annyiszor az asszony szüleikhez és miért kéi ugyanakkor az igazgató is utra..

Talléros mintha szabadulni akart volna a kínzó gondolatoktól hirtelen felugrott úgy, hogy a székét is feldöntötte.

Kétségtelen... kétségtelen... Az az a szony megcsalt, a legoc-mányabbul megcsalt.

Izgatottan föl és alá jár a szobában.
— Megöföm, megöföm ezt az átkos-asszonyt — kiáltotta ökleit rázva.
Karjai azonban csakhamar erőtlenül hanyatlottak alá.

— Nem lehet, nincs erőm hozzá. Elrabolják becsületemet, de megtzettek érte. Busásan megfizettek. Vagyont, csillogást, tekintelyt adtak. Ez a kenyelem, ez a pompa a vérdíj, a gyulázatomnak a díja. En elfogadtam a díjat s évekig élveztem. Büntársus lettem... Nem, nem igaz, én vagyok a leggyalazatosabb, a legbűnösebb köztűnik. Elfogadtam, használtam a pénzűke. S még csak bosszút se alihok rajtuk, mert büntársuk vagyok.... A bosszu szellemének pedig rémesnek kell lenni — de becsületesnek... De szétrombolom mindezt, ami a gyalázatomra emlékeztet.

Egy örültnek vad elszántságával esett neki a stilszerű butorzatnak. Izze porrá tört íróasztalának drága csecsebecsédit. Összetört mindent, ami törhető volt. Szelesogatta a drága szönyegeket s karos székeinek nehéz selyem bevonatát. Azután kumerülten dől végig a fölhasogatott pamlagra. Ajka tajtékzott, kebléből rémes hörgés tört elő.

Másnap ugyan hiába kerestek a kliensek a híres Talléros ügyvédet.

A mohamedán asszony ünnepnapja.

Milyen szomorú, legalább a mi fogalmaink szerint milyen szomorú lehet a török asszony sorsa. Be van zárva terének a hármale. Gondosan elszigetelik a világtól. Női méltósága nincs, Ferje szemében nem más, mint valami drága csecse — becsé. Valóságos jobbjára terjenek es parancsolójának. Másodsi köre háztartására meg a gyermekeinek nevelésére van korlátozva. A szabad tarsas érintkezésnek gyönyörűről fogalma sincs.

A leendő leányok helyzete a török családban ugyan ilyen. Nincs bal, piknik meg szőre, ahol a férfiak hódolásaí fogadhatná. Nem is tudja, hogy milyen fan terem a bicikli, a lawn tennis. Nem ismeri a gyorsvonatou utazás szédítő kéjét. Nem vesz részt uszó únaeseményeken.

Nem sétalaghat a tenger tővényén a tenger végtelen csillog tükrenek növekedésé elmerülve. Nem megy színházba, hangversenyre meg a nyugati leányok egyéő csillogo vásárljaira. Nem tudja, hogy milyen edes, andalító érzés az imádonat egyedül sétálni a halvány szőlőgdáruval vagy a tolymannak csillogó tükret szemé a riogó csolnokon kettesben boldogan.

S ha már mindezt megtagadta tőle a szigorú végzete a mi asszonyi szivet boldogdát német legalább az örök asszonyi hiúság nyerhetne ki-olégítést. Legalább szabad volna neki a tere-teskoronájának arcát fatyol nélkül mutatni. Csak

szokásos palack alik szambetündleg kitésesek.

Földolag, hogy a cím oly szabatosan tisztán és olvashatóan legyen magán, a csomagon lehetőleg jó nagy betűkkel kiírva, hogy a címzett azonossága és tartózkodási helyére nézve minden kétséget kizárva, s a helyes irányítás céljából az első pillantra a rendeltetési helyen megadható cím alapján felbontatik, mi a kézbesítést felette késlelteti.

Végre még felemlitem, hogy a torlódás lehető csökkentése céljából, de még azért is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délelőtti időben történjen, e célból felkérlek, hogy kerültem nagyobb hivatallal f. évi december hó 20-24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvételre.

Pécs, 1900. december 4.

Posta és távirat igazgatóság.

HIREK.

Püspöki körlevél. Antal Gábor a dunántúli ev. ref. egyházak püspöke az elmúlt héten az egyházkerület lelkészeihez lelkes hangú körlevelet intézett, hogy az esztendő utolsó vasárnapján dec. 30-án tartsanak mindnyajan hálaadó istentiszteletet, melyen emléktárgyakat a keresztyénység fölvételeinek s az alkotmányos magyar királyság megalapításának 900-ik évfordulójáról.

Uj honpolgár. Moran'dini Tamás zala-egyszerű építőmester a magyar állampolgárok közé felvételeit s így magyar honosságot nyert.

Iskolai ünnepély. A nagykanizsai főgymnasia nagyon szép műsorral ünnepelte meg f. hó 8-án a magyar kereszténység fölvetelének és az alkotmányos királyság megalapításának 900-ik évfordulóját. Az ifjúságon és tanári karon kívül az ünnepélyen nagyszámú díszes közönség vett részt, mely nagy érdeklődéssel hallgatta meg a változatos, de egyaránt magas színvonalon álló műsor minden egyes pontját. Az ünnepély további színhelye a gymnasiom rajzterme volt. A főgym. énekklára a Pápai hymnuszt általános tetszés közét énekelte. Krátky István III. oszt. tanuló igen ügyesen szavalta a „Szentelt vizitató” című költeményt Garay Jánostól. Az ünnepi beszédet Nyilas Károly főgym. tanár tartotta. A szónoki hővvel és lelkesedéssel előadott rendkívül tartalmas és tanulságos beszédet lelkesen megjellegztek, Várady Antal Ave Mária's S. H. le Antal VII. oszt. tanulóban kitűnő előadóra talat. A kevláribuscu melodramát igen hatáosan szavalta Varga Jenő VIII. o. t. Tóth István VI. o. t. ügyes zongora kísérővel. Az énekar közben „Ah, hol vagy magyarok Tündöklő csillaga” című dalt záradékkal pedig a szöveget énekelte gyűjtő hatással.

Házasság. Pallos Zsigmond magán-hivatalnok Budapestről folyó hó 9-án tartotta esküvőjét Schvarzenberg Fanny kassaszonyonyai Nagy-Kanizsán.

Wlassics család. A „Nagy Iván” családtörténeli értesítő legutóbbi füzetje a Wlassics-család leszármazását ismerteti. A család horvát eredetű és alkalmilag a török hódítás elő menekült Magyarországra. A nemesség szerzője Wlassics András, 1648-ban született, Zala és Somogy vármegye táblabírája volt s mint inrurgens a száznépményi családhoz harcolt vitéségeért kapta 1696-ban armális levelet, melynek koronáján tollbokrétás szerecsen van, pajzsán pedig kardos oroslán levágot szerecsen fejet tart. A családi hagyomány szerint Wlassics András a szálnékeményi családban levágot, egy szerecsent és ez került a címerre. A mostani kultuszminiszter ez ősapjának két fia volt: János

és György. Az előbbi a kuruc világban Rákóczi fejedelem híve volt, ez időben Tolna- és Barany megye alispánja, a viharos idők multával somogyi főszozolgabíró. Jánosnak az ága két generációval kivesselt, ellenben a családapító ifjabbik fia, György maradt a mai napig el. György fia Andras, mint szerecsent próbált legyen Pecs városába került és házassági kérés. Nem-segse lefői kérdés támadva, nagybátyjára, a somogyi főszozolgabíróra hivatkozott, a ki a család lev-lelt őrizte, János urban volt annyi alyafiszes indu-lai, hogy elláradjon Pecsre, de mikor a menyaszonyonak valót meglátta, palam et publice felkiáltott:

— Fráter! Nyilvánvató dolog, hogy rokonom vagy, de ha azt a vén eányt elveszed, én bímny megtagadom veled az alyafiszet és soha sem bizonyítom a nemességedet!

Andras meg is gondolta a dolgot, elvette a jobban hozzailó Meleer-Anna Esztert, vagyoni ugyan nem gyűjtött, de tisztessége volt. Bő. en, 1740-ben Pecs városának bírja is volt. Örvögységre jutva, hatvan esztendőskorában meg egyszer házaodott. Nem tudni, kit vett el, de valószínűleg gazdagon nőült, mert 1762-ben azt írja egyik fiának, hogy mindenféle gazdag özevegyszonyonokat kom-nendának neki, valogahat bennük tetszése szerint. Ezresekkel kínálják.

Adgya Isten — írja — hogy meg öregségemre ezere kapitány lehessenek. Első házasságából négy fia született, egyik József, papi pályára lépett s mint székes-teljvári kanonok halt meg, a másik három: János, Mihály és András megházasodott, de csak a két utóbbi ága maradt meg. A bakrosabbik ág az Andrasé volt. Nevezetesen szerepet ebben az ágba a mostani miniszternek kirú csak maga Wlassics András jászolt, a ki nemesi testvér, Maria Teresia udvari titkára, s kezvél embere volt, később a magyar udvari kamara tanácsosa. A míg Maria Teresia elt, nagy volt a becsület, de a mint behunyta a szemét, József császár, általilag bizonyos visszajetés miatt, de főleg hatámas ellenségei munkája folytán, 1781-ben hivatalát meglosszotta. II. Lipót király azonban rehabilitálta és igazságot szolgáltatott neki 1790-ben azzal, hogy nyugdíját folyósította. Az ezután következő Wlassicsok táblabírák, hivatalnokok, ügyvedek. A miniszter atyja, Wlassics Antal is tekintélyes ügyvedet Zalában, később a nagykanizsai királyi törvényszék elnöke és III. osztályú vas-korona-rend lovagja. Meghalt 1883-ban. Borsöny Máriával, a vasmegei nemes Borsöny (vagy a mint a protestáns ag írta a nevét: Borsenyi) családából származó Borsöny Ferenc dukat föld-birtokos leányával való házasságából születet Gyula-fia, Magyarország vallás- és közoktatásügy-minisztere. Van egy Wlassics bárói család is mely a hagyomány szerint a nemesi törzseknek egy külön vált ága volna.

Közgyűlési vendég. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egylete mint már jeleztték folyó hó 15-én tartja rendező érki közgyűlést, melyen mint érte-ülünk — Zerkovitz Emil a Magántisztviselők Országos Egyesületének országosan ismert elnöke, a ki a pozsonyi kongresszusnak is vezetője volt, mint vendég részt fog venni. Zerkovitz Emil a közgyűlésen bizonyára azért vesz részt, hogy előkészítse a talajt az 1902-ben Nagy-Kanizsán tartandó kongresszusra. A közgyűlés Zerkovitz Emil jelenléte folytán rendkívül érdekesnek ígérkezik.

Halálhírek. Öv, Tinagli Józsefné sz. Krauszta Borbála f. hó 7-én életének 73 ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. Az elhunytban Tinagli Lajos az Arany Szarvas szálloda tulajdonosa édes anyját gyászolja.

Öv, Augenföld Jónasné szül. Neumann Teresia születéskor 95 éves korában f. hó 9-én elhunyt Nagy Kanizsán. Az elhunyt mairona egyik tipikus alakja volt városunknak; 10-15 év előtt alig volt városunkban olyan család, a hova Augenföldné bizonyos időszakokban bejárás nem lett volna. A vályák birodalmában oly tesztély volt, hogy még 8-10 év előtt is ő uralta a helyzetet és rendszert látta neki, hogy agkkora a visszavonulásra kényszerítette s hogy átkellet engednie a tért fiatalabb erőeknek. Augenföld Fülöp kórorvos édes anyját vesztette az elhunytban.

Kurt Mela Szombathelyen. A fiatal művész, a ki zongorajátékával az izr. jótékony öze gyűlet folyó hó 5-én tartott estélyen méltó fellépetést keltett, szombaton folyó hó 15-én Szombathelyen fog hangverse-

nyezni, a hol bizonyosan csak gyrapítami fogja az itt szerzett jöhéroket, mert értesülések szerint a kassaszonyó egy oly bravuroz énekes, mint zongoraművész és Szombathelyen el-kettes minőségben fogja magát produkálni. Ez alkalommal felemlítjük, hogy a művészo a neki az izr. jótékony öze gyűlet által felajánlott 200 korona útszeteleitjait a fogadta el, hanem azt a öze gyűlet humanus céljaira ajánlotta fel.

Szinészet. Ertesülések szorint a rendő főkapitány a sz. ügyi bizottság véleményezése alapján a helyhatóság engedélyt a jövő szin: idegyre Dobó Sandor győri szingazgatónak adta ki, mit szivesen veszünk tudomásul, mert meggyőződésünk az, hogy Dobó olyan társulatot hoz magával, mely közönségünk igényeit minden tekintetben kielégíteni fogja. Dobó április hó első napjaiban kezdi meg itteni működését.

Nagy Kanizsa gy. I. A szönség kényelmére fők postahivatali állitottak fel N. Kanizsán mely a Cs. magyar-uton a Geretsen-főle trallisban van. Hogy ezen fők-posta céljának tényleg megfeleljen első sorban is szükséges, hogy ott egy levegyűjtő szekrény legyen, mert postahivatali nélkül el sem képzelhető. Munkálta a szönség-tovább, hogy a hivatalos idő a vasár és ünnepepekon kiterjesztessék; mert egyóral hivatalos idővel vajai keveset nyar a közönség. A szabályzatok szerint vasár és ünnepepekon ezen gyűjthelyen d. e. 9 órától 10 óráig vételek fel ajánlott levelek és csomagok; pedig éppen ezen napokon legnyább van szükség a kereskedőnek és a közönségnek a fők-postára; mert ezen napok délutánja a hivatalok és az üzletek zárva éven, poszajai majd mindenké a délelőtti órákban végzi; tehát a fők-posta ekkor van leginkább hivatal a közönség érdekeit szolgálani, nem p-diglen hogy akkor, midőn egyik több vételek igénybe, csak rövid egy órára szorítók a hivatalos idő.

Rendkívül közgyűlés. A kanizsai Polgari Egyület dec. 8-án hí 16-án, vasárnap d. e. 11-órakor rendkívül közgyűlést tart. Tary: ingatlan értékes, illetve eloszerzés.

Veszpremi püspök udóményai zala vármegyei iskoláknak. A veszpremi püspöktől a következő közönségnek iskolai kértak ingyenes felszerelési tárgyakat: Alsó Páhok, szemléltető és méter ábrákat, Belső Európa térképét, méter ábrákat és páleat: bibliai kepatok Csaford, Európa térképét, Csicsó földgömböt természetrajzi ábrák és méterpáleát. Dazék magó ABC-ét, számoló gépet, bibliai kepatok szemléltető és természetrajzi ábrákat és az ol. világrész térképét. Egysz, földgömböt, Európa és Magyarország térképét, és természetrajzi ábrák. Felső Páhok, méterpáleát, Gyula, Európa térképét és természetrajzi ábrákat. Halap, földgömböt, természetrajzi ábrákat, Zalamegye térképét, Lerce, Europa és Zalamegye térképét, természetrajzi ábrákat. Szent-András, természetrajzi ábrákat. Zalamegye térképét. Szendrőth Polgárváros számoló-gépet és Magyar-osztrák birodalom térképét. Udvarnok, Magyar-osztrák birodalom térképét.

Kézimunka — kiállítás. A jótékonyág mizegen leginkább a nők kezeit láttuk munkálkodni. Sokszoros tanúságot tett ehnel munkásságáról a Ker. jótékony öze gyűlet, ama kezimunka-kiállítás rendezésével, mely f. hó 8-án és 9-én volt a nagyközség köz. szere nyitva. A Polgari-Egyület nagytermében 121 kiállítótól több mint 500 darab kisebb, nagyobb kezimunka volt kiállítva. Varosunk hőgyei, sőt még többen a vidékről is elküldtek kezdő munkáját, avagy olyant, mely olyan kezekből eredt, melyek egykoron ériek munkálkodtak. Össze gyűjtve a munkás kezek szebbnél szebb alkotásait, jól esett látnunk, hogy nem egy salont díszit olyan munka, melyet nem pénzért vett az illető ház urnöje, hanem hosszas fáradszó munkával saját maga készítette azt. Láttuk, hogy a munka a salonokban ép úgy otthon van, mint a zárda avagy az iskola falai közt és azért is oly végtelenül tetszett nekünk ezen kiállítás, melynek jóvedelmét szegény gyermekek felruházására fordítja a öze gyűlet. Valóban szerencse, hogy nem tűzött ki djakat a öze gyűlet a kiállítók jutalmazására, mert igazán nehéz dolga akadott volna a bíraló bizottságunk, és így nehéz a mi helyzetünk is, midőn elbírálónak kell, kik is voltak azok, a kik a sok szép és fáradszó munka közt a legzebbeket állitották

ki. Mi az elsőséget Szervei Gizellának ítéljük oda, a kinek himzett paraványa és faldíszei remek, igazán kiállítási munkák voltak. Lovy Arnoldné festményeivel kellett méltó feltűnést; Nyuly Mariska porcellán festészetével tünt ki. Gsetner Regina valódi csipke munkája és Tassy Ilona spanyol himzése a kézmunkának igazi remekei. Györfly Jánosné gobelin öltéssel készített salon garnitúrája bármely kiállításnak díszére vált volna, nemkülönben Sebestény Lajosné himzett kerti butorai, ide sorolhatjuk még az általános tetszésben részesült beégetett salon burokokat, néhai Gleim Richárdtól a melyeket annak özvegye állított ki. A himző munkák csoportjában Bérényi Mariska, Samuely Olga és Vagner Mariska vetélkedtek egymással. Somogyi Gyuláné smirna szőnyege és bodogult ferjének fa faragványai díszére váltak a kiállításnak; igen szép munkákat: faragványokat és rajzokat látunk néhai Pflanzler Gábor rajztanártól; Fischer Irené point — lace munkája feltétlen elismerést érdemel; a Victoria gépgyár himző géppel előállított munkáival kötötte le érdeklődő figyelmüket; Káloczy János rajztanár pedig egy festményével, mely egy jól ismert helybeli vakkoldust ábrázol kíséreléssel, mely utóbbi tenyerét nyújtja a minden napi kenyéért és az ily tenyereket nem maradhatnak üresen akkor, midőn a társadalom munkájával a jótékonyt szolgálja. A kiállítás jövedelme belépti díjakkól mintegy 300 korona, a feljókony célra felajánlott és eladott kézimunkákból mintegy 200 korona, összesen tehát mint 500 korona volt. A kiállítás rendezése körül kiváló tevékenységet fejtettek ki: Zala városi tanács elnöke, Stirling Sándorné atlétnök, Sebestény Lajosné pénztárnok, Farkas Vilma, Fialovits Lajosné, Kálmán Irma, Prainger Karolin, dr. Szekeres Józsefné, Wuszty Lajosné választmányi tagok és Eperjesy Gábor titkár.

A vasutasok szilvesztere. Mint értesültünk a Nagy-Kanizsán adomásgózei vasuti tisztviselők, a kik az egész évet jó barátságban töltik és külön kis társadalmi képeznek, elhatározták, hogy Szilveszter estéjét is kedélyes együttlétben foglalják el. Ezen évben hangversenyyel egybekötött társasestélyt rendeznek az alomási étteremben.

A Balatoni Muzem-egyesület dec. 16-án d. u. 3 órakor a keszthelyi varosház nagytermében tartja évi rendes közgyűlést, a következő tárgysorozattal. 1. Tükri jelentés az egyesület első évi működéséről. 2. A pénztári számadások bemutatása s a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Az üresedésben levő alelnöki és igazgatósági helyek betöltése. 5. Az alapszabályokra vonatkozólag a belügyminiszterium által megkívánt pótlás megállapítása. 6. Netáni indítványok.

Vasuti bejárás. A nagykanizsai csáktornyai határszéli vonalrész 53. számú örháza mellett létesítendő forgalmi kiéronek, továbbá úgyanezen vonal 44. számú örháza mellett létesítendő új állomásnak közigazgatási bejárását a kereskedelmi miniszter elrendelte. Ezen bejárás megkezdésének időpontja f. hó 28-ik napjának 12 és 1/2 óráig, összejöveteli helyül pedig Kotor—Alsó-Domborui vasut állomását tűzték ki.

Decemberi szilvárvány. Gyönyörű szilvárványok voltak személtői, a kik f. hó 7-én reggel 7 óra tájban az utcán voltak. — Élesen és tisztán szinezett szilvárvány jelent meg az égen és eső nem esett. Csak midőn lassankint kezdett elszőlani, akkor hullatta sűrűn könnyét az ég, mintegy zokogva eltűnt ékeségén, ragyogó koronáján.

Építő iparosok szakegyesülete. Keszthelyen az építő iparosok szakegyesületét alapították. A tisztikart a következőleg választották meg: elnök: Mitró József építész, alelnök: Bernáth József asztalos, ügyvivő: Rácz Gyula lakatos, pénztáros: Kuntsnig kőfaragó, jegyző: Kenesey Sándor ács, könyvtáros: Vincze Sándor ács, ellenőrök: Szabó József kőműves és Halász Ferenc ács.

Vasárnapi munkaszünet korlátozása. A keresk. miniszter 1900. évi nov. hó 18-án 81359 sz. a. a következő körrendeletét adta ki: "Rendelék. Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi VIII. t. c. 3

§-a alapján 1882 évi március hó 5-én 14837 sz. a. kiadott rendelet határozmányainak kiegészítése tárgyában.

Hivatali elődöm fent említett rendelete II. Az alatti részének határozmányait a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök és a földmívelésügyi miniszter valamint a horvát-szlávon-dalmátországi bán urakkal egyetértőleg a következő határozmányal egészitem ki:

Mindazon üzletekben, melyek különféle husneműekkel előállított hideg élelmi cikkek elárulásával foglalkoznak, esti 6 órától 9 óráig árusíthatók: sonka, kolbasztélék és egyéb hideg feivágottak, valamint sajtok, mindazonáltal azzal a korlátozással, hogy ezen elárulásnál az üzleti segéd személyzet igénybe nem vehető, továbbá, hogy a megnevezettek közül a vevő közönségnek semmiféle más árucikk ki nem szolgáltatható. E rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

A belügyminiszter és a kivándorlás. A m. kir. belügyminiszterium a napokban körrendeletet intézett az összes hatóságokhoz, a melyben arra figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy országszerint működik egy lelketlen olasz hajózási társulat, a melynek ügynökei, Brazíliába csalogatják a népet azon hitegetéssel, hogy ott az álmóló ingyen kapnak földet, szarvasmarhát és szerszámokat. A szegény kivándorlók odaérve, csakhamar arra a szomorú valóra ébrednek, hogy az ígérethől nem teljesül semmi, s így vagy a nyomor, vagy az elzűlés fenyegeti azokat, kiket az ügynökök elámítottak.

Az írógépek pszichológiája. A mióta az írógépek terjedésének tapasztalják, hogy az írógépen való fogalmazás nagy nehézségekbe ütközik. Viszont tény az, hogy egyesek annyira meg szokják a gépen való írást, hogy minden fáradság nélkül koncepiálnak rajta. Egy neves dramairónk gépen írja verses drabjait. Újságírók is használják a gépet, pedig gyorsan kell fogalmazniuk, s ez nehezebben megy, ha géppel írják. A hallei orvosok foglalkoztak legutóbb azzal a kérdéssel, hogy mi okozza a gépen való koncepiálás nehézségeit. Az egyik orvos azt az egyszerű magyarázatot adja, hogy a gépen való írásnál a már leírt mondatok áttekintése a többivel való összehasonlítás, valamint hibás helyek áthúzása, törlése, javítása s gép szerkezete miatt nehézséggel jár és nem felel meg a gondolat gyorsaságának. Egy másik orvos a gépen való fogalmazás nehézségeinek lélektani magyarázatát adja eképp: Az egy idegműködés aként van beosztva, hogy iráskorban az agynak balfele (balhemiszferájá) végzi a gondolkodás munkáját. Ez a balhemiszfera a test jobbtelel idegzi be, tehát a jobbkéz mozgásai idegével közli a gondolatot. Ezért ír a legtöbb ember a jobbkézével. Ez a folyamat a bal-agy gondolatának átvitele a jobbkézre csak annak nehéz, aki kezdetben van a betűvetés tudományának, de a hosszas gyakorlat az ugynevezett idegpályákat egyenkint úgy hogy a gondolat már megszokott sima utján fut a balagyból a jobbkéz felé. A gépen való írásnál a balkez is tevékeny, tehát a balagynak kettős feladata van: hogy mind a jobbkéz, mind a balkez mozgásai idegeivel közölje a gondolatot. A jobbkéz a rendes, megszokott uton közli, a balkez a jobbaggyal van összeköttetésben, csak közvetítő idegszálak utján közölheti. Ezek a közvetítő szálak tényleg megvannak a jobb-és baloldali idegrendszer között. Csak hogy a közvetítő idegszálak pályája még nincs kiegyengetve, erre felé tehát nehezebben működik a balagy. Innen van, hogy kezdetben olyan nehéz írógépen koncepiálni és hogy öreg emberek, akiknél már megszokott a tollal való írás agybeli folyamata, alig képesek íróképen fogalmazni.

Bruder Mór, házaló: Rozália.
Gyümölcs Lajos, csizmadi: Margit.
Nagy János vasuti mozdonyfűtő: Ilona.
Klement Péter, mozdonyvezető: Károly.
Nagy György, földmives: Ferencz.
Balogh István, napszámos: Anna.

Halálozások:

Dávidovics György ifj. cipész segéd, 19 éves, tüdőgümőkór.
Horváth Ferencz, 7 éves, tüdőhurut.
Bedenek György, takács, 68 éves, gyomortágulás.
Prager Borbála, 31 éves, belső elvérzés.
Schukel Vilma, 4 napos, ránggöres.
Auer József ifjú, 2 éves: kanyaró.
Moshammer Ilona, 9 napos: görcsök.
Günzberger Bernátné — Tancz Teréz, 68 éves, gutaütés.
Klement Mária, 23 hónapos: bélmurut.
Kripács Ignác, — Páncs Katalin 52 éves: vézbélrak.
Özv. Vas Andrásné — Vince Mária, 58 éves: agyszélhüds.
Özv. Németh Ferenczné — Dara Eva 57 éves: tüdőlob.
Szűcs Erzsébet, 19 hónapos: tüdőhurut.
Varga Julianna, 6 hónapos: tüdőhurut.
Magyarosi József, 6 napos: ránggöres.
Foki Mária, 5 hónapos: tüdőhurut.
Steru Salamon, ereszkedő, 76 éves: gutaütés.
Kálmán János ifjú, 2 éves: kanyaró.

Házasságot kötöttek:

Kirchenthoff Zsigmond, vasuti munkás — Greif Máriaival.
Tizedes Anta, kereskedő — Sárközy Máriaival.
Gödöllei János, vasuti raktárnok — Fekete Rozáliával.

Közgazdaság.

Szólóversenők és szólóelőadások.
A földmívelési miniszter által kiadott földmívelési értesítő szerint Zalavármegye területéről a következő gazdák jelentették be előadásra szánt fajtszám hazai és amerikai szólóversenőkészleteket: a) amerikai és európai szólófajtákat: Balogh Gyula B.-Henyé, Bérényi Jenő Szt.-Gróth, Elek Géza és Elek Lipót. Pusztai-Ujnép (u. p. Nagy-Kanizsa), Scholtz Károly Szt.-Gróth, Szmodics Vicor A.-Lendva, Varga Károly Szt.-Gróth, Vastagh János Tapolca; b) szólóelőadásokat: Balogh Gyula B.-Henyé, Bérényi Jenő Szt.-Gróth, Bekéfi Elek Zala-Koppany, Scholtz Károly Szt.-Gróth, Szmodics Viktor A.-Lendva, Varga Károly Szt.-Gróth, Vastagh János Tapolca. Megrendelések és megkeresések egyenesen a birtokosokhoz intézendők.
Pót-lövésár. A pápai m. kir. honved huszárezred jeb. hó 6-án Nagy-Kanizsán katonai célokra alkalmas házas lovakat vásárol. A tenyésztők a nevezett napon reggeli 8 órakor vezethetik az előadásra szánt lovaikat a sorozó bizottság elé. Zala-Egerszegben jan. 10-én lesz pót-lövésár.

Hatályon kívül helyezett sertésbeviteli tilalom. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a sertésvesznek Ausztriába történt behurcolása miatta csáktornyai és perlatkai járások ellen érvényben volt sertésbeviteli tilalmakat hatályon kívül helyezte.

IRODALOM.

Fővárosi Lapok. A Fővárosi Lapok szerkesztése Martos Ferenc, az ismert nevű poeta vette át, kinek célja a magyar női olvasóköröség e régi kedvelt lapját a régi hagyományok alapján s mégis modern szellemmel előkelő irodalmi színvonalon a költői ujjá. Kétségtelen, hogy az ára tizenhat korona egy esztendőre.

A szerkesztő mellé a fiatal írók gardájának legjeleesebb tagjai sorakoznak. A lap képzőművészetekre is bőven kiterjeszkedik a jövőben is úgy irodalmi mint művészeti tekintetben kedves olvasmányt óhajt nyújtani a magyar családnak. (Kiadóhivatalt és szerkesztőséget Budapesten V., Hold-utca 15. sz. alatt van. Műtatványszámokat szívesen küld.)

Anyakönyvi hírek

Bejegyzések nov. 30-tól december 7-ig.

Születések:

Pintér Zsigmond, kőműves: halva született fiú gyermeke.
Moshammer Károly, mozdonyvezető: Ilona.
Horváth Mária, cseléd: Ignác.
Schlesinger Mária, házvezető: János.
Tóth István, vasuti munkás: Teréz.
Godinek György, földmives: Katalin.
Jambor György, földmives: Jufánna.
Magyarosi István, béres: József.

Apró hirdetés.

Eladó:

Nagy-Kanizsán, a Vörösmarty utcában 317 szám alatti ház hozzátartozó nagy kerttel együtt; értekezni lehet Peksz Antal háztulajdonosnál.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsa.

Ujdonság!

Háztartásban nélkülözhetetlen. Hölgyeknek új találmány! A kor legújabb találmánya a

Simplex műhímző-készülék

mely minden államban szabadalmazva lett. Minden csak ládi varrógép ezen készülék segítségével egy másodperc letelte után a tologár kicserélésével kifogástalanul működő hímző-műtömő-géppé átalakítható. A legszebb fényűzésű hímzések és műtömő munkák készíthetők ezen készülék segítségével gyorsabban, könnyebben és szebben mint kézzel.

ingyen oktatás a saját hímző-iskolában: ára bámulatos olcsó, csak 7 kor., mely árban a készülékön kívül egy keret-minta bevezetett hímzéssel (tálcakendő és egy használati utasítás, mely dobokban van, foglalattatik). — Kapható az Osztr. Magyar Monarchia minden jobb varrógépezetében, valamint a készítőnél:

LÖWINGER JÓZSEF

varrógép gyári raktára

Budapest, VII., Erzsébet körút 19.

Ugyanitt Singer varrógépek jutányos Csak a fenti védjegyvel valódi áron kaphatók.

A készülék leírása ingyen és bérmentve. Képviselek mindenütt kerestetnek.

10 KORONÁS

Gyári áronnyal Forgószék

Reménytelenül drágán megvásárolható az egyszerűbb, de sokkal inkább hasznosabb és megbízhatóbb, amelynek minden részét 100 K értékűben lehet megvásárolni. A forgószék minden részét külön-külön is megvásárolhatók. Csak 10 K az ára, melyért a forgószék minden részét is megvásárolhatók. A forgószék minden részét külön-külön is megvásárolhatók. Csak 10 K az ára, melyért a forgószék minden részét is megvásárolhatók.

FRUCHTBACHER M., BOOS, IX., BIRSZÉNYI 3.

Cognac Czuba-Durozier & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérgyűlés: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Ede.

Kitüntette 12 * * * kiállításon. * * * * *

A Párisi 1900 világkiállításon a „Nagy Éremmel” kitüntette

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító.

392—6.

Jägerndorf.

Egyedült gyártója a valódi Gessler-féle

ALTVATER

Likőrnek.

Óvakodjunk utazatok elfogadásától és figyeljünk a gyárítmány védjegyére. —

21252
1900.

406—1

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa (zennel közhirre teszi, hogy a v. felső erdőben s a fás legelő területen 555 koronára becsült 123 drb. száraz fa a f. évi december hó 15 napján a békástói területen 214 kor. 80 fillerre becsült 900 drb. ritkítási fa a f. évi december hó 18 napján, az alsó nyiresi fás legelő területén 540 kor. 80 fillerre becsült 297 drb. szálfa a f. évi december hó 20 napján, az alsó nyiresi erdőterületen 487 kor. 80 fill becsült 2100 drb. szálfa a f. évi december hó 22 napján az alsó-erdőben az erdei területen 1176 kor. 80 fill. becsült 292 drb. szálfa a f. évi december hó 27 napján, a felső erdőben a fás legelő területén 794 kor. 60 fill. becsült 159 drb. szálfa a f. évi december hó 29 napján, az alsó erdőben a fáslegelő területén 681 kor. 20 fill. becsült 715 drb. szálfa az 1901 évi január hó 3 napján és a felső erdőben az erdőterületen 749 kor. becsült 124 drb. szálfa az 1901. évi január hó 5 napján mindenkor d. e 9 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen legtöbbet ígérő részére azonnali készpénz fizetés mellett a helyszínen eladatik.

Mire a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverés alá kerülő fák becsáron alul el nem adatnak.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi december hó 7-én.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesítés:

Az őszi és téli idényre

raktáromat a legdivatosabb finom

bel- és külföldi kelmekekkel

dusan felszereltem

Az elm megérkezéssel azon meggyőződésre jöttem, hogy raktárom tui nagy, így elhároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Így szép és izéles munkáról birtosítom a u. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelési ker-e maradtam a u. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó
(ELEK féle ház.)

Gyors, pontos és szelid kiszolgálás

Készletek birtokos, polgári és katon ruhát

318—110

A t. közönség b. figyelmébe ajánljuk dusan felszerelt raktárainkat

Nejét lépje meg Karácsonyra

1 zsák

valódi

CUBA-KÁVÉVAL

Brutto 5 kgr. 7 frt 35 kr.

Elvámolva és bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata
FIUME.

CARTESIO és HUBER

EZELŐTT

Rutter Ferencz és Társa

szállítási vállalata

FIUME.

Szüleinek rendeljen

Karácsonyi ajándékokul

ezen általánosán ismert jó kávékeveréket

2 1/2 kgr. San Salvador

2 1/2 „ Afrikai Libéria.

13 kor. 28 fillér

4 3/4 kg (zsákban)

Elvámolva és bérmentve küldi utánvétellel

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata FIUME.

A kitüntetett árak már bérmentve értendők,

1 kosár édes narancs

Brutto 5 kg. = kor. 3

AAA
VVV

1 kosár citrom

Brutto 5 kg. = kor. 2,80

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Leg-
hasznosabb
karácsonyi ajándék
az általunk 4 3/4 Ko.
zsákban elvámolva és
bérmentve utánvétel kül-
dött kitűnő kávékeverékeink.
2 Ko. Arany Jáva
1 1/2 No. Nyugat-indiai Samarang
1 1/4 Ko. Afr. Libéria
kor. 15.90
*

1 üveg Cuba-Rum

1 „ Maraschin

1 „ uj Szilvorium

3 üveg egy dobozban

11 korona

kávé-, tea-, rum- és déligyümölcsben!

tehat az általunk szállított csomagoknál már semminemű költség nincsen.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a f. évi november hó 27. napján üzletünkben kiűtött tüzeséből kifolyólag megmentett

összes árucikkeket

amíg a készlet tart *jelentékenyen*

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK

mellett eladjuk.

Ehez képest üzletünkben mindennemű

norinbergi, divatcikkek

kézműárak, tehérműek, kesztyűk, piperezerek

és egyéb szakmánkba vágó árucikkek

rendkívül jutányos áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Kasztl. Tetvérek

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsesül biró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.

A könyvet nem unjuk meg! nem meg: ki a divatból! hanem egy örök emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkiinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden műveltséggel biró és minden koru egyén számára valami alkalmasat.

Raktárainat különösen a

KARÁCSONYI

és

ÚJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem, úgy szintén választékos gyűjteményt tartok

ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és imakönyvekből, fénykép-albumokból

a legremekebb kiállításban, ir máppákból (teljesen felszerelve), iróasztali tintatartókól, valamint a legújabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szives figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedő

NAGY-KANIZSÁN.

Vidéki megbízások kiváló figyelemmel eszközöltenek.

Szerkesztőség:
Városház-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedésében.
A szerkesztővel értekezni lehet kávéházban a. a. 4-6 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Nyitótérletre 20 fillér
Előfizetőnek, valamint a hirdetőnek vonatkozólag Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézendő.
Bármentetlen levelek csak i. m. 1 kasszába fogadtatnak el.
Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Feladós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap december 16.

Kisiparosinkhoz.

Alig van nap, hogy ne hallanók s s alig van magyar újság, melyben ne olvassók ezt a ma már szálló igévé vált felhívást, hogy: „pártoljuk a magyar kisipart” s a kormány úgy, mint a társadalom számottevő egyesületi s vezető férfiai, tényleg dicséretre méltó igyekezettel folyton azon munkálkodnak, hogy a kisipar fejlesztésével s pártolásával hazánk még mindig gyengyében álló iparát felvirágoztassák.

Ezen dicséretes buzgólkodással szemben azonban sohasem hallja az ember ez ennek megfelelő azon jelszót, hogy: tanulj kisiparos! képezd magad kisiparos! iparkodj izlést, csint kifejtetni kisiparos munkában és produkálj olyat, a mi minden frázis nélkül, minden nagyhangú szaválás nélkül önmaga fogja előidézni azt, hogy a nagy fogyasztó közönség a nélkül, hogy hazafias érzésének áldozatot hozna, inkább a te készítményedet használja, mint a külföldiét.

A mi kisiparosaink annyira megszokták már ezt a jelszót, hogy pártold a hazai kisipart, s ezt annyira

kötelezőnek vélik a nagyközönségre nézve, hogy ha nem megy a mesterségük úgy, a mint ők kívánják, azonnal készök a panaszszal s szidják, korholják a nagyközönséget, mely nem tőlük, hanem külföldről behozott ipari cikkekkel fődözi a szükségletét, pedig hosszú évek során át szerzett tapasztalataim alapján mondhatom, hogy (tisztelést a kevés kivételnek) nincs igazuk.

Ha jajveszékelnék azért, mert a kisipar nem részesül kellő pártolásban, annak legtöbb esetben nem a közönség az oka, hanem maguk a tisztelt kisiparosok.

A nagyközönség szükséglete napról napra növekszik, de egyszersmind izlése is finomul s így igényei is magasabbak, ezzel szemben azonban a kisiparosok munkakedve nem fokozódik, tudása nem gyarapszik, izlése nem finomul.

Azt hiszi a magyar kisiparos, hogy neki nem kell tanulni, neki nem kell magát szakmájában tökéletesíteni, neki kell izlését fejleszteni, neki elég, ha elkészíti munkáját úgy, a hogy azt ős öreg apánk idejében készítették, nem törődik a technika s izlés azóta

történt óriási haladásával, ő megcsinálja az ő ipari cikkét úgy, a hogy ezelőtt 50 évvel tudták a régi csehbeliek készíteni, az ő töle elég, nagyközönség te pedig csupa magyar hazafiságból vedd meg az ő primitív munkáját drágábban, mint a mennyiért sokkal szébbet és jobbat kaphatsz a külföldi iparosoktól olcsóbban.

Nem úgy van az tisztelt kisiparos polgártársaim! Ezekkel a hangzatos szavakkal szemben, hogy pártoljuk a magyar kisipart, szemben áll az is, hogy tanulj, dolgozz s képezd magad magyar kisiparos, de sajnos, — igen csekély kivétellel — ezt nem teszi a magyar kisiparos, pedig a míg ezt nem teszi, hasztalan erőlködik a kormány, hasztalan fáradoznak az iparkamarák, hasztalan buzgólkodik a magyarérezésű társadalom, az elmaradt, izlés nélküli s dolgozni nem szerető kisiparosok pusztán azért, mert magyar iparosok, nem fognak iparcikkeknek vevőt szerezni s nem is fognak boldogulni.

Egy magyar honpolgártól ma azt kívánni, hogy egy rosszul és izléstelenül elkészült magyar iparcikkért 2-3

Alapítva 1840. Alapítva 1840.

A n. érd. Közönség figyelmébe ajánljuk

újszerű felszerelt raktárunkat
bársony- és nemez-kalapokból
Féjdíszok- és tükörökkel

asszonyok, gyermekek és
lények számára.

Divatos
szőrme-árakban
nők- és gyermekeknek.

Legfinomabb
pérl, női- és gyermek
GLACE- és TÉLI-KEZTYÜKBEN.

Yakó S. M. C. és Kereskedelmi Társaság, Győr és kerületi pontok

minden és vékony megkötött hímző munkák
Mindenféle horgolt és hímző szalmák és tűk.

Mennyasszonyi koszorúk és fátolyok,
szalagok, művirágok, szalagok és
cipők, fekete és színes bársony

RUHADISZEK.

Faltömlők, gallérok és nyakkendők, külföldi
fűzők.

Legfinomabb illatszerek, piparészletek,
Gyógyvirágok és oltóanyagok — Sikkasztók
és jószávos szalagok.

... Tűmunkák...
HALPHEN L. és FIA
(HALPHEN MÓR)
NAGY-KANIZSÁN (FŐ-UT 5.)

TÁRCA.
Erzsikének.
Irtá: Somlyó Zoltán.

Iffy vagy még! Rózsás életednek
Nincsen gondja, nincs még bánata.
Gyermek vagy még: Szép kölöny szemednek
Nem látod az életfájdalmát.

Pedig, hidd meg lesz oly rózsás is kezdedben,
Mely feltépi finom gámbolyú kezdet...
S permetező-vérred letörölve szépen
El fogod titkolni fűző érzeted...
Oh, ne hidd leánya, hogy a szép virágok
Örökké virítani fognak csak neked...
Oh, ne hidd, hogy azok bü-bájos illata
Örök ifjúságot s évet ad neked.

Oh, szeress leánya!... Kísérelj meg velem,
Altaludni éltel arany mezejét...
Tudán, hogyha együtt dereszédik fejednek,
Nem vesszük úgy észre a kusza nevet...
Tudán, ha csökönyben összehorvát ajkunk
Itt hagyjuk másoknak ezt az életet...
Tudán, ébredve odajent, boldogan
Angyalok közt hallom bájos éneket.

S hogyha nem hallgatsz meg. Hogyha csak modern
Trübdarudal lesz majd előttem e vers...
Ne dobj el magadtól még akkor se kérlek...
S hogyha nem szeretsz is, azért meg ne vessz.

Mert nincs én a színek olyan mély szerelem
Mely enyémhez volna hasonlítható...
Derecsütet fejjel is szeretni foglak —
S szerelmemről szól majd a elgallatód.

A karperec.
Irtá: Vajdai Szabó István.

Minden érdekes történetben a főszereplőnek
— asszonynak kell lenni, a ki régi urak
szerint — szépek születik.

Már most, ha egy élv-vagyó és sikkes (több
jelzőre ezuttal nincs szükség) asszony kalandoc-
kájáról van szó, okvetlen szükség van egy ötven-
hatvan év körüli — ferje is.

Bele kell játsszani a történetbe valami fiatal
embernek, a kinek a körülményekhez képest nem
kell feltétlenül okosnak lenni.

Szakasztott ilyen kritériumokból áll az én, —
az az hogy az általam elmondandó ig a s-
tétet is.

...Tehát! Kanizsáynál nagyon szép asszony
volt, a ki a természet által kölönszított és idős-
kint prolongált bajait egyes keendőzéssel még
fokozni is tudta. Kiváló művészetet értett ahhoz,
mint kell a halvány arcra a vérvörös karminal
előkelő, lehetőszerű rózsáspirt varázsolni.

Nagyon természetes tehát, hogy sokan bol-
dultak utána.

A sok kösöt volt a becsajáda hőse Sárrethy
(nem igazi néven nevezve) joggyakorló ur is, a
ki az unalmas és száraz végzőseken kívül a szép
női szemekben is szeretett — olvasni.

Karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére rendkívül alkalmas **Vértés Antal** fénykép-észeti műterme a Nagykanizsai Takarékpénztár palotájában (Csengeri-ut 1.) ki mindennemű művészeti és izlősen kivitelű fény-, platin- és ábraképeket, azokivül kis-képek után életnagyságukat és felvételeket fénytródján kívül is a legszébbben, a legelőnyösebben és legpontosabban teljesít.

Vasuti és postai alkalmazott utaknak 10% árengedmény.

koronával többet adjon, mint egy külföldi iparos által izléssel s csinnal elkészített ugyanazon iparcikkért csak azért, mert az a rosszabb és drágább iparcikk magyar, — valóságos nevetéses dolog.

A nagy közönséget hazafiatalansággal csak akkor lehetne yábolni, ha egyforma jó és egyforma csinnal kiállított s egyforma árú bel- és külföldi iparcikkeknél a külföldit vásárolná de ily összehasonlítást nem igen tehet a magyar közönség — mert szegyen, nem szegyen — valljuk be, (tisztelet a kivételeknek) jelenlegi magyar kisiparosaink kezéből alig kerül ki valami oly munka, melyről el lehet mondani, hogy e mellett már nincs szükség a külföld hasonló gyártmánya után kapkodni.

Tudom, hogy nagy fába vágtam a fejszemet, mikor ezt úgy nyíltan kimondottam, de azt is tudom, hogy ezen állításom igazságát éppen a jóravaló tanult magyar kisiparosok maguk fogják legjobban beismerni, habár nem is nyíltan, de úgy önmagukban, mert lehetetlen, hogy ne adjanak igazat nekem abban, hogy a mi kisiparosaink legnagyobb része, mikor segéd, nem tanul, nem iparkodik magát szakmájában tökéletesíteni, mikor pedig mester, akkor csak immel-ammal dolgozik nem tanítja segédjét, nem törődik azal, hogy miként lehetne a szakmájába vágó munkát tökéletesíteni, hanem jó keleti vérrrel ugyan jól neki minden, a hogy van; az öreg apja is úgy csinálta, miért legyen ő okosabb, miért törje ő az esztét ilyesmin, úgy van jól, a hogy van s ha nem boldogul, hát a közönség az oka, mert nem pártolja, hanem a külföldi dolgok után bolondul.

De hát, hogy is nevelődnek a mi

kisiparosaink? A tanonc 2-3 évig minden a mesternél, csak nem iparostanonc, szolgáló, favágó, vízfordó, dajka s tudja a jó Isten, még mi minden nem; a harmadik év vége felé, mikor mindezen mellékfoglalkozások dacára önkéntelenül is ragadt ró valami, akkor kezdik megkímélni a házi dolgoktól s reászoritják a mesterségre, mert ekkor már segédképpen használja a mester. Igaz, hogy nem tud annyit a mesterségből, mint külföldön az első éves inas, de hát megtudja valahogy készíteni a kezébe adott darbot s így már pénzt keres a mesternek. Hogy milyen az a munka, no annak Isten legyen irgalmas és kegyelmes, de hát mégis csak a magyar iparos munkája s azt meg csupa hazafiságból is meg kell venni a magyar közönségnek.

Eltelik a négy év, a tanonc felszabadul; a mesterséghez a lehető legkevesebbet ért, szellemilég se igen tökéletesedett, mert ha csak egy szemernyi ok van, a mi által vissza lehet tartani azt a tanoncot az iskolától, hát ezt felhasználja a mi kisiparosunk, mert hát édes Istenem, nem azért eteti ő a tanonczot, hogy az iskolában a drágaidót lopja, hanem azért, hogy végezze a házkörüli teendőket.

Több haszna van a mesternek abból, ha az az inas a sertéseket hazahajtja a csürhéről és megeteti őket moslékkal, mintha ott lopja a napot az iskolában: — s van szidás és átkozódás, hogy az Isten azt is inkább ide vagy oda tette volna, a ki ezt a sok tanonc iskolát kitarátta.

A tanoncból tehát segéd lesz ily előtanulmányok nélkül igen természetes, hogy a tanulatlan, iskolázatlan tanoncból csakis ilyen segéd válik. A segéd nem szeret a mester szemé előtt, az ő keze alatt dolgozni, mert annak a figyelmé rajta van s reá szól, ha áll a munka, ő pedig bizony

nem igen szeret egyhuzomban sokat dolgozni, mert hát tanonc korában nem igen szoktatták a műhelyben üléshez, hanem folyton kint szalagált az udvaron és páccon s a boltokban, a cigarettát meg a pálinkát hordotta a mester a segéd urának. A segéd tehát csak műhelyen kívül lévő saját lakásán dolgozik (sitz-munka) s így még ha volna is olyan mestere, kőtől tanulhatna s képezhetné magát, erre mód nincs, mert ő otthon dolgozik.

Külföldre vándorolni a világot se megy; hogy ő külföldi előrehaladottabb iparmunkáját eltanulja s magát ez által tökéletesítse, annak szükségét nem érzi; van igen sok kisiparos, a ki még a saját városából se ment ki, mikor felszabadult, vett ki egy szobát, közös háztartásba ment szive választottjával, dolgozott mint segéd két évig, míg így a törvény által előírt segédkedési idő eltelt, aztán iparjogot váltott s kész lett a magyar kisiparos mester.

Az ilyen mester azian igen természetes, hogy éppen olyan asztan lett, mint a minő segéd volt. A munka neki sem kell, mert ehhez a mesterséghez soha sem lett szoktatva.

Későn kel, újságot olvas a poltízál a kávéházban, meg a korezmában, beúszik a műhelybe néhány percre, aztán meg ő szítja a világot, mely nem törődik a magyar iparral.

A segédek s inasok saját kényükre vannak hagyva, sőt annyira idegenkedik a mester a saját mesterségétől, hogy még a kész cikkek elárúsítása is derogát neki, — azt az asszonyok végezik. Míg a heti piacon az asszony árul, a mester ur addig is a sörházban intézi az ország dolgát, — szóval mindent csinál a tisztelt kisiparos, csak a maga dolgát nem.

Igy történik azután, hogy kin és gyötrellem iparosaink kezéből a munkát kivárni, hetekig, hónapokig mérgeződik a megrendelő, míg az iparcikket megkapja s ha végre megkapja, akkor sincs köszönet benne, mert biztosra vebető, hogy nem olyan lett, mint a minőnek rendelve volt. Ilyenkor aztán ne c odátkozzék a tiszteit kisiparos, ha a közönség türelmet veszti s elmegy a boltba kész, csinos külföldi portékát venni.

Fordul elő eset, de persze ez ritka, mint a fehér holló, hogy egy magyar iparossegéd kimegy a külföldre s ott sokat és szépet tanul; mikor hazajön, megéltzik rajta is, meg a munkáján is, hogy külföldön járt s érti a mesterségét, csinos dolgokat produkál, megkezdí mestersegét, van is megrendelője; szinte örül a közönség, hogy végre akadt magyar iparos olyan is, ki csinnal s izléssel jó munkát ad, de ez a diésőség alig egy évig tart, ő reá is elragad a magyar iparos vezetes betegsége: a korezmázás s a politizálás; műhelyét elhanyagolja, itthon lanyult szakértelem nélküli segédekkel dolgoztat s mert soha sincs közöttük a műhelybe, nincs aki oktassa őket, aki az izlést megadja, tőle is csak oly slendrián dolgok kerülnek ki, mint a többtől, a vevők tőle is elmaradnak s ő is a közönségben keresi a hibát s nem önmagában. Nem veszi észre, hogy ő hanyagolta el üzletét s a publikum azért fordul el tőle, hanem azt hiszi, hogy tényleg a többinek van igaza, hogy t. i. nem pártolják a magyar ipart.

Az az csak szerető — volna, mert annyi teendője volt, hogy nem igen ért rá semmiféle női lényével foglalkozni.

De hát úzte, hajította a titokzatos-uráni vág, és a szép asszony iránt érzelt szerelme egy percre sem hagyta nyugodni. Szóval nagyon bele bolondult a szép asszony harminc éves bájába. (Zarjel között kénytelen vagyok lelemlíteni, hogy a bájós hölgy keresztlevelét nem volt szerencsem saját szememmel láthatni, s ha fölüntem a falok, száradjon annak a telken, a kitől halottam!)

Minden delután eljárt a promenadra — s ott néma esodálattal bámula a gyöngysor fogait (kapható: Bartosnál) egyre mutogató asszonykat.

De a nézésnél soha tovább nem tudott menni, Egyrészt szerénysége és komolysága, másrészt a természet által beie oltott ügyetlensége nem engedték meg, hogy csak közleddessen is az asszonyka felé.

Amde ennek tetűnt a különben csinos ifjú epedése, és minthogy közben is öreg férje mellett rá volt kényszerítve arra, hogy déhnapján szórakozás után nézzen, egyet gondolt és elhatározta, miszerint meg fog ismerkedni a gyáva ifjával...

Nem sokat szokott teketóriázni egy fiatal asszony, páne az, a kinek a sors egy olyan „öreg embert — mar vén embert” varrt a nyakába, kinek fénytelenek a szemei, vattáva pótoit a dereka, — hanem furfangos észszel könnyen talál módot a — megismerkedésre.

Igy történt azután, hogy a mi szerelmes ifjunk a napokban egy rozsaszínű levelkét és egy cinos ékszerdobozt kapott.

Természetes, a levelke illatos volt s a női kacskók által írt, kusztalt sorokból a következő betűk mosolyogtak a révedező tekintetű s egytámulatból a másikba eső szerelmes ifjú elé:

Kedves barátom!

Szeretnék Önel megismerkedni s erre a következő modot ajánlom: Itt küldöm ezen kis ékszerdobozban brillant karperecem t, ez en ma esive el fogom veszíteni és másnap Öu, mint becsületes megtaláló el fogja hozni — lakásunkra, hol ez alkalommal megismerkedünk és ferjemnek is bemutatandom.

A viszonzlástára

Iréu.

A szerelmi kalandokhoz nem szokott ifjunak először turesanak tetszett a dolog, de nem tudott langot fogott szívének parancsolni.

Másnap esakugyan azt olvassa a helyi lapban hogy Kanizsayne tegnap egy értékes karkötőt veszített el s a becsületes megtalálót kerí, sziveskedjék azt lakására vinni, a hol illő jutalomban részesül.

Már kitén: órákor talpig feketebe öltözködve, lazasan dobogó szível várta Sarréthy a boldog óra eljövetelet, a mikor neki indulhat a vesztélye, de mind a mellett szép reményekkel kecsgető utjának.

Tizenegy órákor halkán kopogtatott Kanizsaya ajtaján.

A „szabad” elhangzása után télenken nyílt be a szobába, hol a férj és neje — igéző pongyolában — egész diszkrét közelségben ültek egymás mellett.

— Kanizsayne ő nagyságát kerésem. Olvas-tam, hogy ő nagysága tegnap karkötőjét elvesztette s én voltam a szerencsés a promenado megtalálhatni es bátor voltam el is hozni.

S remegő kézzel nyújtotta át a karperecem a — tokjával együtt...!

Jó és olcsó órák,
3 évi jótállással privát vevőknek

Konrad János
óragyára
arany, ezüst és kőszőrű áru
szállító-háza

Brüx, (Csehország).
Jó nikel remontoir-óra
frt. 875.
Valódi ezüst remontoir-óra
frt. 580.
Valódi ezüst lánc rrt 120
Nickel ébresztő óra frt 165

Czégem a cs. és kir. birodalmi címerrel van
kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem
val mint ezernyi elismerő-levél van birtokomban
Nagy képes árjegyzék ingyen s bérmentve.
410-50

Önbоротváló
Önbоротváló
Önbоротváló

ujjonnan szabadalmazott borotva védéskészíté-
kel. *Minden veszély kizárva még
gyakorlatlan kéznél is.* Szőr- és bór-
betegségek elől védve, melyek fertőzéses által-
származtatnak. Legkényelmesebb borotválás
minden időben és rengeteg költségek meg-
takarítása! 336-8

Megrendelési ár 2 frt 80 kr. a pénz előle-
tes beküldése vagy utánvét mellett

Silberstein egészségügyi intézete
Bécs IX., Rossauerlände 35. n.

A nagyon tisztelt közönség,
figyelmét felhívjuk, dusan felszerelt fűszer, festék
gyármal, legfinomabb tábli és sáxi olajok,
valódi jamaikai rum, orosz thea, likörök
továbbá milly-gyertya, szappan, rizskemé-
nyítő, mandola, morzsola szőlő, olasz,
jappán, indiai rizs, szalon petrolcum és
minden a szakmába vágó cikkekre.

Asványvizek, denaturált szesz félliteres
palackokban megbízható csiraképes mezőgazdasági
vetemény magvak.

**Trifaili-köszén eladás nagy-
ban és kicsinyben.**

Az összes budapesti gőzmalmok lisztjéből,
mindig jelentékeny raktár. **Postai megrendelé-
sek pontosan eszközöltetnek,** olcsó ver-
seny árak mellett.

A régi jó hírnevnek örvendő, a mai igényeknek
teljesen megfelelő és ujja átalakított fűszerüzletünk
és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy ver-
seny készlet bennünket fenti árak ajánlatára, mely-
nek minél számosságosabb partfogásukat alázattal kéri

Balaton Testvérek
fűszer, házi termény és lisztkereskedése
Nagy-Kanizsán
220-52
Eötvös tér a „barát pákiz.”

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kimélték mag az
Európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstáru gyár
a szállításra érezték magat, hogy az egész készletet csak
munkaerő egy kis kárpótlása ellenében eladja. En-
nek a vállalatnak a nagy vesztesége miatt a készletet
te hát birtokunk megkülönböztetve a következő tárgyakat
eladja a kárpótlásért, 6 frt 60 kr. és pedig:
6 db. finom asztali kesz, val. angol pengével,
6 db. amerikai szab. ezüst villát, egy arbból
6 db. evőkanalat
12 db. kávékanalat
1 db. levámarót
1 db. tejmarót
6 db. angol Victoria tálcát
2 db. igen hatásos gyertyatartó
1 db. teaszűrőt
1 db. finom cukorporzó

42 db. összesen 6 frt 60 kr.
Mind a fenti 44 tárgy elebb 40 frtba került és
most csak 6 frt 60 kr. minálta árba kapható. —
Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér színű
mely ezüst színt 25 esztendőig megtartja, a már
szavatoltaték. Legjobb bizonyíték, hogy ezenh-
detés

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkal-
maztatik köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Horgony”
védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre.
80 f., 1 k 40 f. és 2 k. árban úgyszólván
minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Szerencsésé

ez egy finom, fehér údo areszin és egy arc, szeplő
börtisztatatlanságok nélkül, — a ezért használják

Bergmann liliumtejszappanát
ára darabonként 80 fillér.

Gyár: Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E. (Vé-
dőség: két bányász.)
Kapható Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Fische
Ferenc uraknál.

nem csalas

kötelemem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek
kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és
senki sem mulassa el azt a kedvező alkalmat,
hogy ezen díszes, garnitúrát megszerozze, mely
gyönyörű

házassági- és alkalmi ajándékul,
továbbá minden jobb háztartáshoz kiválóan alkalmas.
Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál
az egy. amer. szab. ezüstgyárak kiv. Aruháza
Wien, II., Rembrandstrasse 19. IV.
Szétküldés a vidékre utánvétellel v. az
összeg előzetes beküldése ellenében.
Ehhez tisztítópórá 10 kr.
Valódi csak az oldalt látható véd-
jeggyel (egészségi fem.)

Kivonat az elismerő levelekből:
Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.
Tisztelt uram. A garnitúrával teljesen meg vagyok
elégedve. Kérem sógorom Nyáry báróné szül. Somogyi-
nak címére Szántóra 3 lly garnitúrát küldeni.
Nyáry Gyula báró.

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg
vagyok elégedve és kérem még egy lly garnitúrát. 44
db. amerikai sz. ezüsből részemre postautánvétellel kül-
deni. Bozovics (Krasó-Szőrény m.) 1896. jul. 18.
350-10 Keresztes Sándor, főszőlőgábi

KLYTHIA a bőr ápolására

1230. sz. szőre
és
fnomita ára **PÜDER**

Legelőkelőbb öltözéki, hál és társalgó Puder.
Fehér-rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlva **Dr. Pohl J. J.** cs. kir. tanár által **Bécsben**
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB
cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyár Bécs.
Főraktár: **BÉCS, I. Wollzeile 3.**
Kapható a legtöbb illatszere-, gyógyszerkereskedésben
és gyógyszerertárban. **NAGY-KANIZSÁN: Alt és Böhm**
Keleti M. Mór és Kreinegyula cégeknek.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
bevívforrás nagy mélységből
fakadó, állandó ögyzetételű,
igen tiszta, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványvizek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által alapítva.
A legizletesebb- és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és
vendéglőben.

Auktorica-morzsolok
kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurók), Kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók, fekvően, vagy kocsi-
szerelve,
Takaromány füllesztők

Szállítható takarékfőző-üstök takaromány stb. részére
zománcz bevonattal vagy anélkül, szállítókészülékkel vagy anélkül.

Szecskaavágók, szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal igen könnyű járó
rással, körülbelül 40 százalékos erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók,
Darálók

„Agricola” sorvetőgépek [tolókerék szerkezettel]
mindennemű vetemény számára, váltókerékek nélkül, a
jótállás mellett elismert legjobb
szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. S TARSÁ
osász. és kir. kiz. szabad.
gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor
Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71.
Alapított 1872. Kitüntetett több mint 400 arany, ezüst, bronz éremmel
és első díjakkal. 750 munkás.

Árjegyzék és számú katalógus lapok ingyen és bérmentve küldetnek. Képvisezők és viszonteladók törvényszerűen

Kwizda-fele Ratitutionsfluid

40 év óta udvari istállóban, e nagyobb katonai és polgári istállókban használatban, nagyobb fáradozás előtt és utáni erősbítésre rángatózásnál az idegek megerősítésére sőt lovakat az idomításnál kiváló tevékenysége képesíti. Valódi csak a tenni védjeggyel, kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszer társaságban és drogueriaiban.

Franz Soh, Kwizda, osztr. magyar román kir. udvari szállító és kerületi gyógyszerésznél Korneuburgban Bécs mellett.

Nélkülözhetlen és utolérhetlen hatása kitűnő. Világcikk, kivétel minden országba

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált] az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható ző d, a törvényszéknél bejegyzett „apáca” védjeggyel van ellátva. Felülmúlhatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen sőt külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbához bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széles körű csúszkás fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse

(osodakenőcsnek nevezik)

Utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legfőbb esetben főszegélyes teszi. Ez kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszel, utóbban egy 22 éves rászert balt gyógyították meg. Antiseptikus és gyógyítható-u mindenféle seb gyuladásánál. Próbálógely bérmentesen 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utáztatoktól és kerüljék az értéketlen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféket.

Czím: A. THIERRY, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz.

Prága, Prazerhof felé, a Daj Vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használni: készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegy máek utáztatat a törvény büntözi.

Meghívó.

A folyó 1900. év dec. hó 23-án délelőtt 11 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre, a „**Bánokszentgyörgy és Vidéke**” keresztény fogyasztói szövetséget összes rászvényosai ezennel a legnagyobb tisztelettel meghívotnak. — A közgyűlés Bánokszentgyörgyön a szövetséget helyiségében lesz megtártva. —

Tárgy: egy felügyelő bizottsági tag választása.

Bánokszentgyörgy, 1900. december 14.

248—1

Az Elnökség.

Mit adjak

ajándékul?

Schwanhäusser íródeszka é. Caw amerikai, tentav tölthető aranyíró tollai legcélzertűbbek s ennél fogva a le olcsóbb karácsonyi és újvi ajándékok

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER

Shannon-Registrator-Vállalat

Bécs, I. Johannesgasse 2.

324—* Kapható minden nagyobb papírkereskedésben.

Ügyeljen mindenki szigorúan „Schwanhäusser” czégre.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Ertesítés.

Az őszi és téli idényre

bel- és külföldi kellemékkal

318—140

raktáromtat a legdivatosabb finom

dusan felszereltem

Arulm megérkezéttével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram túl nagy, így elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtosítom a u. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kerve maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

ELEK féle ház.

Egyre pontos és szelid kiszolgálás

Készletek illenék, polgári és katon ruhák

A t. közönség b. figyelmébe ajánljuk dusan felszerelt raktárainkat

Nejét lepje meg Karácsonyra

1 zsák

valódi

CUBA-KÁVEVAL

Brutto 5 kgr. 7 fnt 35 kr.

Elvámolva és bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferencz és Társa szállítási vállalata

FIUME.

CARTESIO és HUBER

EZELŐTT

Rutter Ferencz és Társa

szállítási vállalata

FIUME.

Szüleinek rendeljen Karácsonyi ajándékul ezen általánosan ismert jó kávékeveréket

2 1/2 kgr. San Salvador

2 1/4 „ Afrikai Libéria

13 kor. 28 fillér

4 3/4 kg (zsákban)

Elvámolva és bérmentve küldi utánvétellel

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferencz és Társa szállítási vállalata FIUME.

A kitüntetett árak már bérmentve értendők, tehát

1 kosár édes narancs

Brutto 5 kg. = kor. 3.—

1 kosár citrom

Brutto 5 kg. = kor. 2.80

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Leg-hasznosabb karácsonyi ajándék az általunk 4 3/4 Ko. zsákban elvámolva és bérmentve utánvétel nélkül kitűnő kávé-keverékeink.
2 Ko. Arany Jáva
1 No. Nyugat-indiai Samarang
1 1/2 Ko. Afr. Libéria
kgr. 15.90

1 üveg Cuba-Rum

1 „ Maraschin

1 „ uj Szilvorium

3 üveg egy dobozban

11 korona

Kávé-, tea-, rum- és delgyümölcsben!

az általunk szállított csomagoknál már semminemű költség nincsen.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a f. évi november hó 27. napján üzletünkben kiütött tüzesetből kifolyólag megmentett

összes árucikkek

amig a készlet tart jelentékenyen

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK

mellett eladjuk.

Ehez képest üzletünkben mindennemű

norinbergi divatcikkek

kézműárak, tehérműek, kesztyűk, pipereszerek

és egyéb szakmánkba vágó árucikkek

rendkívül jutányos áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Kaszi Tetvérek

Alapított 1820-ban

A legújhatóbb és legújnyomabb borsóval ferdén szőnyegek, borsószövetek, csipke- és szővelgyűnyök, kárpátok és nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneves gyári nagy raktára. Örökös választék porosa és apróra szőnyegekben.

Általánosan ismert dolog, hogy a napiig elterjedt, ismételtől és fentebb ábra a legkisebb és legújnyomabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, palack 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalvát ajánlanak.

SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletkezett Santal olaj tartalma miatt igen hatákos az ifjúság bántalmánál, mielőtt az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „Eggers” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona — orvosi üvegkántát. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi a

„NADOR gyógyszerertár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan fog-kréme és nélkülöshetetlen fogtisztító szer a

THYMOL

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

KOSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a híros CSÚZ- és KOSZVÉNY-ETHER.

Néhányasori beidőzés után kigyógyul minden caus, kőszvény, reumabántalmat, fejfájást, szúrást, szegélyást, fogfájást stb. Egy üveg 3 kor., postán 2 kor. 60 fillér előleges beküldése után, bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerertára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezország kipróbált, a legtöbb betegséget gyógyító által gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisüveg és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA, Fő-utca (via Csáktorony.)

legfinomabb egészségi egyiptomi **SZIVARKA-HÜVELY**

100 dr. 36 fill. 2000 dr. 7 kor. 5000 dr. 15 kor. postán bérmentve küld

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk értéktelen utána sokkól

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORCSEPEK**

200 év óta ismert kitűnő hatásvak, gyomorhajókodni, elvégytelanságnál, nohár emésztés stb. ellen.

Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden gyógyszerertárban. — Készítő: BRADY KÁROLY „Magyar Király” gyógyszerertára Bécs, I. Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 2.40 kor., vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldeték.

Orvosilag ajánlott legrégibb háziáser a rosas emésztés összes következményeit ellen.

PSEPHOFER J.

vértisztító labdaesai.

Csak akkor valódi, ha minden doboz sadalón a „PSEPHOFER A” név vérsé látható.

A ki az előirt lakókat nem végezte, az is lehet egyéves önkéntes. — A ki már sor alatt állott, elküldött. Születési év háziandó. — Prospektus legyen küld!

LICHTBLAU

1. katonai első tanf. Szabványban. Tisztelettel: addit. 1. m. kir. honvédel. miniszter. 1. m. kir. honvédel. miniszter. 1. m. kir. honvédel. miniszter. 1. m. kir. honvédel. miniszter.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvosir.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 18.

Budapest legújabb látványosság a

BELTÁROSZ KÁVÉHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Küldi tiszteleged palotáján.)

Tűzoltók találkozó helye. — Látó: STRUBER BLÁDOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS-ÉS KIR-UDV.-SZÁLLÍTÓ MAGKEREKEDÉSE

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elődrangu éttermel.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. — Valósi tiszta borok és a világért „Pachorrbrán” igazán kíméltés.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 28.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együli fűdők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Világnos vasúti megállóhely az őszes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat

legszolidabb és legújnyomabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország a nemben első és legnagyobb Üslet.

BRAUSWETTER JÁNOS krónométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyzóelokra is szolgák.

ÁJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Köthy egyetemi tanár urak meg-hajókodni, vérszegénységnek, emésztési zavaroknál, gyomorgodkodni stb.

Gyár és megrendelési hely:

KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Flumébli vagy Tricozthól

5 kgr. Cuba kávé, válogatott, . . . 15 kor. 60 fill.

5 . Ceylon gyöngykávé, . . . 17 . 16 .

eltávololva és bérmentve.

ÁRJEJYZÉK INGYEN.

BENZIN MOTOROK

LOKOMOBILOK és GÁZMOTOROK Ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és legújnyomabbok a létező szerkezetek között.

Veszélyképesülendők és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 81.

Képes árjegyzék ingyen.

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és csomagoláskorokodásokban, szőlők, kávéházak és éttermekben.

Bodega

SZABADALMAKAT

BUDAPEST

WIERSZEBET KÖRÜT 17

ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

Bol- és KÖRÜM szabadalmak készítése, ártékesítése és énanórása. Védjegyek és mástrák lejtromozása.

Elődrangu kénes hővízi gyógy-fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-modernebb lezapfűrdőkkel, pompás lévnyvis szozóakkal, ká- és kádfűrdőkkel. — 200 kényel-mos lakószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Oh jaj! Kétség, rekedtség ellen gyors és kitűnő

eredménnyel használható az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban és a fűraktárban: Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla szabadított meg.

Ha őszül a haja,

használja a kitűnő Lottán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, hanem a haj eredeti színt adja vissza. Üvegje 2 korona, bérmentve 2 kor. 80 fillér. ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszerertárban Budapest, V., Nagykorona-utca 93 sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegyet nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a sas. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ögynökök kerestetnek.

Hirdetéseket, reklámokat legújnyomabbban közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az

ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓ

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Működési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 81.)

Szakszertelen, pontosan és lelkiismeretesen közölhetnek az összes megbízások. Költségtérletek ingyen.

Szerkesztőség

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-6 óra közt.

Ide intézendő a lap vezérlési részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlittér példtóra 20 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Bármentetlen levelek csak január 1. kesszől fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felölös szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök december 20.

Jótekonyság.

Közeledik a béke ünnepe a felebaráti szeretetnek, a családok Enekek éneke. Bevonulását oly tények előzik meg, a melyek bennünk részvételt szünek, fölkeltek szánalmunkat. A tél beállta, a mely sok embert megfoszt a kenyertől, növekvése azok nyomorának, a kiknek már ezelőtt sem volt munkájuk, a szükség beállta azoknál, a kik eddigi szükségleteiket is sokszor alig tudták fedezni... Az utóbbiakhoz tartozik azoknak a többsége, a kik szívesen segítenének, mert ők legjobban tudják, hogy mi az: nélkülözni; mert maguknak is sokszor meg kellett azt tanulniok; mert megriadt képzeletük naponként minden órában élénk színekkel festi azt lelki szemük elé.

Nincsen szebb ünnep a karácsonynál. A kereszténység teremtette meg és ajándékozta az egész világnak a hitnek, a reménynek a szeretetnek ünnepét. De vajjon mi lett belőle?

Levegőleg hatnak szívünkre mind ezek a jelenségek. Nincs béke a földön, meg-

lazultak a családi kötelek, a hitnek sziklája megingott, a remény meghalt, a szeretet eltűnt. Semmi, semmi sem maradt meg, csupán a holnap kétségei, a jövődtől való rettegés. A szeretet és a remény mindnyájunkat körülövezne. Minél többet adunk belőlük, annál több marad magunknak. Am a jövődtől való rettegés nem engedi, hogy magunkon kívül másra is gondoljunk. A felebaráti szeretet ünnepe előtt legnagyobb az önzés!

Felruházási ünnepélyekről sokkal kevesebbet hallunk manapság, mint az előző években, a nyilvános karácsonyfa-ünnepnek száma is csökkent. Az áldozatkészség talán éppen oly nagy volna, mint azelőtt, de az áldozat-képesség csökkent.

Es a hol ez mégis megvolna, ott úgy vagyunk vele, mint az orvos, a ki tanulmányai kezdetén visszaborzadt, ha egyetlen tetemet látott a boncoló-asztalon és a ki most, mikor a halált már ezerféle alakban ismerte meg, a szétbontott holttest mellett nyugodtan végzi teendőit és rögtön utánna, sőt talán még e teendői közben is nyugod-

tan fogyasztja el ételét. A nyomor, a szükség megszokott látvány lett körülöttünk és annak tömeges jelentkezése megkeményítette szívünket.

Különös eseménynek kell lennie, a mi egyszer-egyszer fölrázson bennünket; különös alkalomnak, amely hangos szavakkal idézze vissza emlékezetünkbe és szívünkbe a felebaráti szeretet kötelességeit.

Nos, a karácsony ünnepe ily alkalom, és az a mélyen elszomorító állapot, hogy ezeken és ezeken éhesen, hideg szobácskában fagyoskodva várják és hogy, mint a lapok jelentik: éppen most sok százan elhagyják tűzhelyüket, hazájukat és a karácsony szent ünnepét a pályaudvarok és hajóállomások kivándorlási barakkjaiban sötét gondok között szenvedik át: elég ahhoz, hogy a rajtuk kívül levő dolgokkal is foglalkozzunk.

Kereseti forrásokat máról holnapra nem teremthetünk, csak a jótekonyság gyakorlása enyhíthet ezeken az állapotokon valamit, de az sem mindent.

Ha boldogság az, hogy jótekonnyak le-

TÁRCA.
Uj szerelem.

Írta: Vajdai Szabó István.

Hidba csitítom, mert megzendül újra
Elbágyadt szívemben a szerelem hurja.....
S bohó, dőre álmok
Tartják fogva telkem, hogy szárnyat öltöttek,
A megölt ábrándok.....!

Pedig nem is oly rég — sebekről vakottan,
— Küzdve szenvedéssel — vergődtem a porban,
Egy ölnyi sirt esdes...
Hogy a foszlányokra tépett szív rongyait
Gyöngéden befedje.

De ma élni vágyom, s zúgjon bár fergeteg,
Vagy rajkon az élet rám ezer keresztet,
Csüggedni nem fogok...
S emelt, büszke jóvel harcolom meg érted
A titáni harcot!

Oh mert a szerelmem nem a régi muló,
Tünékeny fény sugar. Csöndes elboruló
Vágya ábrándimnak...
Hanem a két évről soha le nem hulló
Fényes hajnal-csillag. —

Nem villám, mely tget: nem háborgó tenger,
Zajongó néhében ezer rejtelemmel.....
Csendes patak habja.....
A mely vést, hullámot soha, soha sem ver,
S medrét megmutatja.

És a mitől a szív annyira té, retteg,
A hő szenvedélyek nem viharra lettek
Itt belül le:komben.
Igazán szerettek — tiszta, mély és örök
Ez az én szerelmem.....!

Zsinagógai jelvények.

Alkalmi vázlat.
Írta: Dr. Gonda Zsigmond.

A Jeruzsálemi szentély rombadőlte óta, az áldozatok megszűntével, az imaház, a zsinagóga lett Izrael népének a közös öröm, a közös gyász, közös hála és közös könnyörgés kifejezésének színhelye.

Már a legrégebbi korban — még a 2. Jeruzsálemi szentély fennállásának idejében — léteztek Palesztinában ily zsinagógák, melyekben egyrészt az ájtatosság elvégzése, másrészt a Thóra (Mózes könyve) felolvasásának és megmagyarázásának meghallgatása miatt gyűltek össze a hívek. De ezek a régi palesztinai zsinagógák természetesen nem teledkedhettek pompára és fényre nézve a mai zsinagókkal.

Ezekben a legnagyobb egyszerűség uralkodott, már azon okból is, mert még a bálványimádás látszatának kiküldése vegett óvakodtak a zsinagógákat képekkel, avagy bármily jelvényekkel feldíszíteni.

Nem is volt szükség az ájtatos hangulat felébresztésére semmi dísz, vagy pompa, és általában semmiféle külső forma, mert a zsidó csak azért ment el a zsinagóga, hogy

Alapítva 1840. Alapítva 1840.

A n. érd. közönség figyelmébe ajánljuk
dúsan felszerelt raktárunkat
bársony- és nemez-kalapokból
Féjdiszák- és főkötőköl
asszonyok, gyermekek és
leányok számára.

Dívtalos
szőrme-árakban
nők- és gyermekeknek.

Legfinomabb
pérfi, női- és gyermek
GLACE- és TÉLI-KEZTYÜKBEN.

Valódi M. O. és Hauschild ládájamat, Smyrna
és barbai pamut
canava és vászna megkésztett himzű munkák.
Mindennapi horgolt és himzű anymok és czár. h.
Menyasszonyi koronák és látványok,
szőftányok, művirágok, szalagok és
cipkék, feteke és szines bársony

o o o RUHADISZEK. o o o
Féttreműek, gallérok és nyakkendők, külföldi
füzények.

Legfinomabb illatszerek, piparetárgyak,
Ólárvirágok és ólárdiszek. — Szükszorosok
és hozzátvaló asszlagok.

... Temetkezési tárgyak ...

HALPHEN L. és FIA
(HALPHEN MÓR)
NAGY-KANIZSÁN (FŐ-UT 5.)

Karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerezésére rendkívül

alkalmas

Vértes Antal

fényképészeti mű-
terme a Nagyká-

nizsal T. karácsonyi és újévi ajándékokat (Csengeri-ut 1.) ki mindennemű művészi és izléses kivirelt fény-, platin- és ábraképeket, azokivül kis képek után életnagyságúakat és felvételüket fénytródiáján kívül is a legzsebben, a legolányosabb és legpontosabbban tel esít.

Vasuti és postai alkalmazott utaknak 10% árengedmény.

A közönség köréből.

Ha egy gazdag, tehető ember avagy testület egy szegényebb embernek valamit ajándékoz, mint szép, dicsőre méltó tettet szokta a krónika feljegyezni. De ha valaki, aki maga is anyagi gondokkal küzd, egy tehetősebbnek hoz ajándékot, azt legalább is furcsának fogja mindenki látni. Ilyen furcsaságot követelt el a Polgári Egylet folyó hó 16-án tartott közgyűlésében, midőn mindan pályázat avagy özetes birdeimény nélküli eladása a Fő-utra nyíló régi épületét 14000, mond tizenötezezer korona örök árért a nagykanizsai ipartestületnek. A közgyűlésen csak kevesen vettek részt és ezen kevesek szinte meg voltak lepelve, hogy a közgyűlés az emfített ingatlan eladása miatt hivatott egybe, mert a közgyűlési meghívó sak annyit jezett, hogy ingatlan eladása illetve elcserelelése. Az elnökség előterjesztette, hogy az ipartestület nevezett ingatlanért 14000 koronát beigéri és tekintettel arra, hogy az adósságok csökkentését a Tarsas-Körrel való egyesülés megköveteli, ajánlja az ipartestület ajánlatának elfogadását.

Mint értesülünk, az egyedül, aki ezen indítványt em pártolta és el nem fogadta, Tripammer Gyula a Polgári Egylet választmányának tagja, a nagykanizsai lakarekpenztár igazgatója volt Tripammer számszerűleg kimutatta, hogy ezen épület ily módon áron való eladása nem áll az egylet érdekében, mert noha igaz, hogy ezen eladás által a terhek csökkennek, de az egylet jövedelme is csökken, még pedig oly mérvben, mely nem áll arányban a terhek csökkenésével, mert említett ingatlan jóval többet jövedelmez, mint a mennyire az eladási ár utáni kamatok rugnak.

Az ingatlanért tudom: csak nem régebben meg 16000 koronát ígérték, azt is tudom, hogy most is lettek volna olyan rellektársok, akik a 14000 koronánál okvetlen többet adtak volna, ha erre nekik alkalom nyujtják és azért is érteftelen előttem, miért kellett ezen eladásnak oly hiteleso-an, ugyazólvan a nyilvánosság-kizárasával történni?

A Polgári Egyletnek — úgy hiszem — inkább van szüksége pénzre, mint az egyesülésre, minek áldozza fel tehát az előbbi, midőn még az utóbbi nincs meg. Ha pedig lennének a terhek nagyságán mulik az egyesülés, annál indokoltabb lett volna, ha nyilvános árlejtés útján a leg többet ígérőnek adatik el a szóban forgó ingatlan, mert így kitalás lett volna arra, hogy magasabb ár ér el az egylet és ezzel nagyobb összeget is törleszthetett volna adósságából.

Az egylet vezetőségéről általában tudva van, hogy az egylet érdekeit szogálja és anyagi boldogulásáért mindenféle telhetőt elkövet; és éppen azért, mert ez tudva van, ejtse módját annak, hogy a legutóbb hozott közgyűlési határozat és ezzel az ingatlan eladására vonatkozó ögvezés megsemmisítassék. Hirdesen aztán nyilvános árlejtést és meg fog győződni, hogy jóval magasabb ár fog elérni, mint 14000 koronát, Ezt követeli meg a Polgári Egylet érdeke, mely érdek mellett minden más érdeknek háttérbe kell szorulni.

A Polgári Egylet egy tagja.

Nyílttér.

Selyem-blousok 40 krtól 2 frt

eljebb — 4 méter! póstábr és vámmentesen szállito Mintak póstafordultával küldetnek; nemkülönben fok shér és szinés „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 64 kr méterankint.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Déltáni órákra

ajánlja magát egy mér-egképes könyvelő levezetés, könyvezetés és mérlegkészítésre, — mérsékelt díjazás mellett. — Cím megtudható e lap kiadó hivatalában. —

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát vevőknek

Konrád János

órágyára arany, ezüst es ekseszer áru szállító-háza

Brüx, (Csehország).

Jó nickel remontoir-óra frt. 8-75.

Valódi ezüst remontoir-óra frt 5-80.

Valódi ezüst lánc frt 1-20

Nickel ábraszót óra frt 1-95

Cégem a cs. és kir. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem val mint ezernyi elismerő-levél van birtokomban Nagy képes árjegyzék ingyen a bérmentve.

410-50

Chief-Office 48. Brixton-Road. London SW

THIERRY A. gyógyszerész
vérképző és tápláló valódi

HÁMATIKUS PASTILLAI

a legbiztosabb szer verszegény-ég, sapadtság és következményeinek elhárítására. A nehéz és a gyomoridegeket tisztító es kabitó vasborok használatától óvakodni kell es csakis enyhe és könnyen assimiláló pasztillákat használjuk.

Minden dobozon a gyáros aláírásának kell lenni.

Egy dobozt 4 koronáért az ö-szeg előzetes beküldése mellett bérmentve küld

THIERRY A. gyógyszerész
balzsam-gyára
PREGRADA, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Kiuntelve 12...
Kihittáson...
A Párisi 1900. világi...
Kihittáson a „Nagy...
Éremmel” kitüntetve

392-6.

GESSLER SIEGFRIED
cs. és kir. udvari szállító.
Jägerndorf.

Egyedüli gyártója a valódi Gessler-féle

ALTWATER
Ikréknek.

Óvakodjunk utá vztok ellogadásától és figyeljünk e gyártmány édeljére. —

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.

Mindorvát kapható.

Vezérlőnyökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Bőve.

Kiegyezéseket

és azoknak kezesség mellett való pontos kivitelet átvesztük szükségben levő kereskedőktől, ingatlan és földbirtokosoktól, továbbá kieszközölünk mindennemű kölcsönöket első helyre, valamint lebonyolítjuk birtokok és budapesti házak vételét, eladását és elcsereleését, mellet nálunk nagy választékban vannak előjegyzésben. Birtok kölcsönök kieszközöléséhez körjük a telekkönyvvikivonatot, a kataszteri birtok ívet és az ingatlan részletek leírását. Megkeresések elintézendők.

Lipscher és Horovitz
kereskedelmi irodájához
Budapest V. Váci-körut 14. sz

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Ertesítés.

Az őszi és téli idényre raktáromat a legdivatosabb finom bel- és külföldi kelmekkel dusan felszereltem

Arulm megérkezéttével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram túl nagy, így elhatároztam magam a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izléses munkáról birtosítom a u. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kér e maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel.

KAUFMANN MÓR férfiszabó
ELEK féle ház.

318-140

Készíték illenalt, polgári és katon ruhát

Egyes, pontos és szolid kiszolgáltatás

A t. közönség b. figyelmébe ajánljuk dusan felszerelt rakományainkat

A kitüntetett árak már bérmentve értendők,

kávé, tea, rum- és déligyümölcsben!

Nejét lépje meg Karácsonyra

1 zsák

valódi

CUBA-KÁVEVAL

Brutto 5 kgr. 7 firt 35 kr.

Elvámolva és bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferenc és Társa

szállítási vállalata

FIUME.

CARTESIO és HUBER

EZELŐTT

Rutter Ferenc és Társa

szállítási vállalata

FIUME.

Szüleinek rendeljen

Karácsonyi ajándékul

ezen általános ismert jó kávékeveréket

2 1/2 kgr. San Salvador

2 1/2 „ Afrikai Libéria

13 kor. 28 fillér

4 1/2 kg. (zsákban)

Elvámolva és bérmentve küldi utánvétellel

CARTESIO és HUBER

ezelőtt Rutter Ferenc és Társa

szállítási vállalata FIUME.

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Leg-

hasznosabb

karácsonyi ajándék

az általunk 4 1/2 Ko. zsákban elvámolva és bérmentve utánvétellel küldött kitűnő kávékeverékünk.

2 Ko. Arany Jáva

1 1/2 Ko. Nyugat-indiai Samarang

1 1/2 Ko. Afr. Libéria

kor. 15.90

*

1 kosár édes narancs
Brutto 5 kg. = kor. 3.-

AAA
VVV

1 kosár citrom
Brutto 5 kg. = kor. 2.80

1 üveg Cuba-Rum

1 „ Maraschin

1 „ új Szilvorium

3 üveg egy dobozban

11 korona

tehát az általunk szállított csomagoknál már semminemű költség nincsen.

Van szerencsénk a n. ó. közönséggel tudatni, hogy a f. évi november hó 27. napján üzletünkben kiütött tüzesetből kifolyólag megmentett

összes árucikkeket

amig a készlet tart *jelentékenyen*

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK

mellett eladjuk.

Ehez képest üzletünkben mindennemű

norinbergi, divatcikkek

kézműárak, tehérműek, kesztyűk, piperezerek

és egyéb szakmánkba vágó árucikkek

rendkívül jutányos áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Kasztl Tetvérek

Szerkesztőség
Városház-palota Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta, kint d. u. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-palota: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitótérletre 20 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozásában Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Bármentetlen levelek csak ismételtől fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér

ZALA

Politikai lap.

Nagy-Kanizsa. 1900.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Kedd, december 25.

Karácsony.

Mintha hallanók a békeangyal szárnyainak suhogását.

Az emberiség ünnepe ez, Nem egy vallásnak az ünnepe, nem egy nemzeté, nem egy népé: mindnyájunk közös ünnepnapjai! Közössé tette a napokat a hit, az érzelmek világa.

Karácsony, mielőtt az emberiségnek meghozta a megváltást, bár más néven, a germánok örömmünnepe volt. Az ő kegyeletük elvitte mindenüvé, a hol csak letelepedtek s ahol befolyásra tettek szert. Befolyásuk csakhamar ép oly nagy volt a szlávoknál, mint a gallusoknál. A fenyőfa ünnepe általánosan elterjedt Európában, és nem csekély részben ennek köszönheti a minden fennálló intézményhez oly felségesen simuló kereszténység nagy sikereit az ősgermánok között, a kiknek révén aztán oly hatalmasan elterjedt.

Mindazonáltal a gyertyafényben, ragyogó fenyőfácska sokáig csak német simboluma volt a karácsony ünnepének, és mivel Németország volt a hazája a réformációnak is, a protestáns kereszténységnek ugyszólván szilárd alkatrészeül tekintették. A német gyermekek boldogságtól ragyogó szemekkel álltak körül a fácskákat és énekelték a megható karácsonyi énekeket, s ez a tiszta istenfélelem üdítőleg hatott a felnőttekre is, akik, legalább rövid időre, minden földi bajtól menteseknek érezték magukat. Csodálhatjuk-e, hogy ily fenséges szokás hamarosan elterjedt, hogy meghódította a világot és átugrotta előbb a felekezetek, aztán a vallások korlátait is? És így is történt. Sőt a zsidók közül is igen sokan együtt ünneplik a többiekkel a karácsonyhoz naptárszerűleg közel eső templomszentelési (chanuka) ünnepüket, a mely szintégyertyák gyújtásával jár.

Igy aztán ez a szent ünnep, a melyet a germánok és keresztények különböző időkben teremtettek, előbb germán-keresztény jellegűt nyert, most pedig már édes közkincsévé lett mindnyájunknak, mint ünnepe a családnak, mint ünnepe a nemzeteknek, mint ünnepe a világnak.

Es most, midőn azt így ünnepeljük, csak nem akar megjönni az általános áhítat, az általános ünnepi hangulat! „Békesség legyen a földön!” parancsol reánk ezünnep, — nem, nem parancsol, hiszen az ünnep kell, hogy maga a béke legyen. Békét hirdet a harangok szava, békét az a drága billikom, a melynek legnemesebb tartalma a karácsony. Es karácsony itt van és nincs békesség a földön!

Az idők sodra elnyom minden ideális törekvést. Kenyerért, hajlékért esengenek az emberek. A nyomor kiáltásai zúgnak körül bennünket, a rom-

Alapítva 1840. Alapítva 1840.

A n. érd. közönség figyelmébe ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat bársony- és nemez-kalapokból

Férfiak- és nőkölömből
szasznyok, gyermekok és leányok számára.
Divatos
szőrme-árakban nők- és gyermekoknak.
Legfinomabb
érfi, női- és gyermek
GLACE- és TÉLI-KEZTYÜKBEN.
Váladi D. M. C. és Huszchid kőfogant, Smyrna és berlini pamut
szonva és vászonra megkezdett hímző munkák.
Mindenesem horgolt és hímző szalmák és szőr. k.
Menyasszonyi koszorúk és látványok, arzfátyolok, művitagok, szalagok és csipkék, fakoto és szines bársony
• • • FÜHADISZEK. • • •
Fehérmédek, gallérok és nyakkendők, külföldi fűzőnyök.
Legfinomabb illatszerek, pipereáruak.
Óltárvirágok és óltárvászek. — Sirkoszorúk és hozzávaló szalagok.
• • • Temetkezési tárgyak • • •

HALPHEN L. és FIA
(HALPHEN MÓR)
NAGY-KANIZSÁN (FŐ-UT 5.)

TÁRCA.

Hogyha virágot látsz...

Hogyha virágot látsz
Földön, ... eltíporva...
Holtan, ... élettelen,
Feküdni a porba!

Emeld fel nyíltasan, s rejsd a kebledre,
Soh'se tőrdőj azzal, aki elesztette...
Hogyha virágot látsz, holtan... eltíporva...
Gondolj csak szívedre,....

Virág hervadása
Egy életnek vége...
Melynek illata már
Nem száll szét a légbé...

S ez az illat olyan jól esik szívemnek,
Mintha megbocsátnak egy bűnös betegnek.
Virág hervadása egy életnek vége...
Mentsd meg az életnek.....

Somlyó Zoltán.

Karácsonyi csalódások.

Elbeszélésemet úgy kezdetném, hogy hideg, ködös, őszi nap volt, mert az ilyen napok éppen megfelelőek gyakori kedélyhangulatomnak, és ezen csunya rideg napok az én felfogásom eszemet szerint csak azért vannak, hogy a lehető leghűbben tükrözzék vissza bensőmet.

Fiatalkorom daczára pesszimista vagyok. Nem is lehetne másképp. Nagyon is korán keztem megismerni az embereket. Napról-napra jobban megerősödött bennem az a tudat, az a meggyőződés, hogy az egész világ nagyon materialisztikus és hogy lámpával sem lehetne egy igazán érző embert találni.

Ezek előrebocsátásával megkezdhetném elbeszélésemet, melyben igen rövid, kevéssé humoros, de őszinte leszek.

Még egész kicsi koromban egy jó barátomra tettem szert. Szerettük egymást testvéreként és minden titkukat elmondtuk egymásnak. Az ideálok bennünket is lángra gyulasztottak; mint a fele bakfisok, mi is válszóttunk ideál, s így igen regényes, kedves és emlékező napokat töltöttünk el. A ideálistálás idejének megismerkedtem egy kedves naív kis leánykával, a ki ügyes praktikájával nagyon közel ferkőzött szívemhez.

Kitátda minden titkomat, belsőm összes líkosabb érzelmeit, de esoda! — akkoriban nem vettem észre, hogy a magáét meg soha-e tárta fel teljes valóságában, csak mindig kerülvén.

En perze azt hittem, hogy neki talán nincsenek olyan rejtetegetni való édes titkai, és így tovább is biztam benne.

Ezután következett a keserű csalódás, a legkerübb, a melyben először életemben részesültem, és mindenesetre elég keserű ahhoz, hogy a világ rózsaszíne eltakarassék szemem elől.

Szép leher karácsonyi nap volt.
Olyan édes érzéssel raktam fel a karácsony-fára az arany diókat, meg a kis csukorkákat, és

Karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére rendkívül

alkalmas

Vértes Antal

fényképzési mű-

nizsal Takarékpénztár palotájában (Csengeri-ut 1.) ki mindennemű művészi és izléaes kiviteled fény-, platin- és üvegképeket, azokivül kis képek után életnagyságukat és felvételeket fénytródiáján kívül is a legszabban, a legelőnyösebben és legpontosabban teljesít.

Vasuti és postai alkalmazott áraknak 10% árengedmény.

lás torka ásit sok embertársunk felé. A jótékonyág csekély, mert az ahhoz szükséges anyagi eszközök még csekélyebbek. A társadalmi osztályok harcot viznak egymás ellen. Nem győzelemről van szó e küzdelemben, hanem csak lehetőleg kevésbé érzékeny leveletéről. Civakodások töltik ki a város, a megye, az ország tanácskozásait. Minden nap meghozza gyászos listáját azoknak, a kik valamennyinek valamennyi ellen folytatott eme küzdelemben elbuktak. Minő karácsonyi ünnepek! Sötétség van a szivekben. A karácsony nem hoz megváltást, nem hoz reményt, sőt még csak szünetet sem abban a sürgős-forgásban, amelyet a világ folyása reánk kényszerített s amelynek végül is az önmegsemmisülésben kell végződnie.

Hány családnak kell nélkülöznie büszkeségét, fiait, akik a karácsonyt embervértől pirosító fegyverekkel, távol országokban, Kinában, Délafrikában és a Fülöpszigeteken, kénytelenek tölteni éhezve, szomjazva, rongyos ruházatban, s a kik embertársaik mérszálásában kifáradva, összerokkadnak és mégis tovább kell harcolniuk a még erősebb ellenség: a nélkülözés és a betegségek ellen. Kinában árulás leselkedik testvéreinkre, s a galád árulónak, a pogányoknak, nemesebbek az indító okai, mint azoké, a kik őket szorongatják. A bátor, vallásos búr nép apái és fiai ezuttal nem fogják megajándékozni nőiket, anyjukat, leányaikat és menyasszonyaikat, ezuttal nem fogják ölelhetni őket. Ezuttal? Talán még a jövő esztendőre sem, talán soha, soha többé!

Németország egy izben már megismerkedett hasonló karácsonnyal. Es

semmi sem hatott meg annyira benünket, mint az a hadi tudósítás, hogy a katonák akkoriban egy agyonfárasztó győzelem után miként maradtak a csatatér birtokában. Beállott a korai est és fázva, éhezve pihenni tértek a katonák. A győzelem nem tette őket kicsapongókká. A győzők maguk is halálra fáradtak és rezignáltak voltak. Ekkor az egyik rákezdte a „Wacht am Rhein“ dalát, a másik szintén belekapott és csakhamar végigrezgett az egész óriási táboron, mint egy himnusz, mint egy csatakiáltás, mint egy eskü, mint egy jóslat: „Törhetlenül, híven áll az ör a Rajna mellett!“ S az éneklők maguk is meg voltak hatva, s a báberővezte vezérek megölelték egymást, s minden bágyadság feledve volt! A magasztos eszme, a hon védelme, új erőt öntött a holtra fáradtakba, és biztossá tette a győzelmet.

Mennyire másként van ma! Az európai csapatok Kinában nem hazájuk védelmében esnek el, a jámbor amerikaiak a szigetlakó fillipinóktól, s a jámbor angolok a buroktól hazájukat akarják elrabolni. Mindhárom óriási csatamezőn rettentő embertömegek küzdenek egymással, a testvér-számításból, boszúból öldösi testvérét. Es eme számlálhatatlan csapatok legényei karácsonykor számtalan családban hiányoznak; ők ki vannak zárva a népek békeünnepéből, s e mérszálásokat nem menti valamely lelkesítő eszme, bizonyos szellemi javaknak védelmezése; nem hazaszeretet élesíti a gyilkoló szerszámokat!

Milyen karácsony ez ott a csatatereken! Es ha odahaza édes álomba fult a kicsinyek örömujjongása, ha elhangzott az ő sejtelmes doluk: „békesség a föl-

dön“; ha a gyertyák már elhamvadtak, akkor már csak milliók nehéz sóhajai szállanak az egkek felé, s akik otthon buslakodnak, azok majd a már tompa fegyverekre támaszkodó burokkal halk, reszkető, könyekbe fuló hangon fogják sutogni: ... és „dicsőség az Urnak a magas egkekben!“

Vajjon nem fognak-e e szavak sok Nagynak a fülébe csengeni, miután az igék varázsa immár eltűnt álszenteskédő sziveikből!

Kiállított kézimunkák.

A folyó hó 8. és 9. napján megtartott kézimunka kiállításon kiállított munkák és kiállítók jegyzéke a beérke és sorrendje szerint:

A „Nőegylet“: 1 oltárterítő készítette: *Knausz Anna*, 1 falszőnyeg, 1 futó, 1 törölköző, *Wuszl Lajosné*: 1 tálcakendő, 1 szivarartó (ajándék), 1 kézföldődoboz, 1 asztalközép, 1 futó, 1 párna, *Kan Irma*: 1 erszény, 1 tüpárna, 2 toliörö, (ajándék) 3 futó, 3 asztalközép, 1 párna, 1 kávészéket, 1 kötött szoknya, 1 kis kosárka. *Prager Beláné*: 6 drb. tárgyalatkendő (ajándék). *Jaeger Ferencné*: 2 tálcakendő (ajándék). *Özv. Krug Józsefné*: 2 tálcakendő (ajándék). 2 tálcakendő, 1 futó. *Tinagl Lajosné*: 2 tálcakendő, 1 asztalközép, 1 törölköző (ajándék). *Knausz Boldizsárné [Erdély]*: 3 tálcakendő, 1 tojástartó, 1 tojástartó, 1 futó (ajándék). *Knoortzer Györgyné*: 2 tálcakendő (ajándék). *Bogenrieder Józsefné*: 1 írómappa, 1 leveletartó, tárgyalatkendő (ajándék). *Krippel Józsefné*: 2 falszőnyeg, 1 pár cipő (ajándék). *Özv. Fischer Józsefné*: 1 tálcakendő, 1 erszény (ajándék), 2 futó, 1 törölköző, 1 asztalközép. *Abraham Kata*: 1 zsebkendőartó (ajándék), 1 futó, 1 asztalközép, 1 gyermekötöny. *Markó Nándorné*: 2 tálcakendő, 1 tüpárna (ajándék). *Wider Karolyne*: 1 asztalközép (ajándék). *Horváth nővérek*: 2 tüpárna, 3 tálcakendő, 2 tortakendő, 8 asztalközép, 1 sál. (ajándék) dr. *Szeker Józsefné*: 1 asztalközép, 1 tálcakendő, 1 kettőrtő, szendörpárna, 5 tárgyalatkendő, (ajándék) gallérdoboz, 1 zsebkendőartó (ajándék), 3 függöny, 2 asztalterítő, bőcsőttakaró. *Herei Flóra*: 1 diszpárna, 1 asztalterítő, 1 tálcakendő, (ajándék), 1 bőcsőttakaró. *Kük Margit*: 1 asztalterítő, 1 pohárszékterítő. *Gross Gizella*: 1 asztalterítő, 1 párna. *Prager Margit*: 1 futó. *Krátky Margit*: 1 kötény, 1 kávészéket. *Czigaházy Antáiné*: 1 törölköző, (ajándék). *Vilde Anna*: 1 zsebkendő, (ajándék), 1 párna, 1 zsebkendő. *Sebestény Kata*: 1 festett párna, 1 fej-kendő, (ajándék). *Viczeny Lujza*: 3 tálcakendő, 6 pár kötött kézele, (ajándék), 1 futó, 1 párna, zsebkendő, bőcsőttakaró. *Matojai Etelka*: 1 zsebkendőartó, 1 futó, 1 keendőartó, 1 mosdókészlet. *Östereicher Róza*: 1 kötény, 3 zsebkendő. *Knausz Anna*: 1 asztalterítő. *Özv. Baránd (Somogy Szt. Miklós)*: 1 himzett kép. *Özv. Zádubanszky Lajosné*: 1 allvány, 30 pár kötött kézele, 3 fejkendő, (ajándék), 1 kávészéket készítette: *Szersey Gizella*, *Krausz Fanny* hálókabát, *Jelinek Márkne* 2 párna, *Viktória* himző gépgyár (Budapest: himzőgéj) (ajándék), 3 párna, 1 futó. *Pflanzler Jolán*: 3 tortakendő, (ajándék), 1 falszőnyeg, 1 párna, 1 asztalterítő, 1 kötény, 1 zsebkendő, 1 asztalközép. *Halphen Teréz*: 2 futó, 1 asztalközép. *Halphen Mórne*: 2 tálcakendő, 3 tárgyalatkendő, (ajándék). *Frisz Károlyne*: 4 tálcakendő (ajándék), asztalközép. *Stirling Ella*: 3 erszény, 1 munkatáska, 2 terítőcske (ajándék), 1 oltárterítő, 2 asztalközép, 1 futó *Stirling Marianné*: 1 tálcakendő (ajándék), 1 oltárterítő, 1 futó. *May nővérek*: 1 asztalközép (ajándék). *Forintás Karolyne (Vrázsi)*: kávészéket, *Vécsy Zsigmondne*: 2 terítő, 1 kávészéket, 2 futó, 3 zsebkendő. *Pflanzler Gáborné*: 1 himzés, 1 pohárszékterítő, 1 kendőcske, 1 nyak-kendő, 1 kép, 2 album, 1 óra, 9 drb. rajz. *Obdi Jolán (Bábony Somogy vármegye.)*

olyan édes gyermeked örömöt éreztem arra a gondatra, hogy ma mindannyian együtt fogunk örülni.

De nem úgy történt. Délután eljötték barátainom. Csak egy hiányzott közülük, a legjobb barátom, Róza. Egy kisseglegpódtém elmaradása felett, de erősen bízta benne, hogy el fog jönni.

Nemsokára kopogtak az ajtón és Emma lépett be. Mindnyájan örültünk neki, ületük, csókoltuk, mire ő rövid bocsanakérés után sajnálva jelentette ki, hogy nagynénje meghívta.

Szinte elállt szívem dobogása, ezt hallva, és rébeszélő képességem teljes erejével igyekeztem őt maradásra bírni.

Nem használt, Emma elment és mi teljes megütözéssel tovább mulattunk.

Egyik is, másik is elmondott egyet mást, míg végre a rendes programhoz tartozó dolgok: az ideáljainkat kezdők bolygatni.

En ugyan tiszteltem, becsültem Bandit, és nem tagadom: egy kis gyerekes sserelem is fűzött hozzá, mégis minden igyekeztem oda irányult, hogy eltereljem róla a beszéd fonalát.

Egyszerre belép Jolánék szobaleánya azzal a szünettel, hogy jöjjön rögtön haza, mert néje,

a fiatal nagysága megjött. Siettében azt is elmondta, hogy egész mostig a kocsolyapályán volt, nézte a leányokat és a fiukat hogy mulatnak...

— Tudja-e ki esett legnagyobbat, — kérde a leány?

— Ki, ki? mondja, édes Böske...

— A kis Róza kisasszony éppen avval a feketé deakkal Bandival kocsolyázott, midőn egyszerre megakadt egy gödröcskében és ha... ha ha... ha oiyat még soha láttam.....mindketten hátra buktak.

A mit ekkor éreztem, azt nem tudom leírni de ami akkor történt velem, mikor a szobaleány még valamit mondott, az nem kevesebb az ájulásnál.

Böske ugyanis még egész naívu megjegyezte: — Még az a furán os Baudi urfimeg is csókolt a kis Rózsi, mikor felszigetete, mert az ügyes fiu ám...

Inkognitó.

Keménykötésben 2 korona, vászonkötésben 3 korona, bőrkötésben 4 korona 40 fill.—

Kapható:

* FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében *

Nagy-Kanizsán.

Kincses Kalendárium 1901. évre.

Jókai Mór és Bekics Gusztáv, felelős szerkesztője Adorján Sándor. Előfizetési ára 1 hónapra 2 kor. Mutatványváltást küld a kiadóhivatal kivételével 6 napig. Cím: „Magyar Nemzet” kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi ut 54. sz.

Vasuti menetrend.

Vonatok érkezése.

Budapest	3 óra	52 percakor	reggel	személy von.
"	11	57	d. u.	gyors
"	1	40	d. u.	személy
"	8	05	este	személy
"	12	07	éjjel	gyors
Bécs (Wien)	8	42	reggel	személy
"	1	35	d. u.	személy
"	4	08	d. u.	gyors
"	11	05	este	személy
E.-Egernszeg	8	06	reggel	vegyes
Prágerhof	5	32	reggel	gyors
"	12	09	d. u.	személy
"	4	53	d. u.	gyors
"	11	32	éjjel	személy
Csáktornya	8	10	reggel	vegyes
Bács	11	14	d. u.	gyors
Gyékényes	1	28	d. u.	gyors
"	11	41	éjjel	személy

Vonatok indulása.

Budapest	5 óra	47 percakor	reggel	gyors von.
"	9	30	reggel	vegyes
"	2	—	d. u.	személy
"	5	03	d. u.	gyors
"	12	15	éjjel	személy
Bécs (Wien)	6	05	reggel	személy
"	2	20	d. u.	gyors
"	2	05	d. u.	személy
"	12	45	éjjel	személy
Zala-Szt-Iván	6	20	d. u.	vegyes
Prágerhof	4	42	reggel	személy
"	12	10	délben	gyors
"	2	35	d. u.	személy
"	12	17	este	gyors
Csáktornya	6	—	d. u.	vegyes
Bács	4	57	reggel	személy
Gyékényes	3	52	d. u.	személy
"	4	25	d. u.	személy

XX

Nyiltér.

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 16 frt 65 krig méterenkint. Mindenkinek postabér és vámentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küldetnek.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. 1)

KERDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes savanyuvíz

MINT NYÁLKA OLDÓ SZER
egy magában, mint meleg tejjel vegyítve
KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉGNÉL,
TÜDŐHURUTNÁL stb.
legjobb gyógyséssel ajánlatik.
NEHEZEN EMÉSZTŐ, GYOMORHURUTNÁL KITŰNŐ HATÁSA VAN
Mindenütt kapható. 398-25

365. 1900. szám. 419-1

Árverési hirdetmény.

A tiltott: bírósági végrehajtó az 1881. év LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a letenyei kir. járásbírósnak 1900. évi V. 108-3. és V. 207-1 számú végzéseit következtében dr. Rothschild Jakab ügyvéd által képviselt Weiser J. C., ugy Goldstein J. nkanizsai cégek végrehajthatók javára Hozján György és neje Galo Eszti tótszentmártoni lakosok ellen, Weiser J. C. cég követelése 292 K. 22 fill. ennak, és ped. 100 koronának 1900. febr. 1-től 192 kor. 22 fill. 1900. év apr. hó 2 napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 68 kor. 20 fill. perköltég követelés, Goldstein J. cég követelése 200 K. tőke a jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1160

koronára becsült tehének, üszök, borjúk, lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.
Mely árverésnek a V. 108-4. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Tótszentmártonban alperesnek lakásánál leendő eszközésére
1900. évi december hó 31 napjának d. e. 9 órája
háziridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékosok oly megjezvéssel hivatnak meg, hogy az ériatett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron aiul is elfognak adatni.
Kelt Letenyén 1900. évi dec. hó 16 napján.
SCHMIDT JANOS, s. k.
kir. bírósági végrehajtó.

Borbély és fodrász műterem.

Nagy-Kanizsa város és vidéke uri közönségének ezennel pártfogó figyelmébe ajánlom **Nagy-Kanizsán a nagykanizsai Takarékpénztár palotájában** már több éven át fennálló, a modern kor igényeinek megfelelő eg berendezett, elsőrangú

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ ÜZLETEMET.

Ugy mint eddigelé a jövőben is főszűlt a tisztaságra és a pontos kiszó galásra fektetem azonkivűl dus raktárt tartok **kész parókák és hajfonatokból.** A farsangi időnyre **parókákat** csekély díj mellett kölcsön adok.
Hajfonatokat kihűtött hajból, nemkü önben minden szakmámba vágó munkát gyorsan és olcsón készítek.
Bel és külföldi **illatszerek** gazdag raktára.
Műtermemet és szolgálataimat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvamély tisztelettel
Pusofszy Sándor
borbély és fodrász.

Aranyér! Hemerhódia!

A ki ebben szenved, kérje bizalommal az ellen való szeretemet. A legnagyobb fájdalmakat azonnal megszünteti, a csomókat, legyenek azok künn, vagy érejtve 2-3 napi alkalmazás után eltűnteti. A gyomor és bélműködés, az ülés és a járás kifogástalanok lesznek és rendkívül megkönnyebűlten és boldognak érzendi magát az előbbeni patient.
Az egész világon nem létezik ezen kívül egy ilyen jó, ártalmatlan és discret szer. Csalódás benne ki van zárva! Nem bevenni való orvos-ág, sem nem valami masina. Ára 3 kor. utatvétel vagy a pénz előre beküldése esetén discret bérmentve küldetik.
Cím:
VOTS A. gyógyszerész
Brawo.

fővárosnak
Hirdetések a lap kiadóhivatalában
Nagy-Kanizsán.

Mit adjak a ándékul?

Schwanhäusser irodaszer és Caw amerikai, ténáv íltethető aranyiróttollai legcélszerűbbek a ennéltoyva a le olcsóbb
karácsonyi és ujévi ajándékok

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER
Shannon-Registrator-Vállalat
Bécs, I. Johannesgasse 2.

324- Kapbató minden nagyobb papirkereskedésben.
Ügyeljen mindenki szigoruan „Schwanhäusser” négre.

Kitüntetve 12 * * *
kiállításon. * * * *

A Párisi 1900 világ-
kiállításon a „Nagy”
Éremmel” kitüntetve.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító.

392—8.

Jägerndorf.

Egyedüli gyártója a valódi Gess'er-féle

ALTVATER

ikörnek.

Óvakodjunk utazatok elfogadásától és
figyeljünk e gyártmány védjegyére. —

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérgyűjtő: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bécs.

Önborotváló

Önborotváló

Önborotváló

Önborotváló

ujjonnan szabadalmazott borotva védjegyzettél-
kel. Minden veszély kizárva még
gyakorlatlan kéznél is. Szőr- és bőr-
betegségek: védve, melyek fertőztetés által
származtatnak. Legkényelmesebb borotválás
minden időben és rengeteg költségek meg-
takarítása! 386—8

Megrendelési ár 2 frt 80 kr. a pénz előle-
tes beküldése vagy utánvét mellett

Silberstein egészségügyi intézete

Bécs IX., Rossauerlande 35. a.

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát vevőknek

Konrád János

órágyára
arany, ezüst és ékszer áru
szállító-haza

Brüx, (Csehország).

Jó nickel remontoir óra

frt. 8-75.

Valódi ezüst remontoir-óra

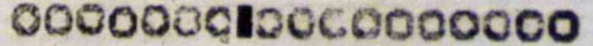
frt 5-80.

Valódi ezüst lánc frt 1-20

Nickel ábrasztó óra frt 1-95

Czégem a ca. és kir. birodalmi címerrel van
kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem
val mint ezernyi elismerő-levél van listokomban
Nagy képes árjegyzék ingyen s bérmentve.

410—50

Általán elismert diétet-cos-
mel szer (be-
dörzsölésre
az izmok
és idegek
létre-
csé-
lésére.)

KWIZDA FLUID

Kigyó jel
TOURISTA-FLUID

Erősítő és erőmegújító céljából eredő
nyelvi használják az összes turisták köré-
ben párosok és lovagok nagyobb társaságok
között.

1 ÜVEG ÁRA 2 KORONA 1/2 ÜVEG ÁRA
1 KORONA 20 FILLER

Valódi csak fenti védjeggyel kapható az
összes gyógyszerárakban.

FÖRÁKTÁR: KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS mellett.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált laziszor, a mely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkal-
maztatik köszvényel, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Horgony”
védjegyre és a „Richter” czégre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván
minden gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.

Richter F. Ad. és tarsa,
cs. és kir. udvari szállító,
Rudoistadt.

A NAGY KRACH.

New-York és London nem kímélték meg az
európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárúgyár
udíttatva érezte magát, hogy az egész készletet csak
a munkasor egy kis kárpótlása ellenében eladja. En
meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni.
En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat
csupán a kárpótlásért, 6 frt 60 kr-ért; és pedig
6 db. finom asztali kés, val. angol pengével,
6 „ amerikai szab. ezüst villát, egy drbból
6 „ „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ „ „ kávéskanalat
1 „ „ „ „ „ levismérőt
1 „ „ „ „ „ tejmarót
6 „ „ angol Victoria tálca
2 „ „ igen hatásos gyertyatartó
1 „ „ teaszűrőt
1 „ „ finom cukorporzó

42 db. összesen 6 frt 60 kr.

Mind a fenti 44 tárgy előbb 40 frtba került és
most csak 6 frt 60 kr. minimális ár n kaphat —
Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fém
mely ezüst színet 20 esztendőig is megtartja, a miért
szavatolhatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hír
detés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek
kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és
senki sem mulassa el azt a kedvező alkalmat,
hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely
gyönyörű

házasági- és alkalmi ajándéku,
továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.
Egyes egyedül kapható.

HIRSCHBERG -nál

az egy. amer. szab. ezüstgyárak kiv. árúháza
Wied, II., Rembrandtstrasse 19. IV.

Szétküldés a vidékre utánvéttel v. az
összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztítópórá 10 kr.
Valódi csak az oldalt látható véd-
jeggyel (egészségi fém.)

Kivonat az elismerő levelekből:

Pilis, (Pest m.) 1896. augusztus 24.

Tisztelt uram. A garnitúrával teljesen meg vagyok
elégedve. Kérem sógorom Nyáry báróné szül. Somogyi-
nak címére Szántora 3 ily garnitúrát küldeni.

Nyáry Gyula báró

Evőkészlet küldeményét megkaptam, avval teljesen meg
vagyok elégedve és kérek még egy ily garnitúrát. 44
db amerikai sz. ezüsből részemre postautánvétellel kü-
ldeni. Bozovics (Krasó-Szárény m.) 1896. jul. 18.

350—10 Keresztés Sándor, főszolgabíró

Mindenütt kapható.

Kalodont

nélkülözhetlen fog-paszta

a fogakat tisztán, fehérén és egészségesen tartja fenn

Nélkülözhetlen és utólrérhetlen, hatása kitünő. Világokk,
kivétel minden országba

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált]

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor
valódi, ha az oldalt látható zőrd, a törvényszéknél bejegy-
zett „apáca” védjeggyel van ellátva. Felülmúlhatatlan
szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg
is kitünően hat és sebet gyógyít.

Egy próbavég bérmentesen 1 korona 20 fillér. Szójjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcse
(csodakenőcsnek nevezik)

„olérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben főöslegessé tesz.
Ez kenőcsesél egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, újabban egy 22 éves rak-
zerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynévezett házi kenőcsöket és
más efféleket.

Czím: A. THIERRY, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada, Pragerhof felé, a Déi Vasut menten.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. A
összes művelt államokban bejegyzett védjegy-üknek utánzatát a törvény üldözi.

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesítés.

Az őszi és téli időnyre

bel- és külföldi kelmekekkel

318-140

raktáromat a legdivatosabb fínom

dusan felszereltem

Arulm megérkezével azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram túl nagy, így elhatároztam magam

a legkisebb haszonra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és izl-es munkáról birtosítom a u. e. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelési ker e maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR férfiszabó

ELEK féte ház.

Gyors, pontos és szolid kiszolgálás

Készíttek furati polgári és katonaruhát

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívják, dusan felszerelt fűszer, festék gyarmat, legfinomabb tábla és sáxi olajok, valódi jamaikai rum, orosz thea, likörök továbbá milly-gyertya, szappan, rizskeményítő, mandola, morzsola szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum és minden a szakmába vágó cikkekre.

Asványvizék, denaturált szesz - telítettség palacsokkban Megbízható csiraképes mezőgazdasági vetemény magvak.

Trifaili-köszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti gőzmalomok listájából, mindig jelentékeny raktar. Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek, olcsó verseny árak mellett.

A régi jó hírnének örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és újá átalakított fűszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy verseny készlet begyűjtését fenti árak ajánlataira, melynek minél számosabb partfogásukat alázzalal kéri

Balaton Fesztiverek

fűszer, hazai termény és lisztkereskedés Nagy-Kanizsán

Eötvös tér a „barát pékhez.”

220-52

KLYTHIA a bőr ápolására

szépitésére és finomítá ára

PUDER

Legelőkelőbb ütőzéki, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

regyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

Egy doboz ára 1 forint 20 krajcár

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. tellette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszerterban. NAGY-KANIZSÁN: Alt és Böhm Kérető M. Mór és Kretné Gyula cégek nél.

Utánvételre vagy az összeg einteges beutalásá mellett.

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kéttős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták

Konkolyozók (trieurök); Kézi kezelésre való

Széna- és számasajtók fekvőben, vagy kocsiira szerelve,

Takarmány fűlesztők

Szállítható takarékfőző-üstök takarmány stb. részére

zománcz bevonattal vagy anélkül, szállítókészülékkel vagy anélkül,

Szeckavágók, szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapárvakkaligen könnyű járó rással, körülbelül 40 százalék erőmegtakarítás mellett,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók

„Agricola“ sor-vetőgépek [toló kerék szerkezettel]

mindennemű vetemény számára, váltókerékek nélkül.

Egy-, két-, és több vasu ekék jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. S TÁRSA

csász. és kir. kiz. szabad gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámoz

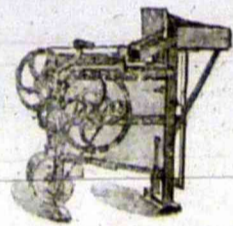
Bécs, II. Taborstrasse Nr. 71.

Kitüntetések több mint 400 arany, ezüst, bronz éremmel és első díjakkal.

750 munkás.

Alapított 1872.

Árjegyzék és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselek és vizontelárusítók felvételnek

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői

hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnézium-hydrocarbonatos asványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által aláírva. A legzöltebb és legolcsóbb asványviz. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendég óben.

Fischel Fülöp könyvtészete Nagy-Kanizsán.

Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát**

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG:

valamint

Passepartout emlék-albumokat diszfeliratoknál, táncrendeket a legfinomabb kivitelig

Elvállalok továbbá képek, fotográfiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, ugy minden e szakba vágó munkát

A t. közönség b. figyelmébe ajánljuk dusan felszerelt raktárainkat

A kifutott árak már bérmentve értendők, tehát

kávé-, tea-, rum- és déligyümölcsben!

Nejét lepje meg Karácsonyra
1 zsák
valódi
CUBA-KÁVÉVAL
Brutto 5 kgr. 7 frt 35 kr.
Elvámolva és bérmentve,
utánvételt vagy a pénz előzete-
tes beküldése mellett küldi
CARTESIO és HUBER
ezelőtt Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata
FIUME.

CARTESIO és HUBER
EZELEŐTT
Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata
FIUME.

Szülelnék rendeljen
Karácsonyi ajándékul
ezen általánosán ismert
jó kávékeveréket
2 1/4 kgr. San Salvador
2 1/4 „ Afrikai Libéria
13 kor. 28 fillér
4 1/4 kg (zsákban)
Elvámolva és bérmentve
küldi utánvételt
CARTESIO és HUBER
ezelőtt Rutter Ferencz és Társa
szállítási vállalata **FIUME.**

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Leg-
hasznosabb
karácsonyi ajándék
az általunk 4 1/4 Ko.
zsákban elvámolva és
bérmentve utánvételt kül-
dött kitűnő kávé-keverékünk.
2 Ko. Arany Jáva
1 1/2 No. Nyugat-indiai Samarang
1 1/2 Ko. Afr. Libéria
kor. 15.90
*

1 kosár édes narancs
Brutto 5 kg. = kor. 3.—
***
1 kosár citrom
Brutto 5 kg. = kor. 2.80

1 üveg Cuba-Rum
1 „ Maraschin
1 „ uj Szilvorium
3 üveg egy dobozban
11 korona

az általunk szállított esomagoknál már semminemű költség nincsen.

Van szererencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a f. évi november hó
27. napján üzletünkben kiűtött tüzesetből kifolyólag megmentett

összes árucikkeket
amig a készlet tart *jelentékenyen*

LESZÁLLITOTT ÁRAK

mellett eladjuk.

Ehez képest üzletünkben mindennemű

norinbergi, divatozikkék

kézműárak, fehérneműek, kesztyűk, piperezserek

és egyéb szakmánkba vágó árucikkeket

rendkívül jutányos áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Kasztl Tetvérek

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsesül biró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.

A könyvet nem unjuk meg! nem meg- ki a divatóból hanem egy örök emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden műveltséggel biró és minden kora egyén számára valami alkalmasat.

Raktáraitam különösen a

KARÁCSONYI

és

ÚJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem,

ugy szintén választékos gyűjteményt tartok

ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és imakönyvekből, fénykép-albumokból

a legremekebb kiállításban, irómapákból (teljesen felszerelve), íróasztali tintatartókól, valamint a legújabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papírkereskedő

NAGY-KANIZSÁN.

Karácsony

1900

Békesség a földön.

A gyertyák ragyogása elűzi a sötétséget a térben és bensőnket is megvilágítja. A mélységes árnyék, a melyek körénk, reánk borulnak, továtűnnek; a szent hatalom elűzi őket. De vissza-visszatérnek. Semmi sem bizonyosabb ennél. De ma mégis elűzte a hit és végtelen szeretet a reményt telte helyökből. Tehát még remélhetünk, és így remélünk is, ha a bánat és gond és a nélkülözések meg is akarják keseríteni ezen reménylő érzelmeinket.

A béke ünnepe, amely békét egykor a Mindenható a földiekkel kötött, a békességnek égen és földön, az embereknek sok keserűségét kell hogy eltüntesse. Sokan panaszkodnak a sors és a kortársak igaztalansága miatt; de aki bizalommal vár rá, azt felszabadítja a fenséges ünnep, azt megszabadítja terheitől az emlékezés; és a minden örömökről való halványarcú lemondás helyébe enyhétadó megnyugvás költözik a bánatos szíveikbe.

A merre csak hazánkban körülnézünk, mindenütt csak kevés vigasztalót látunk. Nincs munka, nincs kereset, nincs élet. Összetartás helyett a társadalom rétegei széthuznak; egyes osztályai egymástól elszakadtak. Az egyik persze a másikból következik. Amint megtakarítottunk, az elfogyott, a készletben levő árukért és javakért nem lehet a megfelelő ellenértéket megkapni. Kereskedelem és ipar pang. A földművelő csak kedvetlenül végzi munkáját, mivel annak gyümölcse kétséges. A törvények sem szilárdak. Alapjuk ingadozó. Napról-napra szemlátomást változik, vagy várható, hogy változni fog. Az ítélkezés gyakran összeütközésbe kerül az igazságszággal. A kereskedelem ellenségét látja a mezőgazdaságban, a mezőgazdaság meg a kereskedelemben. A legszükségesebb élelmiszereket nem tudjuk az előbbi olcsóbb árak mellett beszerezni, és azok naponta óráról-órára igaztalanul drágulnak. A kiknek barátainknak kellene lenniök, azok ellenségeink. A falusi népesség elhagyja a hazát, a mely megtagadja őket, kalandozni kénytelenek idegen országokban, idegen világokban.

Vajjon lehet-e még ennél rosszabbul? Tovább is mehet-e még a pusztulás?

Bizonyára nem. És következképp mi nek kell jönnie? A kétségbeesésnek, a megsemmisülésnek mondják a legjobban. A kishitű állítja, a kétkedő hiszi, az elnyomott reméli. A mai ünnep azonban az ellenkezőre tanítson meg bennünket. A bánatán annak, a mit az ember elvi-elhet, fordulatnak kell beállni a javulás felé.

A keresztény időszámítás 2000 esztendeje alatt már hányszor fenyegette az emberiséget itt is, ott is a megsemmisülés? Hányszor látták egész osztályai az embereknek, egész néptörzsek a romlást fejük fölött tügni? Hányszor jósolták meg azóta ennek az ingó sártekének a pusztulását? És a megsemmisülés kikezdte a tömegeket, az emberi nem mégis virágozva tovább fejlődött, a földgolyó nem ugrott ki sarkiból. Ezen 2000 esztendő története arra tanít bennünket, és számtalan példában mutatta meg nekünk, hogy létezik egy hatalmas és hatalmasban jószág Gondviselés, a mely mindig is létezett. És e gondviselés most megtagadna bennünket?

Ettől nem félünk. Nemzetünk jobb sorsot érdemelt, mintsem hogy a mammon miatt tőkre menjen. Ezeréves történetünk gyakran mutatta felénk a sors fenyegető kezét, ha hibáinkkal kihívtuk ezt, és mindenkor javunkra vált, ha ismét a helyes útra tértünk. Politikai hibáink sohasem lettek oly súlyosan megbüntetve, és érenyeinknek, a harcban való kitartásnak, anyagi létünkért való heves küzdelmünknek nemzetgazdasági bukásunk lenne a következménye?

Ezt nem hisszük, ezt nem szabad hinnünk. És minthogy a lejőn tovább nem mehetünk lefelé, tehát ismét felfelé kell kapaszkodnunk. Kell, hogy sorsunk jobbra forduljon, ha bátorságunkat el nem veszítjük, sem pedig bizalmunkat.

Csak a ki elveszti reményét, csak a ki már nem tud hinni egy jobb jövőben, csak a ki szívében már nem ápolja a szeretet, csak az veszett el igazán.

A karácsony arra emlékeztet bennünket, hogy mi nem vagyunk elveszve, mert hiszen hitet, reményt és szeretetet hirdet. Főlemel bennünket, új életet önt minden kibe és mindenbe. Megnyugvást önt a félelem megszállta keblekbe, szebb jövőt ígér, úgy miként 2000 esztendő előtt is meghozta a megváltást a hívőknek s az erkölcsi éjbe süllyedteknek egyaránt.

Ebben a szellemben ünnepejük az idén a karácsonyt. Reményben egy jobb jövőre bizalomban a mindenható védő karjaihoz. Akkor számunkra is megjő az, a mi 2000 esztendő előtt Mindnyájunknak megígértelt és a mit ezeréves történetünk nekünk még nem igen gyakran nyújtott: a békesség a szívből, békesség a házból, békesség a földön!

A művész ajándéka.

Aki korán kel, aranyat lel, — de aki későn fekszik az is talál legalább olyan tárcát, amelyikbe aranyat tenni lehetne, amint hogy Medvei Akossal megtörtént. De Akos ur — ugylátzik — oly későn fektűt, hogy a sors őt nem pénztárcával lepte meg, hanem csupán szivartárcával, melyet a villamos vasut „utolsó kocsi”-jában talált — tehát nagyon késő éjszakán lehetett. Ha Medvei ur praktikusabb lett volna, mint a milyen volt, megvárta volna a hajnalt, amidőn aranyat lejelhetett, de így csak szivartárca lett az osztályrésze.

Nem is merte megnézni azt azon melegiben a villamoson, hanem csak szerény bankhivatalnokai lakásán. Dicséret a sorsnak — a szivartárca nem volt amolyan közönséges ütött-kopott holmi, hanem szép, finom jószág, ezüstverettel, közepén hosszukás címerrel, melyen egy név volt bevésve.....

Egy név! Még pedig milyen név! Ünnepeit színpadi csillag neve volt az, a művész kezzevonásának vésett utánzata. Nyilván nyuged figyelmeesség a csillag részéről valamely udvarló számára, a ki elég vigyázatlan volt a villamoson hagyni ezt az ereklyét....

Medvei maga elé tette a tárcát az asztalra és áhitattal bámult rá. Jutott eszébe számtalan szebbnél-szebb gondolat erről a névről, a névnek bájos viselőjéről. Oh késő éjjeli órában dolgozik a fantázia, hogy gyönyörűsége volt neki kőza gonpolataival foglalkoznia. Jó sokáig nézegette talált kincsét, s ábrándozott rajta, míg eszébe jutott, hogy ki is kellene nyitni....

Egy szál britanika volt benne. Gépiesen kivette — és ragyujtot. A kékes füstpára pedig elvitte az ő képzeletét messze-messze.....

Reggel aztán ködös napra s annak tudatára ébredt, hogy ő bünt követett el, — elidegenített egy szivart a más tárcájából! Ilyen súlyos körülmények között nem mehetett „becsületess” megtalálól a rendőrségre, mert ott nyomban ásútnék a tolvajlást, és el sem hinnék neki, hogy azon üresen találta a tárcát.

Tehát — legjobb lenne a tárcát is megtartani?

Más ember percig se habozott volna, de Medvei ur nem akart a saját becsületében gázolni — bármennyire kedves tulajdona lett volna ez a ritkabeccsű kleudium. Nyilvánosan nem mutogathatta, mert mindenlével granusitának a tisztességét s talán erényességét is; magánál meg nem akarta tartani, mert örökös igazalom lett volna sorsa, részint a jogtalan birtoklás, részint ama ragyogó név miatt.

Egy nap mult el kétes töprengések közepette. — De aztán óriási ötlete támadt Medvei urnak, — olyan óriási, hogy el se hitte az eszének azt a nagy szüleményét.

El fogja vinni a talált jószágot magának a művésznek!

Ilyen roppant elhatározás megérőstődésébe ismét egy nap mult el, Harmadnap déli szünetjéig szánta rá a nagy teltre.

Ó, Medvei Akos, aki eddig csak a harmadik karzatról epekedett a színpadi tündér felé, most szemtől szembe fogja őt látni, vele beszélni fog, s tőle talán köszönő kézszorítást is kap, amely alkalommal ő csókot, igen, — forró csókot fog arra a kézre nyomni.

Mindezt oly gyönyörűen kifosztotta magának képelete dus színeivel, mikor a művész lákása felé tartott. — De a lépcsőkön bizony megakadt a bátorsága! Eh — gondolta — odaadom a szobaleányának egy pár szó magyarázattal, azonnal elmegyek, — minek nekem ennyi ingatalom!

A véletlenek és a művésznőknek neha furcsa szeszélyei vannak. — A csöngőtésre, — ki tudja miért? — maga a „csillag“ nyitott ajtót, s jöködve tessékelt be Medvei urat.

Erre bizony ő nem volt elkészülve, s nem is volt annyira világ, hogy rögtön feltalálta volna magát.

— „Ezt a tarcát találtam, kisasszony“ ennyi volt a szava, — mintha otthon felejtette volna az esztét. — Alig-alig tudott kidugni pár felvilágosító szót, mint a jöködött „csillag“ kérdésközpont a találás körülményei felől.

A művész látta Medvei urat, s befordult a mellékszobába.

Uristen, mi jön most! E gondolat cikkázott át Akos ur eszén: — mi jön most! Még végére se ért a kéjes gondolata, mikor újra bejött az isteni némben (kit ő csak úgy színlán „kisasasszonynak“ szólított, mint valami szobacitát) — bejött s kezé en tartva a nyitott szivar-tárcát — olyan mosolylyal, hogy a nap is korom volt mellette! — Átnyújtá neki, azzal hogy „tessék barátom, csak tartsa meg, s itt van hozzá jóléte tölték is.“ Tömve volt a tárca nyakkendő szivarral!

Milyen három nap következett ezután Medvei urra, azt csak a Jeremiás könyvének megírója tudná jellemezni. Vagy tán valami zoológus, — mert annyi baromtev nincs még a természetben sem, amennyivel Akos ur ösmagát illette. Valóságos mártírya lett a saját okto-d-ságának.

Ilyen alkalom s ekkora blamage! Még a legutolsó sarki holdat is jobban feltalálta volna magát az ő helyzetében.

Amde a sors, akit egyszer megragad, nem egyhamar ereszti el. Hát nem áll az újágbán, az ő esete! Hát nem szimatolják ki azok a vesznivaló riporterek! Még jó, hogy az ő neve nem tudódott ki, mert bizony szép kis ellenfél lenne, ha egy füst alatt hozták volna őt, s leemilt és a ragyogó művésznőt. Így csak ismeretlenül kacagott a színésznők, leforrazott hívők már min-drajta — az ország.

Es ami fő, — ismét rajta ragadt a szivar-tárca. Más ember boldog lett volna vele, de ő, a becsületös Medvei Akos csaknem szerencsétlennek érezte magát. — Kétszeresen övé lehetett az a jószág, először, mert találta, — s talált jószág a sors ajándéka, minden törvény elleuere — másodsor pedig neki ajándékoztak, meglepőzve szivarokkal és egy olyan mosolylyal, hogy na! Öröög vigye az ilyen szitaciót.

Lelki lúsát a házmesterné zavarta meg. — Medvei ur, egy igen finom uri fele kereste, de nem volt itthon, azt mondám neki: jöjjen holnap.

Nesze neked, — ez vagy detektiv, vagy uram isten, az igazi tulajdonos. Most aztán szépen vagyunk. Hogy mossam előtte tisztára a lelkeket, ha a bitóráért kérd re von, — gondola Akos ur — de fogadom, esküszöm, hogy ezuttal szemtele. — Egy-zé-ú-en kiadom neki az utat.

— Mi az az én tárcámhoz!

Az a másik azonban mégis jobban értette a csíziót mint Medvei uram s bizony kicsalta tőle a tarcát, ki bizony, szivarostul együtt.

Történt pedig ez a következőképen. Az a „finom uriember“ így szólt Medvei Akoshoz.

— „Uram, én gróf X..... Y..... titkárja vagyok. Megtudtuk, hogy ön egy kedves emlékek jutott véletlenül birtokába, és lovagias hitere Áppellálva, kérem: szolgáltassa ki azt nekem illetve a gróf urnak. Költségeit örömmel térítjük meg.“

Már most tessék ellenállni, ha az ember „lovagias hitere“ apellálnak! Medvei ur az ilyen felszólításnak debogy nem tett eleget!

— Pardon uram, ezek a szivarok az önéi — szólt a finom uriember.

Medvei ur azonban visszautasította a szivarokat

— Kérem csak rendelkezék velők — szólt a finom uriembernek, aki bizony zsebvágta a tarcát mindenestül.

Kár ezt a mesét tovább szöni. Minek mondjuk el körülményesen, hogyan jutott Medvei ur annak tudatára, hogy jóhiszemű áldozata lett

egy szélhámos fráternek! Minek elmondanunk azt a retentő helyzetet, mikor a rendőrség küldöttje korán reggel felzavarta Akos urat, hogy adja ki a tarcát, mert jelentkezett az igazan igazi tulajdonos!

Szegény Akos ugysis majdnem belebetegedett ebbe a hairszába.

Csak meg azzal tartoznánk: miképpen jöttek a nyomára hogy Medvei ur volt a „szerencsés megtaláló“?

... Egyetlen hűséges barátja volt neki, s ennek mondta el száz pecset alatt a nagy titkot. Ő bár tartotta volna meg magának titkát! Legaalbb nem kellett volna megérnie azt, hogy világra szivargott a híre és nem lett volna megket szomorú tapasztalata, hogy ugyanis: először nem jó késő éjjel villamos vasuton járni, mert a ki későn fekszik, — ép ellentétben a korán kelővel — kellemetlen égekkel lel, másodsor pedig soha, de soha se lesz többé „becsületes“ megtaláló.

XIIIF.

A zálog.

I.

Ugyanazon az istenáldottanapon veszett nyoma két gazda lovának: a vicebíróénak, meg a Bokor Istókénak.

Nagy sor ez egy olyan fatornyos faluban, ahol Diogenesként nappal is lámpával kell keresni az ember-félet, mivelhogy hiájával van a léleknek az a náddal szegett fődéli község (De hát másképpen áll a szer éjszakán; olyankor lámpánélkül is többre bukkanna egy modern Diogenes. mint uappal — fényes kivilázítás mellett.)

De, hogy világosabban értsük meg egymást, hát a dolog magyarázata az, hogy L... községben az Ur kiváltképpen a kezét nyulasztotta meg a lakoságnak.

Kéltetés isteni adomány, de nem haszon nélkül való!

Ugy esett, hogy egy szép őszutói napon, öreg alkonyat beálltával. Szekeres Ádám uram valóképpen arra koncorgott, a temető mellett levő, Árendált lucernása körül.

A falúvala pedig az a tagosított földdarab és így történt az a ritka eset, hogy istentelenül magas földhányás éktelenkedett a szegélyén, végtül-végig.

De nincsen a föld hátán az a merdek bucca vagy földhányás, amelyre föl ne kapaszkodnék Bokor Istók kancája.

Mintha sárkány-tejen nevelték volna föl az istenadtát, de — bár nem igen vásott hosszura nőtt foga a zabevésben — bolond vér szorult a görhész csontjaiba, vedlőző bőrébe, mert hát — mi tőrés? — husról, hazudság vétségének elkövetése nélkül beszélni, a Tatárnál (ez volt a neve), nem lehetett. Valami kimustrált félvér volt! Mert otthon felkopott a sarjútól az álla, hát mindig künn legelészett a pázsiton. Most is ott harapálta a füvet a Szekeres uram kiárendált lucernása — mellett.

Megnyomom ezt a szót, hogy »mellett«, mivelhogy ez a mozgó kerek az egész históriának.

Sátáni öröm pirja öntötte el fakó arcát, amelyet a kaján irigység fakasztott a képén.

Gondolt egyet.

Miután körülnézett és gyöngén látó szemeivel átlátta a helyzet kedvezőt voltát, hogy t. i. senk sincsen a közelben, (legalább ő úgy vélte), fogta magát és leoldozta a közelben talált legelső lónak, a nyugéleg vadonatuj kötőféket, azt mint pányvát vetette a Tatár nyakába.

Igy került zálogba ártatlanul Bokor Istók Tatárja, mert az olyan Szekeres-féle zsupóri, aki élére veri a garast, nem nagyon válogat a meg-gazdagodás módjaiban és eszközeiben.

Másnap Bokor azt jelentette, hogy az éjjel elveszett az lova.

Az öregbíró ágnak esvén, a helyettes bíró vette föl a panaszt. Megvakarta kérges kezé-ujjaival a tarkóját. (Ez azt fejezte ki, hogy: különös, hihetetlen!)

Azután pedig megcsóyálta a fejét; (ez meg annyit jelenthetett, hogyan esik meg ilyen szegény a szemes [koron])

— Ejjnye, ejnye, kutya-fékom, kutya-fékom! Mi dolog ez?!

— Hja, kérem, helyettes bíró uram! beterelik. — Az, hogy beterelik, még sorján-rendén van, mert az a regula! De az, hogy másén fogják meg, az nincsen-rendén, Istók gazda...

— De hát az, megkövetem, ha nincsen másén és mégis behajtják, — mondom: ez rendes, igazságos dolog?

— De ugy nem hajtja be senki emberfia!

— Instálom alálan, hátha megcsik ilyen is!

A helyettes először rá meredt, nagy, bozontos pillájú szemével, aztán meg vágott egyet velők feléje, mérgesen, szigoruan.

— Beszélj ilyen bolondokat az ánygodnak, de nem a hivatalnak! Azt véled, hogy mink is a fejük lágyára estünk? hogy nekünk mindent be lehet verni az eszünkbe! Micsoda regula tudó polgár vagy? Mi?...

Bokor Istók bandsított a szemével egyet, aztán rendületlen flegmával vágta oda:

— Hát iszen, bíró uram, én csak amolyan vékonyaszavu, gyöngé elméjű zsellér paraszt vagyok; a regulához csak annyi a fölértésem, hogy ha hiba történik a kréta körül, hát akkor ludas az ember; ha pedig nem történik, akkor nem ludas.

— Bolond beszéd!

Hát, könyörgöm, ha okos ember volnék, akkor én látnék törvényt, de mért szegény vagyok, hát bolond is vagyok.

Ez tüsszurás volt, de szerencsére nem érezte. No hát csak piti kelj komám szépen haza, majd kiadja, aki beterelte, oszt máskor jobban virraszd a jószágodat.

— De kegyelmed is! — motyogta inkább megegyezésképpen, — a fogai közt örölve a szót, — mint fenyegetésképpen.

Azzal szépen elődalogott.

II.

Két álló napig egy lélek se jelentkezett, mint zálogoló. A vicebíró már azt hitte szentül, hogy a dolog elismult, hogy a felek eligazították maguk között.

Pedig csak félig-meddig volna így.

A szolgabíró rájuk irt, hogy ekkor, meg ekkor ott lesz közöttük, akkorra az utak karban legyenek.

Lótott — futott a kisbíró, majd a lelke szakadt ki, hogy a szükséges fórust összetere-remtse. De a L... i. nép örökösen furmányoskodik, könnyű szerral bajos elegendő kocsit összeparancsolni. Elment az ő tulajdon pej-lováért is, aki már harmadnapja kiut csipkedte a „pázsiton“ a letarolt füvet.

Összekóborolta a fele — községet, annak határát, réjtjét, mezőségét, biz' az nem volt sehol.

De a vice-bíró uram okos ember volt.

— Jóságig ugy sohasem veszti nyomát, hogy megne kerülne. Valahol muszáj lennie, — imígyen bölcsekedett a jó gazda.

Most már félig meg volt, mert tudta, hogy megvan, de egészen még nem lehetett birtokában, mivelhogy azt nem tudta még, hogy hol van.

Az okoskodásnak ezt az első részét erős akaratnak is szokták minősíteni, amely fél eredmény.

Détután sajátkezéleg dobolta ki, hogy ha 24 óráig nem jelentkezik senki, akkor a faluban általános házmotozás lesz.

III.

A 24 óra letelt, de a lónak meg a zálogló-lónak se híre, se pora. Ellenben híre kerekedett, hogy az éjjel a vicebíró uramat istentelenül elpálholta valaki a Szekeres Ádám portáján.

Sokan, főképen a pletykálódo fehérvépek, azt rebesgették, hogy rossz tát tett a tűzre. Ez nem egészen igaz, mert amennyiben a Szekeres uram felesége volt a kályha, (a közmondás szerint,) és az ember a-tüz, hát az öröög rakhatott csak rossz fát a helyettes-bíró uram lelki tűzhelyére, a szívébe, amitől aztán mindakettő megegett; a Szekeresné asszonyom is meg a vicebíró is. Ez igazán kellemetlen,

mal a propos volt, mert, amint hírlik, a vicebíró házmotózat akart tartani a Szekeres uram portáján. Vallatára is fogta a némbert, ak. be is vallotta, hogy már harmadnapja van egy ló náluk. A férje ura azon hordja a fát haza a kezesési erdőből — éjszaka idején.

Látivaló tehát, hogy helyes nyomon járt. Csak két perzóna helytelenítette: a vicebíró takarós felesége, meg Szekeres gazdá, akinek a hajléka körül ólalkodó asszony tudomására is adta nyomban az esetet, alig hogy befordult az udvarra a kocsija, éjféli táján.

Csak ugy átabotába hánytá le a szerszámot a lőről. Aztán sietett a családi tűzhelyéhez, hogy melegedjék. Szerecene, hogy a tűzes indulattól úgy megmelegedett, mert bizony odabent kevés parázsra lett volna. Magábaszivta a meleget más, — a vicebíró.

— Jó estét, asszony! szólta oda ridegen, mikor belépett.

— Adjon Isten kelmednek is! — csicsgergett édes hangon a hív s társa.

— Valami férfi szagot érzek, mondá emeltemb, szigorú hangon, amelytől a neje háta kiludbörzött.

De azért próbált enyelegni.

— Hát persze, hogy azt, iszen férfi jött be. hát nem lehet neki vázsoncseléd szaga.

— Te gonosz kigyó, kit melengelsz a sziveden? Add elő azt az embert, mert iziben agyon.....

Erre elüggött a tulipános láda mellől, az ott elrajtett bíró.

— Ha van kendnek számolni valója, beszéljen kend velem!

— Nekem is van kenddel. Kend harmadnapja furmányoz az én kancámmal.

— Nem igaz. Másé az.

A vicebíró rá se hederített

— Én biztosan tudom, hogy az enyém Mi nek tagadná? Kidoboltam mindeneknek, akiket illet, hogy a záloggal jelentkeztek. Kend nem tette. Kend issza meg a levét.

— De kigyelmed is — ripakodott rá az öreg — mert betolakodott családi tűzhelyemig. Mit keres itt kend éjjel az én asszonyomnál, mit? Majd beszélünk a törvényen.

— Igenis beszélünk. Mert kendnek nincs jussa más portékáját 3 álló napig magánál tartani és rajta fát hordani. Majd adok én kendnek. Azt hiszi kend, hogy a hivatalnál lehet komázni? Igenis nem lehet. Ebrudon hányom ki...

— Kendet a házamból, ha még beleteszi a lábát, rivalt rá a most belépő felesége. Hát az a cemende, az a személy, aki mindenféle portékát beereszt a hajléka? Hát kend Szekeres, így őrzi a tulipánját? Így?.. Tegye ki cserépbe, dédelgesse, mint a muskádlit, vagy rozmaryngszálat, — az ablakba.

— De aki áldója kendnek, ha ki nem viszi a nyelvéit innen.....

— Dobja ki ezt a falu csufját, biztatja a felocsúdó Szekeresné is az urat...

— Kit? éngem? Bokoli bíronét? olyan nincs a sifonérban. Csak te légy olyan tiszta, olyan falu csufja, mint Bokoli bíroné, akkor...

A többi már az udvaron végezte be. Kitaszintották.

Erre aztán upri, az ura után.

Ahol érte, ütötte, verte, szidta úgy, hogy a félfalu nevetett rajtuk.

Bokor Istók pedig ezalatt kicsérélte a lovakat.

A magáté beterelte Bokolihoz, a Bokoljét meg bekötötte a Szekeres istállójába.

Ne legyen egyiknek sem igaz!

IV.

Másnap megérkezett a szolgabíró.

Bokoli vicebíró szerencsétlenségére olyan sár lett reggelre, hogy a szolgabíró forspontjának a bal hátulsó kereke megrokkant a mély kátyuban és míg vendégrudat kerithettek, annyira megfázott a tek ur, hogy emberháton kellett kiszállítani a szárazra.

Mérgösen állit be a község házába.

Kérsi az öreg bíró: nincs! A kisbíró nincs! Mindenik beteg. Erre aztán összeremtettté az az egy két szál esküdtet, akiket balvégzetők és a diurnumok iránt való előszeretelők, színe e-e vetett.

De eljött a két bíró helyett Bokor Istók és Szekeres uram,

Elsőben Bokor jelentkezett.

Tekintetes tisztelt bíró ur! Instálom alázatossggal, már negyed napja nincs meg a lovam. A bíró ur kidoboltatta, hogy jelentkeztek a zálogos, de még idáig nem jelentkezett egy lélek sem. Már igen nagy a károm.

— Aztán barátom kire gyanakszik?

— Könyörgöm ássan, a Szekeres Adámra

Láttam, mikor behajította.

— Hol az a Szekeres? kiáltá harsányan a szolgabíró.

— Jelen; pusmogta csöndesen az öreg.

— Öreg, igaz az, amit ez az ember mond?

— Megkövetem, nem tetszettem hallani

Erre Bokor előadja ujjal

— No, mit szól hozzá? Hm?..

— Instálom igaz, amit a mond.

— Hát miért vitte be? mert a maga réjtén

legelt?

— Azért könyörgöm, mert a lucernámon

leltem.

— Igaz, Bokor? Iszen kend látta?

— Ig-nis láttam, meg mások is látták.

— Mit? hogy rajt legelt?

— Igenis azt kérem, hogy nem legelt rajt.

— Kik azok a mások?

— Hát, instálom én meg a Bajor Jóska

— Hát még?

— Más, azt tartom, nem is volt jelen, ha

jól emlékszek...

— Számár kend: ha csak ketten voltak, akkor nem mások, hanem más. Értette?

— Igen kérem, válaszolt szeliden és míg a bíró Szekeresre fogta esztrengára: az alatt azon tűnődött, vajjon igazán számár-e?

Hát aztán, kérdezte vejtére Szekeresről,

— bizonyos, hogy a Bokoré az a pej?

— Igenis, instálom bizonyos.

— Akkor várakozzék egy kicsikét az ámbituson. — Meg kend is, fordult most Bokorhoz akitől azt is megkérdezte, hogy kíván-e kártérítést azért, mert a lova 3 napig volt oda.

— Igenis kérem kívánok.

— Mennyit?

A korhely kópé forgatta, forgatta a zsiros kalappa szegélyét, irult pirult míg végre alázatos képpel bókta ki: Hát kérem megelégszem én háromnal is.

— Micsodás hárommal, mordult rá keményen a szolgabíró, beszéljen érthetően! Három forinttal, hatossal, vagy husággal?

— Hát instálom, ha már szabad kimondani: hát három csókka!

A szolgabíró eleinte nevetésre fogta a dolgot, aztán meg komoly arcot vágott.

— Ne komédiázzék itt kend, a törvény nem pocskondi ember, kivel lehet bolondozni

— Instálom, komolyan kívánám azt a háromat.

— Mit?

— Csokot... ízé, mert, hogy tetszik tudni úgy áll a dolog, hogy az ura (s erre alattomosan sandított az ajtó felé), a pénzt inkább sajnálja, mint a felesége csókját...

A szolgabíró kezdte érdekelni a dolog.

— Szegény ember kend?

— Igen, kérem, de tessék elhinni, hogy az öreg fukar, az asszony meg olyan mint egy angyal. Az arca olyan, mint az őszi barack serkedő virága

Nevetni kellett volna ezen, de a hivatalnál járó komolyság ezt nem engedte meg.

— Jól van, elmehet kend is ki.

Bokor Istók szót fogadott és az ajtó felé somfordált, de még mielőtt kilépett volna, visszaszólt:

— De instálom, tekintetes uram, ne tessék erről senkinek is szólni, mert a feleségem.....

— Mit, hát felesége is van kendnek? Nem takarodik ki nyomban?!!!

Mikor Bokor kitamolygott az ajtón és, megelapteséből ébredve, lassan lassan rendbehozta gondolatait, keserűen fakadt ki:

— Mégis csak számár vagyok. Akkor még nem érthette, most már tudta is

Azzal ráült egy korhadt tuskóra, rágyújtott és egykedvűen bámulta a szoba falait, melyeken felverődött a salétrom....

V.

Délest járt az idő, mire Bokoli kisbíró uram oda vetődött a község házára.

Kárára cselekedte, de megtette.

Mielőtt a tekintetes ur érdeme szerint lekap-

hatta volna a tíz körméről: ilyen fordul hozzá:

— Szerencsés jónapot a tekintetes bíró uramnak! Egészségére az éjszakai nyugos nyugodom! Üdvözlöm ássan, viruló egészségben

Éppen erre az üdvözlésre tekintett fel az üdvözölt valamiféle protokolumból amely tele valaérthetetlen akrobákomokkal

— Hát magá, kisbíró, mi az isten csudája lelre? mitől olyan kék a szemé alja? Meg miért van felköve az álla?

— Hát könyörgöm akadozik Bokoli uram — kéknék azért kék, mert neki mentem a mult héten egy farakásnak, az állam meg azért van felköve, mert fáj a fogam.

A jegyző, aki Bokoli mögött kuksolt jelentősen vágott a szemével a szolgabíró felé.

— Aztán kire fáj olyan szertelenül a foga, barátom? — Kérdezte Jelentősen Bizonyosan asszony van a dologban, he?

— Hát instálom nem éppen... Hanem kérem ássan már 3 napja, hogy a kesely kancám elveszett szörin szá'an, azóta se hire se pora.

— Ejnye ejnye kutyanya! kutyanya, bólongat a tekintetes ur; ördöngös nép lakik ezen a vidéken. Még a kisbíró lova is elvesz. Talán az is a titosban járt, mint az izé — hogy is hijják?

— Engede/med, én csak az elveszés szálat szedegtettem; hányja a földet tulajdon fejére Bokoli aki szentül meg volt győződve, hogy a szolgabíró ő reá cézött.

A nótárius ennél buyorított, mire a tekintetes ur vallatára fogta.

— Micsodás szálat szedegtetett kend? Talán bizony fehérszálakat?

Bokoli uramat a tarkójáig öntötte el a rostelkedés pirja.

— Könyörgöm, a Szekeres portájára vezeték a nyomozás szá'ai

— De hát kit, vagy mit nyomozott kend? Vág közbe türelmet enő a szolgabíró.

— Hát, megkövetem, a keselyt.

— És megiette?

— Igen

— Hol?

— A Szekeresnél.

— Jegyző ur! vezetessék ide azokat a lovakat. Kűldjön el valakit a Szekereshez.

A nótárius kiment és elküldött a zálogban őrzött lovakért. Aztán megest a Szekeresre hívatta be és szembesítette Bokolival.

— Öreg a Bokoli lova is kendnél van.

— Nincs kérem.

— Hát micsoda «szálat» gyűjtött akkor kend, kisbíró? Mit?

Bokoli nem hagyta az igazát, Szekeres meg tagadott mindent, váltig.

— No, jól van! Várjanak kint. — Utasította ki mindkettőt.

.....

Nem tudni, hogy a jegyző mi mindent sugdosott a járás retgett főnökének fülebe, de elég az ahoz, hogy a szolgabíró elfejtette a nagy sarat, kátyut, kerék rokkantást és oda hajtatott a Szekeres portájára.

De annyit ellesett a beszédküjből állítólag Gereben asszonyom, hogy: nagy boszorkány a Szekeres uram szépséges felesége, üdvös lesz rá vigyázni.

VI.

Befordultak, nagy ostorcsördítés között a pitvarba

A szolgabíró első szava ez volt:

— Hol az az asszony?

Az az asszony pedig akkor dagasztott kenyeret, mikor az urak betoppantak hozzá.

Sikoltva menekült a benyílóba, mert csak perkál szoknyában, meg ingvállban volt, amely junói idomokat árult el.

— Úgy látszik — jegyezte meg a szolgabíró, bűnösnek érzi magát, mert fut; szigoruan kell majd fellépni.

— Hát hugom, igaz-e, hogy a Bokoli lova itt van már három napja?

— Igaz — felelte lág behelző hangon a szép asszony — kacsintott egyet a bíró felé, (amire ez nem állhatta meg hogy a jegyzőnek azt ne mondja: fékom-uccse remek vázsoncseléd)

— Hát hol van az a zálog?

— Az istállóban kérem, — és míg az urak sugdódnak aza a nyaka közé kerítette a fejérő lesiklott piros keszkenőt.

Most volt csak igazán ingerő.

— No mutassa meg nekem, azt a lovat! (Éjnye, de rangos jószág! csettintett közben egyet.) Kimentek a szinbe, ahol már egy csomó kíváncsi, meg az érdekeltek csoportosultak.

— Kéé ez a kesely, emérek, szót az ott ácsorgó pórokhöz.

— A kisbiróé, feleitek egyhangulag mind.

— Igaz, Bokor?!

— Igenis igaz.

— Hát akkor Szekeres uram hazudott.

— De instálom!

— Tovább! — kegyet enkedett a szögabiró.

— Ho! van Bokor ova.

— Nem tudom, viszonzá az öreg Szekeres.

— De itt kell lennie, hiszen kend maga mondta, hogy heterete.

— Hát kérem tekintetes ur, akkor ez a Bokoré a Bokoré.

— Ugyan ne zúvatoljon ilyen beöndokat a fülembe! Ami a Bokoré az nem Bokoré és viszontlag.

— Akkor hát nem értem, nyögte Szekeres

— Hát ho! a Bokor-Isztók lova? kiá tá hársányan a szögabiró.

— Otthon, a kisbiró istállójában — választ egy hang.

— Ki mondta ezt?

Előrépett a kisbiró feesége.

— En, könyörgöm a kisbiróé, Bokor Mária.

— Hát akkor kend is hazudott Bokor! mert azt mondta, hogy a Bokor lova nyomát kereste

Végtére o'yan zürös gezemice fejlődött ki az egész szerbő, hogy senki sem értette a causa is nexust.

De egy ember mégis értette hanem az néma volt, mint a sir.

Bokor Istók.

Hej, nagy port vert föl az időt ez a pörös processzus, de jogász-ember sem igazodott e rajta.

Bokor kezéből a száakat most a szögabiró vette a kezébe, (vagy legalább is azt mondta) aki minden héten 2-3-szor tartott kutatást Szekereséknél.

Furcsalótták a falubeliek eléggé, hogy miért mindig az asszonyt vallatja; a vallató fiú éig is eljutott a kőszá hir, amire ő nevetve jegyezte meg: Hja, nagy boszorkány az a fehérrép. Óvatosnak kell lennie az embernek! Mert nem igaz a' hogy »de strigis, quae non sun, nulla quae-tio fiat.« Nem ösmerte az a könyvmol-Káman király Szekeresné asszonyomat.

És hát tessék meghinni, van is ebben valami igazság!

Egy szép napon aztán maga elejbe hívatta Bokor Istókot a szögabiró adaudiendum verbum.

— Hát Bokor barátom megbüntetem azt a Szekereset.

— Mivel, instálom vagy mire?

— Elvittem tőle az asszonyt.

— Nagy boszorkány volt az kérem ássan.

— Az — viszonzá kurtán a biró. It van kárterítés fejében öt forint.

Bokor megköszönte és a lábujjába dugta.

— És a szögabiró... t csakugyan megváltotta ettől a szép boszorkánytól, mert évitte magához gazd'asszonynak.

Nb. Azt is rebesgették a rossz-nyelvek, hogy azt az öt forintot se Szekeres fizette hanem a — szögabiró, mint mondják háábó, hogy nem kell annyi éjjelt rép-íz-ro nia: a avatásra. (De ki is igazodnék e ezen a sok beszéden?)

Az ajándék.

Írta: Haspelné, Balázs Lujza.

— Annus, édesem, tudod-e milyen nap lesz holnapután?

— Nem én.

— A mama születése napja.

— No nézd, el is felejtetem — Sze-

gény mama, meg kellene lepniük valamivel.

— Készíthetnél volna valami csinos közimunkát; azt hiszem legjobban örült volna annak — mondja szemrehányólag a fiatal férj.

— Tehetek én arról, ha elfelejtetem — Csak legalább egy két héttel előbb szóltál volna.

Nem gondoltam arra, hogy elfelejtetem anyam születése napját

— No, no, hiszen még nem veszett el minden; még segíthetek magamon.

— Hogyan?

— Veszek valami csinos dolgot.

— De szebb lett volna ha magad készíted.

— Majd azt mondjuk, hogy én csináltam.

— Nem lesz az illetlenség, így megcsalni?

Nem fogja megtudni s most már egyebet nem is tehetünk.

— El is ment azonnal Annus és kívá-

lasztott a kereskedésben egy remek

kézf-munkát, egy divány-vánkost

Másnap este, amit illik, elvitte a jó mamának, a ritka anyósna, — ki mivel módjában van különélni, a legkedvesebb, legszerettebb, legjobbanyós a világon!

— Ó, milyen remek munka! Te csináltad, kedvesem? Mennyit fáradtál!

Mennyi izlés! Ugy örülök. Köszönöm, igazán örülök.

Annus, hogy őszinték legyünk, kissé

restelkedett ennyi halálkodás hallatára

és szívében, lelkében megbánta, hogy

ennyire megcsalta a mamát.

De mit tegyen? Most már nem áruhatja

el magát; elrontaná szegénynek az örömet.

Hogy Annuska eltávozott — a mama

maga elé téve az ajándékot, elgyönyör-

kodott benne:

— Derék asszony az én menyem. —

Igazán gyönyörű munka; kár is használatba venni. Ez igazán nem is való

egyébre, mint ajándéknak. Nem bi-

zony! Nem fogja használni. — És

gondosan becsomagolja, eltette a szek-

rény-fiókba, honnan előbb mindent ki-

szedett, nehogy kicsiny legyen neki a

hely s hozzá nyomja valamihez. Az

án, de hová rakja az ott volt holmit?!

Mulnak napok, hetek; — sehogyse

találja helyét azoknak a régi tárgyak-

nak, miknek olyan jó helye volt ott a

fiókban.

— Eh! minnek is hozta Annus ezt

a kényes divány-vánkost! Használatra

nem való; még a levegő is árt hat neki;

megfelekedik rajta az arany; belepi a

selymet a por. Az én régi kedves hol-

miáimat meg kiszorítja a régi jó he-

lyökről.

Még egy kicsit rakosgat: ezt ide,

azt amoda; — végre ugy találja, hogy

rend van es előveszi papaszemét, a

naptárt kezdi nézegetni: hányadika is

van ma, milyen időt mond a naptár?

— Ni ni, már november tizennyol-

cadika van; holnap Erzsébet. — O, O,

az én Bécsben lakó nővérem névnapja.

Kellene neki valamit küldeni

Gondolkozik. Az első pillanatban

eszébe jut a divány-vánkost, — de

zavarba jön... Na az még sem illenék.

De hát mit küldjön?... Ej hiszen ugyanis csak a helyet foglalja.

Es másnap a vánkost megindul körutjára.

A bécsi nővér szintén öreg asszony El-énegeti a finom holmit:

— Szép, igazán szép, de minek ez nekem? No, jó lesz majd valamelyik rokont megörvéndeztetni vele. Ugyis csak arra való az ilyen csecse-becse.

Néhány nap mulva levelet kap az öreg asszony a fiától, ki vidéken lakik; kéri, hogy jönne el hozzájuk, töltenék együtt a névnapját, Endre-ünapot, mely egyszersmind házasságának tizedik évfordulója lesz.

A meghívást örömmel fogadja az

anya.

De minő ajándékot vigyen?

Nem is sokáig töpreng. Örömmel

szdi elő a divány-vánkost. Milyen

gyönyörű! Hogyan örülnek majd neki.

A fia örül is. Milyen figyelmes a

mama! Milyen szép ajándék. A menyé

azonban kissé felbiggyeszti az ajkát —

persze csak titokban, — mert látszólag örül.

— No bizony, ilyen ajándék, ilyen

magam is csinálhatok. Bécsből ugyan

hozzatott volna mást is. Például egy

szép toalettet. Annus, az kedves asz-

szony, kitünő sögornő, egy remek művű

gyűrűt küldött. Azt írja huzza, hogy

ezzel a végtelen boldogság szimbolumát

akarja jelképezni. En is meglepem őt

valamivel. De mivel? Ni ni, a divány-

vánkost! Ó ugysem igen szeret kézi-

munkakkal vesződni; örülni fog ennek;

ez oly szép tárgy; s nem való egyébre,

mint hogy másnak örömet szerezzünk

vele. Igen, ezt fogom elküldeni ez

lesz az Annus karácsonyi ajándéka.

Igy került vissza a divány-vánkost

Annushoz.

Vajjon rá ismert e?!

Vásárosok.

— Haja. —

Írta: Forgó Vilmos.

Sokat irnak és beszélnek az országos vásárok ellen. Kinek van igazsága? Én nem tudom. Bizonyára mindkét nézetben sok igazság van. De a városokba már semmi esetre sem oly népesség kerül, mint voltak azelőtt, legfeljebb még a tavol falvakban, a hol még mindig szükségesek. És mégis, sok kedves emlék tűsődik ezekhez az országos vásárokhöz, sok leleményesség, sok humor. Mily pompás specialitás volt pl. a vásári kikáltó! Sajnos, ma már kihalt feleiben van. De akkorban alkotórésze volt amaz időnek, a mikor az emberek szerettek a lépre menni. A mai törvények szerint bezzeg mind egyből-egyik a hűvösre kerülne a tisztességtelen verseny miatt.

Es mennyi zseniális reptőzőt gyakran ezen vásárelőmozdítók igénytelen külsége miatt? Mennyire értettek hozzá, hogy a körülállókra harsogó kacagásra fakassza! Mily csattanós feleletekkel, mennyi szarkazmussal verték vissza a közbeszólamokat! Egy ilyen irítás, ide-oda utazgató facer legényre különösen szívesen emlékeztem vissza. Mily gyakran álltam ott sátra előtt! Mert ez az ember soha sem vitte annyira, hogy bódéja lehetett volna, pedig sokat keresett. De amit nappal keresett, azt este elvitte, ám akár tele volt, akár üres a zsebe, jöködve, iréas beszéde változatlanul megmaradt. Jasi-Takinak hívta a tarsai és Temesvárra való volt. Talán meg mo't is el, de en többé nem látom.

Akkoriban azonban kerestem az alkalmat, hogy őt láthassam; emlékezem mikor föllélt egy kis székre, kiáltani kezdte: Az ujkor csodája! Meg soha itt nem volt! Hallatlan árleügedés! Ha mások dobálják portékájakat, azt én is megtehém! 200 rőf csak 5 krajcár! 200 rőf, ez olyan sok, hogy azt látni kell és kimérni, hogy az ember elhagyja! 200 rőf valódi angol gyártmány 6 krajcár! — És a kiáltó körül mindinkább nőtt a tömeg; élvevényes tolongás tamadt satra körül, mire beszédében odaért: 200 rőf csak 5 krajcár! 200 rőf — cerna!

Egyszer elment Koosvárra. Országos vásár volt ott és Jaki-Taki nem tudta, hogy mit csináljon a vásáron. Elment a vásárra, hogy ott valami apróságot találjon, a melyre raszeitseh-né lelkesedését. Mert lelkesedése elegendő lett volna bármennyi áru számára is, de penze nem volt, hogy valamit bevásárolhasson. Mit tegyen? A villamos világításu New York szálló akkor még nem volt meg Koosváron, de különben is okom van ketekkedni benne, hogy ha létezett volna is, Jaki-Taki odaszállott volna. Jaki-Taki és zsantatis fantáziája egy hejában pihentek. Pihentek? Nem, csak akart pihenni, de bizonyos kellemetlen háziállatok még jobban elrabolták álmat, mint a gond.

— Bar csak másféle mente a volna! — sóhajtott Jaki-Taki egy társa felé fordulva.

— Mbah! — mondotta emez. — Ismersz az Avróm Scheibenstadtól a históriá?

— Nem, meséljél el, ugyse nem tudom aludni.

— A história nem nadjon hosszú. Avróm Scheibenstadt elment a Torniwi vásárra. Jo. Egy mesterlegény kert ütet, vigyen őt magával. Jó. Közben Avróm többször a fejéhez kapta és mindig valami kis állatkát levette onnan. Edj perc alatt megvult, jó. A mesterlegény sokáig nézte ütet. Azutane kerdzett: „Mondjon nekem, hogyan tudja megtalálni olyan bízemesen azokat a picike állatkákat? A hová nyulja, mindjárt megvan.” — Né, mondja Avróm Scheibeustand, „ho éppend melléje is nyulom, ottland is tanalom egyet. — Látd Jaki-Taki, ugy vannak az emberek Klauzenborgba a poloskakkal. Aztat hiszel, csak ütted? A hova csak mégysz. És mostand hagyják aludni.

De Jaki-Taki nem ludoft aludni, egy eszme egészen elfoglalta. Nem volt türelme megvárni a hajnalt. Alig szürkült, Jaki-Taki a gyógyszerárba rohant, vett üres kis skatulyákat, amennyit csak kaphatott, azután vett kősőt melyet aprora tört; cinóbert kevert hozzá, egy zugnyomdában hamar vignettákat nyomtatott és korán délelőtt már fölhangzott az ő trombitászerű hangja:

— Az ujkor csodája! Meg soha itt nem volt. Nincs többé boseszuság! Csathatatlan! Ennek az Azsiában föllódózótt és sak csoportu Amerikában gyártott pornak már a poszta szoga elkábulja az állatkákat! Reggel csak a lepődöt küll üssevenni, amit mintha döglöttek volna, ellepnek és a mi rajta voltak, a tüzbe dobn! Itt nincs menekülés egynek sem. Az ujkor csodája! stb.

És az emberek vásárolták és a skatulyák fogytak rohamosan. Este pedig Jaki-Taki megtraktálta összes kollegáit, a kik kevésbé szerencsések voltak.

Mikor a vásár véget ért, mindnyájan Gyulafehérvárra mentek. Jaki-Taki már ismét csomagokkal megrakodva utazott, a melyeknek legfőbb tartalma az ő cifra étikettés skatulyái képeztek, a melyekben az ő csodapora volt csomagolva. Odaült a vásárra, csakhogy Fehérváron nem ismerték a poloskák-okoza vesződséget és készlete éppen nem akart fogyni. Ekkor Jaki-Takinak új eszméje támadt. Ismét a nyomdába robat, új etiketteket csináltatott a teli skatulyák számára s azokat a régi vignetták fölé ragasztotta. Aztán megkezdte a kínálati megszokott döngő hangjával:

— Az ujkor csodája! Meg soha itt nem volt! Nincs többé gyönge szem! Nincsen rosz világítás, mert aki etet a por a petróleumba dob, annak van a legfényesebb féher világosság a szobában! Ausztráliában már nem lehet existálni enélkül a por nélkül. Örökös éjszaka volna ottand... és így tovább. És a skatulyák ismét rohamosan fogytak.

De azért Jaki-Taki a legközelebbi vásáron ismét egy krajcár nélkül állott. Hogy miként segített magán? Néhány forintot, amit egy vásáros kölcsönzött neki, természetesen százaz kamatra, megvette egy községbeli bukkot szatócs egész subick-készletét és ismét ott állt a vásáron:

— Az ujkor csodája! Meg soha itt nem volt!

Eppen megérkeztem Atrikából! A festék, amit a negerek az arcukon használnak, a melyik leördülhetetlen fényt adja, itt komprimálva van eszmasubicknak!

Egy oláh paraszt járt arra épen magaszáru sárga-eszmasaban. Jaki-Taki, a ki különben erős termető ember volt, odaluroolta a bameszködő parasztot a sátrához, leszorította egy szekre, még mieelőtt az észzevehetne volna és egy perc alatt az egyik eszmasa már ragyogó fényben pompázott. A paraszt bámulva maradt üle a szekén, félig fekete, félig sárga eszmasaban s a körülök harsogva kacagtak. Persze a skatulyák tömege ismét fogva fogott, anélkül, hogy az oláh paraszt tudta volna, hogy mindez mit jelent...

Jaki-Taki most már ki tudja: hol van? De ha e földi siralomnyó gyűből örökre távozott, ugy mikor az ér kapuja előtt szembe találta magát Szent Péterrel, az első szava bizonyára az volt, hogy: — Még soha itt nem volt!

Borus szerelem.

Irta: Oszeszly László.

Szép nyári alkony volt. Fenn a magasban még nem tüdököltek a ragyogó csillagok mielőtt.

A Tisza felől üdítő, illatos áramot hozott a szeliden ringó alkonyi szellő.

A búcszó nap beárnyozta a folyam partjai felé haladó esőnakokat s a folyamnak csilámoló tükrét. Mintha ki akarta volna engesztelni a vidéket aranyos sugarával az egész napi lövelő forróságáért, hogy egészen megbékülve váljon meg a vidéktől, s nyugalmasan hajthassa fejét a távolban sötétlő lombos erdő mögé.

I.

Már késő este volt. Az ezüstös hold is magasan úszott a réteges felhők között s csak olykor-olykor bukkant ki és világította meg a vidéket és a Tiszának tükrét.

Az öreg révész még ott ült a folyam-parton meghuzódó kunyhója előtt. Hallgatta a folyam hömpölygő moraját s nyugtalanul várta hazatérő Rózsika leányát.

Nagyon késő volt már, mikor Rózsika hazatért.

Naponkint lehetett látni őt a folyam partján. Kora reggel még a nap felkelte előtt elment hazulról s bejárta a vizpartot őrszámba barangolt egyedül s csak a késő esti órákban tért vissza, hogy újból nyugalomra hajtsa fejét.

Egyszer aztán a szokott időben sem tért haza Rózsika.

Az öreg révész még kinn ült roskatag kunyhója előtt; nézte a folyamnak lomha folyását és hallgatta a pajkos halacsákak viczkáندzóása közben a víznek meg-megcsobbanását.

Sötét felhők tornyosultak az égbolra, amelyek elborították a holdat és a tüdöklő csillagokat.

Ezalatt a szép Rózsika lennt barangolt a Tisza mentén, lennt a nádasok között.

Itt találkozott ő Virág Pistával. Azóta kedves helye lett a kis felsziget-alaku, nádasokkal körülvett tisztás, ahol a Tisza partján a fűzfának szomorú leha s lombjai alatt oly boldog órákat töltöttek.

Egyszer aztán megváltozott minden...

Egy délutánon gondolatokba merülten hevert a viz-parton Virág Pista. Gondolatai messze kalandoztak.

Hátulról lépteket hallva, hirtelen megfordult és ime Rózsikát látja maga előtt.

Egy darabig szó nélkül álltak egymás előtt, végre is Rózsika szólalt meg először.

— Eljöttem, hogy elbúcsúzzam tőled. Mi egymásé nem leszünk és nem is lehetünk. A sors nem engedi, hogy én tied, te pedig az enyém lehess.

— Boldog napok voltak — mondá sóhajtvá a leány — te szeretted.

— Akkor még tiszta volt lelkiismeretem, de később megváltozott minden. Most már tud meg, hogy bűnös vagyok, nagyon nagy bűnös, mert mást szerettem később, nem téged s mégis azt mondtam, hogy „szeretlek.”

Virág Pista nem bírt szólalni, csak halkan susogta ajkai között:

— Rózsik, Rózsik, megver érte az Isten...

A lány tovább folytatta:

— Egy kérésem mégis lenne hozzád. Hogyha majd megtalállok valahol lenn, a horgas körül..

(de itt fuldokolni kezdett megfordult és csak annyit mondott) „Áldjon meg az Isten”...

Virág Pista mintha lábai a földhöz nőttek volna, nem bírt mozdulni nem bírt szótani. Bőgött volna, de nem volt ereje. Csak meredt szemekkel nézett utána a nádasok felé, ahol már teljesen eltűnt szemei elől.

II.

Már ugyancsak késő éjszaka volt! Rózsika még mindig nem jött haza.

Nagyon különös és furcsa volt mindig ez a leány, csak a csendet és a magányt kereste, s boldog volt, ha leülhetett a Tisza partjára s nézhette a folyamnak futását; ha gyönyörködhetett a lanyha szellőtől felborzolt hullámokban.

Egy ideig még beszéltek a különös leány eltűnéséről, de aztán elfeleddtek.

És most az öreg révész egyedül maradt. Szomorubb lett, mint az előtt. Néki is ép oly természete volt mint leányának. Ő is kereste a magányt, kerülte az embereket s jól érezte magát, ha egyedül lehetett.

Évek múltak.

Az öreg révész egészen tehetetlenné vált. Nélkül nagyon nehéz volt neki az élet. Már tudák a tisztai halászkok, hogy miért nagy az ő szomorúsága, nóták is kezdtek róla s dadogáltak:

Mogorván ül a viz partján,
Hosszús háló nyugszik karján,
Kopott títelt a ruhája,
De nem látja, s nem is bánja;
Fél-tel víz a derült égre:
S nehéz köny ül két szemére.

III.

Ezalatt Virág Pistáéknál is kialudt a vidámság legkisebb szikrája is.

Csendes lett az egész ház.

Már késő ózre járt az idő, mikor egyszer szomorú bugással megkondult a falu kápolnájának harangja. Az emberek könyes szemekkel siettek a girbe-görbe utakon végig, Virág Pisták felé.

S ha valaki megkérdezte tőlük, hogy hova mennek, azt feleltek:

— Elhervadt a falú legszebb legénye.

S felhangzott a krdde fel levegőben:

„Circumdedertunt me gemitus mortis doloris inferni”

Levél Vajdai Szabó Istvánhoz.

Irta: Somtyó Zoltán.

Amikor Ön ezeket a sorokat olvasni fogja, kétfeleképen gondolkodik fölőlem. — Vagy azt fogja gondolni, hogy nem találtam hevenyeben más tárgyat tárcám megírásához, vagy azt, hogy tollamat tisztán a szeretet, a kollegialis vezeteli.

Ha az utóbbi módon gondolkodik fölő, ugy az nagy örömömre szolgáland, ha pedig, nem ismerve celomnak igazit voltát, az egoizmus csunya vadjával illet, akkor inkább el se olvassa, amiket ide leírek....

Habar ismeretlenek vagyunk egymás személyre nézve és habar tán sehasiattuk egymást, mégis el tudom mondani, hogy ki az a Vajdai Szabó Istvan. — A legmagkupőbb verseiknek írója, szellemes, kedves tárcáknak a szerzője és — a lányok kedvence.

Es ezt elmondhatom bátran, tiszta lelkiismerettel és igaz örömmel.

Es most egy kérdéssel fordulok Önböz, tisztelet kollegám, egy kérdéssel, amel' önkéntelenül tolut ajkamra, egy oly kérdéssel, amely okvetlenül szükséges ahhoz, hogy tisztán megértessem Önnel, mennyire őri, hogy kell írni a — a lányok kedvence.

Nem történt-e még meg, hogy a napi munkától fáradtan, gondolkozni kezdett az eletről, hogy életfilozófiát állított fel magának, melyet tárcáiból én is egész hűen, egész teljességében fel tudnék állítani?

Nem történt-e még meg, hogy amikor már fölig észszerüderedve, az álomvilágban ringatózótt nevető ajku, piros orcája szép lányok incselkedésére öbredit fel; s nem történt-e még meg, hogy ezek a kis lányok egyezüket csókokat hintve, elmondták Önnek bujósát, bánatuka: és — örometket, és megkérték Önt, hogy írja meg ezeket a kis történetkéket a — a lányok számára, és csepjion fel — a lányok költőjének?

Mert másképpen lehetetlen, hogy a kedves, tisztalelkű leánykák tisztességét, szeretetét és mondhatnám rajongását annyira ki tudta volna érdemelni, amint azt kiérdemelte.

Amikor Önök ezen kérdéseket intézem, tesztem ezt egy igazi, magától ébredt szeretet sugallatán kívül azon tiszteléből, melyet Ön iránt érzek. Tisztelem önben azt az embert, aki egy igen nagy és szép feladatnak felel meg, aki úgy szólni kíván, aki úgy tekint, hogy a lányoknak, kizárólag a lányoknak írjon.

A múltkoriban egy igen kedves, szellemes kisaaszonnyal szöveget írt és azazt kérdezte tőlem, ki az a Vajdai Szabó István? Én ismeret-éget színlve, leírtam Önt, mire ő azt felelte: „Ilyennek képzeltem őt én is. Ilyennek láttam napjaink, gyönyörű dolgait olvasva, és ilyennek láttam őt almainban éjjel, amikor róla álmodtam.....”

Ha azt gondolnám, hogy ez Önt büszkévé, gögőssé fogja tenni, bizony nem írtam volna meg. Ismerve azonban az Őa egyéni-égét, a szerénységet, mely helyes költeményeinek minden sorából kilátszik, minden lelküsimerturdualas nélkül tesztem, s mondanék el még többet is, egy szép tisztalelkű, kékszemű kis lánykáról..... No, de azt majd máskor.

A szeretet ünnepén.

Irta: HUCKSTEDT Jenő.

Eloszlatk az ég komor-fehői; a nap rezgő szavai játszva, egymást csókolyva surrannak át a légen. Pajzánul futkosnak ide s tova, s a ját-szi szaladgálásban köd nem állja utjukat, s ha meg is állnak egy-egy pillanatra, az utjukat el-állító der száz-zorosan adja vissza az elrabolt sugárfényt. A zuzmarával díszített fáknak máskor száraz zörgése most suttogó hanggá válik, mely oly szépet regél valami fenséges ünnepről. Zongá-bongás hangzik át a légen. A közeli s távoli barangok buga-tulvilági hangnak hallatszik előltám, szívem elsorult, lelkem felütemelkedik a hettöknapiságon. Lelki szemem előtt angyalok lebegnek a legben, s aranyharsonával hirdetik a szeretet ünnepét: a karácsonyt.

Este van, A csillagok milliárdjai mosolyogva néznek le az egről, bámulják az embereket, kiknek ragyognak szemeik a boldogság könyveitől, s kiknek csillognak szemeik a szenvedés könyveitől. A csillagoknak köny ez is, köny az is, — mindegy nekik; mosolyognak ők mind egyenlően.

Hogy min mosolyognak? nézzük meg ni is. Szűk, alacsony viskó van a város végén. E viskó egy szűk odujában fekszik a mécses. Halvány világa csak derengési terjeszt, de fényes sugarakat vet három szempár, melyek ragyognak a boldogságtól.

Apa, anya, gyermek állnak az asztalra felállított kis fenyőág mellett. Édes mosolylyal, majd hangos kacajjal akar a kis baba kibontakozni édes anyja óléis karjaiból, hogy kinyújtott kövér karjával elérje a bábsüteményt, vagy az íjesztő vatta-krampuszt.

De nini! Egy kis kócos, szöszke baba ül a fenyőág tövében, hiába az édes anya óléis karja, a mosolygó ajak sírásra állna, ha csak ő nem ölelhetné a másik kócos kis: abát. Meg is kapja. Most van csak igazi öröm. Össze-visszaóléis a kis babát, majd agyához viszi, s addig altatja, míg maga a szik el, szorítja karjában a kis babut. Ajkán boldog mosoly játszik, arcán rozspír ómlik el. Vajjon nem-e órzó angyalai játszanak most vele?

A férj durva munkás kezével lágy gyengédséggel simogatja nője hajfürtjeit. Ez előbizza szerény ajándékot: egy üveg bort, egy-két szivart. Míg férje ezt fogyasztja, boldogan néz hol gyermekére, hol férjére. Egy gyengéd óléis, egy beves, hosszú csók és most látják a bekandikáló csillagok a legnagyobb kincset, két szempárban e legdrágább gyémántot: a boldogság könyeit.

A palota szőnyeggel terített lépcsőin suttogó szolgálk járnak. Nem beszélnek csak szemük, csak vise-kedésük sejtet valami iszonytatót. Benn a teremben, hol a csillagok bágyadtan égnek, köny-rezget két szempárban, — de ez a köny a szenvedés könye.

Az ágyban selyem párnákon, lengő csipke-függönyöktől takarva, fekszik a kis baba.

Előtte garmadában hevernek a drága játékok, melyeket a kis Jézu-ka hozott. Felnyitja üveg-sedő szemét a kis fiu, felemelkedve, erőltlen karjait a játékok után igyekszik nyújtani, de lecsukja szemeit, — visszahanyatlak.

Egy rémes hörögés hallatszik.

Az anya örült fajtadalmmal borul gyermekére. Egő ajkát annak lázas ajkához szoritja, mintha csak új életet akarna belé-lehelni. Csújtja a nyögő babust, mutatja neki a kis Jézus ajándékait. Mindegy má- a kis fiúnak; felemeli zavaros szemeit, egy csuklást hallat. A hörögés megszűnt, a kín lesimult arcáról. A halat elragadta, míg anya magához szoritotta, míg csokolgatta.

Az anyhe szel megfordult; rémes bömböles váltotta fel annak sóhajtsait. Zugva c-ajja a felkavart h. havat az ablakokhoz, versenyezni akar futásában a halallal. Megrázza a palota ablakait is, hogy rémesen recseg beje.

Az anya felocsudik. Megfogja gyermeke hideg tetemét, tud mindent, tudja, hogy nem álmodik. Izó agyához kap, egy sikolyt hallat, s ajultan rogy gyermeke tetemére.

Az apa megkötülve áll. Nem megy nejeinek segíteni, csak kinyitja az ablakot, s belebámul merőn az éj-zakába.

A szel arához csapja a havat. Felrezzen.

Belekiált a sötét éj-zakába:

— Isten! miért sujtasz! Szavait viszi magával az ordító szel sebese szárnyain messze-messze, tán fel az égbe, annak a zenének a hangjaival együtt, mely a szomszéd ház csukott ablakán át halatszik ki.

Karácsonyi viszontlátás.

Irta: Ifj. Zalay Károly.

Karácsonyest van. Egyike azoknak a szép tél-estéknek, melyek annyira jellegzetessé teszik az emberiséget Megváltójának a születése napját.

Szép holdvilágos est, fehér mezővel; ragyogó csillagoknak milliárdjai fedik az égboltozatot. A hó, a tél köntöse, apró polyhekben hull alá a földre; eltakarja azt a kemény, rögs földet, mely nem mindenkinek osztja egyformán javait.

Az utcákon embertalogs van; mindenki, ki szerét teheti, valami meglepetésben részesíti övét. Látjuk a boltok nagyszerű kirakatait szebb-nél-szebb árukkal díszítve, s azokból kijövő anyákat, kik boldog mosolylyal sietnek haza, hogy kis gyermekeiknek örömet szerezzenek.

Mindenki boldog ekkor. Az utcák végre néptelenné válnak. Csak egy-egy elkésett munkás halad nehéz sóhajjal hazafelé. Tán az ő családjának szomorú karácsonya lesz.

Minden házban kigyulnak a karácsonyfa apró gyertyái; s azokat egy csomó gyermek fogja körül, örülve a kapott szép ajándékoknak.

A város végén fekvő, hitvány viskó kis szobájának gyér világánál két öreg üldögél. Nagy szegénységben vannak; beesett arcúkon a sok nélkülözés hosszú barázdákat vont már. Ők nem örülnek a karácsonynak; valami sötét bánat fekszik szívükön, s ónsulylyal nehezedik egész valójukra.

Tíz hosszú esztendő immár elmúlt, hogy egyedül támaszuk elment a nagyvilágba. Tíz nehéz esztendő az, tele küzdéssel és a szegényember nyomorúságával. S ez idő alatt hirt sem hallat magáról; ez busítja annyira a szüléket, hogy az öreg ily szavakra fakad:

— Látod anyjuk! Tudtam én azt, hogy nincs többé jó gyermek. Rendszeren megelégednek szüléikről, a hálatlanok!

— Ne korhold apjuk, hátha rossz sorsa van, és szegényli velünk tudatni. Én jó fiúnak ismerem az ő Sándoromat. Szegény fiám! Vajjon hol lehet most?... Valami azt sugja, hogy én még meglátom egyetlen gyermekemet.

— Jól van, jól van, csak bízzál! Én már elvesztettem reményemet.

Igy beszélgetett a két öreg, míg fáradt szempillájukra jótékony álom szállt. Az éj-zaka csendjébe belerezgett a misére hívó harang tiszta hangja; — a templomba menők tompa kopogása egybeolvadt a szel sívító kacajával. A két öreg lelke az álom világában talált boldogságot.

Ünn az országot hófódte utain lassan-lassan halad egy szekér. A szekériben egy beesett szemű, de lángoló tekintetű ifju fekszik. Sápadt arcán sorvasztó betegség nyoma ül. Nagyokat lélekzik, halkan nyögve, imát rebeg az Égek orá-hoz, hogy mihamarább elérhesse célját. Oly hosszú neki az ut, mintha soha vége sem szakadna.

Serdülő ifju korában járta ezt az utat; és most, tíz év után, testileg és lelkileg megtörve, tér ismét vissza szülőföldjére. Merész vágyakkal, magas gondolatokkal még mint gyermek ifju kelt utra, de az élet sivár tapasztalatai hamar kiábrándították, a sors mostoha keze sulyosan nehezedett rá. Összetörte testét, s beteg lélekkel vonagló testtel ismét hazavágyott enyhülést keresni, erőt meríteni a jövő élet küzdelmeihez. Nem volt már többé az a könnyen hívó, vig kedélyű gyermek; férfiat érelet beléle az idő; keserű csatódásokat ontott lelkébe a tapasztalat.

A szekér a város közelebe ért. Még csak egy pár perc, s az elvesztettnek hitt fiu szülői körében lesz. Otthon fogja tölteni a karácsonyi ünnepeket, mint ezeltől régen. Láthatja szemtől szembe atyját, anyját, kiket oly rég elhagyott. S ez az öröm pirosra festette sápadt arcát. Összeszedte minden erejét, hogy a találkozás örömeit el tudja viselni. Nem értesítette szülőt megérkezéséről, nem akart nekik bánatot szerezni, hogy mint beteg érkezik meg.

A szekér végre a célpontnál állt meg. Az ifju nehezen tápaszkodott fel; a hosszú utazás még jobban megtörte.

Lassu léptekkel haladt az ablakhoz s azt halkan megzörgette.

Pár pillanat múlva a viszontlátás örömkönyei között csülingött anyja kebelén.

Szóhoz sem jutottak, csak a szemük beszélt, hogy szívük egyeterez.

— Csakhogy megjöttél kedves fiám — szólt végre az anyja — oly sokat szenvedtem, oly nehéz éjszakáim voltak. Minden este boldogsá-godért főházkodtam.

Fürkésző zeme fia beteg arcán állapodott meg. Nehéz sóhaj szallt ki lelkéből. Látta, hogy az ő egyetlen fiát mily nehéz betegség sorvasztja. Nem szúlt orrál, csak nehéz aggodalommal sajgott szívében.

— Szegény jó szüleim! Kedves anyám! Látom, ti boldogok vagytok, megelégedtek egy fütött kis szobával!... De én! Atéltem a keserű tapasztalatok egész özönét. Hisz ott éltem a világ vásári zajában, hol minden szó hazug, minden szív hamis és minden érelem mesterkél. S hogy e romlott körben, amit világnak neveznek, megélhess, le kell mondanod ő-szes reményeidről. S ez törte össze az én lelkemet is. Nem ismerek én már magamra. Nem vagyok én már az a könnyen hívó ifju, hanem világgyűlölő, ki távol az emberektől szeretném leélni hátralevő napjaimat. Az emberektől irtózom, mert ismerem őket, és sokat ártottak nekem. Beteg vagyok, nagyon beteg. De a ti körötökben akarok gyógyulást keresni, mert akiket még szeretek, azok ti vagytok kedves szüleim! Ne kérdezzetek sohas: hol, s merre jártam, hanem örüljeteK velem együtt a viszont-látásnak. Lehet, hogy hosszú lesz a boldogságunk; lehet, hogy rövid, mert itt is ott is, a szív fekszik és az igen-igen faj.

Az ifju fásult testét a meleg átjárta, amitől még bágyadtabb lett. Nem kívánt semmit, csak nyugvást. Arra igen vágyott, arra igen nagy szüksége volt. Es a gondos anyja hamar teljesítette fia kérését.

A két öreg ott örködött álma felett, mint egykor, mikor még gyermek volt.

De nem-azzal a boldogsággal, mint akkor, hanem halálos aggodalommal szívükben. Nem így vágyták őt viszontlátni, hanem, erőben és egészséggben.

Néma lelki tépelődésük közben a lélekharang halk kongása hallatszott. Egy boldogtalan lelke szállott a másvilágra, azért kondult meg a harang.

A beteg arcára a láz vörössékat rajzolt, s a két öreg megrázkódván nézett egymásra. Könyük záporoként hullt a földre, arra a rögs földre, mely majd mindent eltakar.

Szerkesztőség
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. n. 4—6 óra közt.

Idő intézkendő a lap szellemi részére
vonatközü minden költsémeny.

Kiadóhivatal
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

Megjelenik **NAGY-KANIZSÁN** hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitólár példányra 20 fillér

Külföldieknek, valamint a hirdetések
vonatközü Fischel Fülöp könyv-
kereskedésébe intézendők.

Hírmegtétel levelek csak is- t kerek-
ből fogadtatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér

ZALA

Politikai lap.

Nagy-Kanizsa, 1900.

Felolós szerkesztő: **Szalay Sándor**
Szerkesztőháza: **Révész Lajos.**

Vasárnap, december 30.

Egy nagy keresztos hadjárat.

Igy nevztte egy kiváló angol újszony
azt a nemes mozgalmat, amely fővárosunk
társadalmában is megindult a mely, ha
nem szalmatűz, de való és életképes leendő,
becsületére válik kezdeményeződnek.

Dul hazánkban, különösen fővárosunkban
a leánykereskedés s tehetetlen azzal szem-
ben, bármely nagy erőfeszítése dacára, a
rendőrség.

Helyes irányban haladt k azok, a kik
átálltak, hogy e bajon segíteni első sor-
ban a társadalomnak a kötelessége.

Nagy vívmány már magában véve az
is, hogy e kérdésről beszélni s írni me-
rünk. Mint ahogy a középkori ember a munkát
megbecseltelenítődnek, úgy mi is szégyennek
tartottuk a társadalom e szennyesével — ha
javító s jó szándékkal is — foglalkozni. Ki-
véve persze, ha fiatal urak mulatságai
közben esett róla szó.

Régtől fogva úgy van, hogy a nő a
férfit, a férfi a nőt okolja tévedéseért s az
igazságot megtalálni igen is bajos; innen

ered, hogy büntetőtörvénykönyvünk se vette
fel paragrafusai közé a csábítást a az ná-
lunk ma is ritkán büntették.

Kétszeres baj ez oly társadalomban,
melynél még a csábítás hősi kaland s a
mely azt a szeretetre méltó örülléséget, hogy
valaki szomszédja neje vagy leánya becsü-
letére tör, vitéli cselkedetnek tartja. Ma-
gától értetődő, hogy e laza viszonyok foly-
tán édes hazánk a nő-áru valóságos leven-
téljévé lett, a hol a világösszes tájairól ide-
menekülő ágensek szabad vásárt tartanak.

Előttünk a nő, ki ártatlanságát elveszté,
mindenét elvesztette. Annak se azelőtt, se
azután nincs a szemünkben becsülete. E
szép elvet a franciáktól tanultuk. Nem ér-
demes tehát e romlott lényekkel másnak,
mint az orvosnak s a rendőrnök foglalkozni.

Amaz vigyáz, hogy a férfiaknak ne legyen
kára, emez, hogy a bűn csak titokban
burjánozzék, mint a rothadás gombája,
mely csak a rejtett zugokban tenyészik.
S ezzel még szűkebbre vonjuk a hálót,
melybe a szerencsétlen teremtesek bele-
kerültek.

»Belekerültek?« — kérded nyájas olvasó,
mert aka-ata ellen nyilván senki nem jut
a bűnbe s bajba. Rendőrjeink valóságos
regényeket beszélhetnének e perditákról,
melyekkel a modern Babilon leányadóját
megfizeti. Elbeszéli, hogy a kétségbeesés
és csalódás legalkalmasabb tárgya a leány-
hajhászoknak; többnyire egy-egy elkergelt
szolgálat, megcsalt szerető, kinek meg-
rendített egzisztenciája nem fogja fel, hogy
az ígéretek — rendszerint orosz szintársu-
lat; török táncos, vagy oláh szolgálat —
megtévesztők s hamisak. S ha tudatára is
jő néhány nap múlva annak, hogy mivé
lett: — távol van, idegen, kegyetlen em-
berek között. Magános óráiban keserves
könyvet sir, — az élv órái ellenben, mely
elvégre az ifju szervezet számára nem epe,
nem engedik érezni és gondolkodni, s elő-
készítik testi és lelki romlását.

Ez többnyire e szerencsétlennék lelki
története. S ez úton lesz a nőből tárgy —
objektum, rosszabb a régi rabszolgánál,
mert ezt a jog s a megváltozhatatlan tör-
vény, amazt az emberek gonoszsága tette

Alapítva 1840. *Alapítva 1840.*

A n. érd. közönség figyelmébe ajádjuk
dúsan felszerelt raktárunkat
bársony- és nemez-kalapokból

Fajliszok- és főkötőköl
szaszonyok, gyermekok és
leányok számára.

Divatos
szőrme-áruban
nők- és gyermekeknek.

Legtínomabb
férfi, női- és gyermek
GLACE- és TÉLI-KEZTYÜKBEN.

Valdó D. M. G. és Hauschild látogatni, Szayra
és herci pamut

canva és vászna megkezdett hímző munkák.
Mindennemű horgolási és hímző anyagok és szórók.

Menyasszonyi-koszorúk és fátályok,
arcfátályok, művirágok, szalagok és
csipkék, fekete és színes bársony

••••• RUHADISZEK. •••••

Fehérneműk, gallérok és nyakkendők, külföldi
szűnyök.

Legtínomabb illatszerek, piporetárgyak.
Oltóvirágok és oltódiásek. — Szikszosorok
és hozzávaló szallagok.

••••• Temetkezési tárgyak •••••

HALPHEN L. és FIA
(HALPHEN MÓR)
NAGY-KANIZSÁN (FŐ-UT 5.)

TÁRCA.

Szellő és Rózsa.

— Regé. —
Írtá: Polgár József.

I.

Hajdanában, régen, a szép boldog korban,
Hogy az ifju földön még tündérek jártak;
A madár is szebben zengett a bokorban,
Szebben nyílt a virág, arany pillék szálltak,
Lovag volt a Szellő, szép leány a Rózsa.
Újjetek le mellém, réget mondok róla.

Erdős sziklavárban, magas bércnek ormán,
Hova megpiheni tér a vándor felleg,
Élt a manó-király népével mogorván,
Innea szállt a völgybe, mikor beestellet.
Innen szállt a völgybe, emberek hajára,
Aranyhaju Rózsa szive bánatára.

Rózsa ablakához eljött minden este,
Csókra vágyó ajkkal, szép szerelmes szóval,
A föld rejtett kincsét ére fölkereste,
Kínálgatta széppel, csalogatta jóval,
Odahozta mind, mind mi szép földön égen:
»Aran, haju Rózsa, légy a feleségem!

Tündérkocsjn viztek palotámba téged,
Heted hét országon meséinek majd róla,
Arany, ezüst, gyémánt korona lesz éked,
Légy a feleségem, aranyhaju Rózsa!
Mindhiába kéri, hívja, csalogatja,
Mastelá jár Rózsa vágyó gondolatja.

Ha az est homálya ráborul a völgyre,
Vágyó szívvél gondol távol jegyesére,
Gondolata elszáll messze-messze földre.
Harcnak, háborúnak véres mezejére.

»Gondoloz-e rám Szellő, visszatérsz-e hozzám?«
Kérdézetgi egyre, busan álmadozván.

Fehér galamb szállott Rózsa ablakára,
Vigasztalja szóval, biztató reménnyel:
»Ne szomorkodj Rózsa, ne epedj hiába,
Visszatér hős Szellő győztes seregével.
Visszatér a mátkád, ne félj, nem sokára,
Ne halgass, ne hallgass a manó szavára!«

Hogy felragyog Rózsa kökényszeme erre!
Mintha fényes csillag gyulna ki az égen,
S miúta ezer tündér járna benne,
Ugy dobog a szive boldog örömben!
Mar hogy is hallgatna a kísértő szóra:
»Légy a feleségem, aranyhaju Rózsa!«

»Nem lehetek én már a te feleségem,
Oh, manók királya, ne kísértsd a szívem,
Esküvel fogadtam Szellőnek hűséget,
Es szent esküvésem meg is tartom híven.
Ölelő karomba csak őt, Szellőt várom,
Szellő a szívem, ő a mátkapárom.«

»Szívárványból fonom ünneplő ruhádat,
Csillagokból fűzök gyöngyöt hónyskadra,
Napsugárból szövök menyasszonyi fátályt,
Műcsak szived kíván, meglesz egyszavadra,
Mind nem kell énnekem, oh manók királya,
Vágytól égő szívem csak Szellőt kívánja.«

Karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére rendkívül alkalmas **Vértes Antal** fényképészeti műterme a **Nagykanizsai Takarékpénztár palotájában** (Csengeri-ut 1.) ki mindennemű művészi és izléses kivitelű fény-, platin- és ábraképeket, azoktól kis képek után élethűségeiket és felvételeket fényirodáján kívül is a legszebben, a legelőnyösebben és legpontosabban teljesít.

==== Vasuti és postai alkalmazott uraknak 10% árengedmény. ====

objektumma. Nincs neve, nincs szülőhelye és senki sem kérdi: hol élnek szegény szülői távol valamely kies magyar falucska kertés udvarán?

Megismerni és nem irtózni e viszonyok feltárásától: ez az első feladata lenne e szép célú mozgalomnak.

Világosságot, több világosságot! Ne elégedjünk meg bizottsági tárgyalásokkal, sem felterjesztésekkel. Száz és száz szerencsétlenül járt magyar lélekről s ifjaink épségéről van szó. S minden nap, míg késlekedünk, egy újabb tragédiát szül. Az angol gentleman bátorságának és tetterejének kellene buzogni társadalmunk minden egyes tagjában, a ki gondolkodás és rendőri asszisztencia nélkül teríti a földre az aljas támadót.

Első feladatunk lenne: felkutatni a viszonyokat, nyilvánosságra hozni sok mindent, a miről ma csak a rendőrség tud.

Angolországban finom lelkű, előkelő állású hölgyek nem átalloítják kezükkel e fertelmes bolyba nyulni s utánajárni az elbukottaknak, hogy felemelhesék őket.

A felkutatás nem botrányhajhászás komoly emberek szemében, de felébredtése a társadalomnak, mely, ha egészséges, megutálja s üldözőbe veszi e nyomorúságos állapotot. S csak a társadalom az, a mely e téren közzéleg működhetik; a törvény csak büntethet, de a társadalom orvosolhatja is.

Morzsák a nőegyleti zsurról.

Ezelőtt négy esztendővel irtam meg az első zsurról az első referátát. Karácsonyi vendég voltam akkor is, mint most. S most újra nekiszalad tollam ennek a kényes themának.

Kényes bizony, legjobban tudják ezt annak az emlékezetes kaszinói gyűlésnek a tagjai, akik egy bátor férj interpellációjára csak úgy feszengtek a székükön, mintha parasz égetné a talpukat. Furfangos kis manőver volt az, mikor a sok házi sütes-főzésnek hivatalos uton akartak

végot vetni a férj uramék, akik csak egy nő a közt vállalkoznak hősi szerepre.

Ezt csak úgy félfüllel hallottam a zsuron, de én arról szeretnék főleg szólani, amit ott láttam. Első jelenség volt számomra a változatlan lány — pardon! — kisasszony-nemzedék. Bámulatos gyorsasággal nőnek bele azok az ifjú lélek a „kiszolgálás” tisztjébe. Azt hiszem, a nagy leány korát itt attól a naptól számítják, mikor az első csésze teát viszi a kisasszony a zsuron. Meg kell vallani, hogy mindjárt kezdetben igen ügyesen bannak a tálcával. (Talán azért, mert valami babona azt tartja, hogy aki tálcát elejt, bizonytalan időre elhalasztja a férjhezmenést). Nemcsak, — hanem a teréferében is egy-kettőre „an fait” vannak azok, a tavaly még guvernános kisasszonyok. Az idősebbek pedig évről-évre elszármaznak innen — férjám úramat kiszolgálói. Sőt talán a mértani haladvány törvényei szerint új hazájukban meghonosítják Kanizsa eme specialitását.

A buffet-asztal körül akkora a szorongás, mintha jogynen kenyeret osztogatnának és úgy törekednének a „betevő falat” után, mintha — Urámisten — meg sohasem ettek volna olyan holmit. Vettem észre, hogy egy-egy konyhának megvan a maga különlegessége, mert sokan úgy kérik, hogy „ugyan kérek az X-nő sandwicheiból és az Y-nő dió-tortájából.” Mi a fogantatja e sürgésnek? Hogy rövid nyegedóra multán egy pirinyó porcika sem maradt meg a sok jóból! Krisztus öt arpa kenyérrel vendégelt meg ezerekre menő sokaságot, de itt bizony nem használt semmi csuda! És kérem, mi történt velem a nagy forgolódás után? Az, hogy mikorra elém tette a kisa-szony „projekciós” porciómát, az indián-fánk fürdött a szardínia olajában, a csokoládéhab lecsúszott a hideg felszelettre, a cukor elmaradt a vízben stb.

Mindezt korántsem azért mondom, hogy — isten meints! — gáncsojjak! Dicséret ez, ámbar kissé paradoxnak látszik, mert hiszen a főcél, hogy a szegényeknek jusson a jövedelem és a cél szentesíti az eszközt, a jótékony-ságot pedig göröngyösek.

Azt tartom, mégis duzzogtak kissé a fiatal és nagyon fiatal hölgyek, — mert hát nem volt tánc. Enélkül pedig a zsúr olyan, mint az ágyu-pü-kapor nélkül. Annyi, de annyi gyönyör volt ott fölhalmozva, hogy csak egytől — cigány kellett és puff! a jókedv kipattant volna, mint a

rakéta. Egyre mára röpített fel a „hallgat”, de a hecc tökéletlen maradt.

Négy esztendeje elkereszteltem a zsurokat „Vidorineum-nak”. Most pedig csodálatos komplementummal megismétlém ezt. Talán szálló ígéré lesz és époly jó jelentőségűvé válik, mintha valami nagy jótékonyági intézmény neve volna.

Mert kérem nagy jótékony-ság már maga az is, hogy kellemes összejöveteleket létesítenek e városban. Ráfér, — bizisten, nagyon ráfér. — Ez a „Vidorineum” nagy érdeme.

Xitef.

A Balatoni Múzeum-Egyesület közgyűlése.

Az 1898. évi nyarán megalakult Balatoni Múzeum-Egyesület Keszthelyen, mint az egyesület székhelyén, a városbáz nagyteremben tartotta évi rendes közgyűlést, melyen az egyesületi tagok szép számmal vettek részt.

Dr. Lovassy Sándor gazdasági tanácsvezető tanár, egyesületi elnök, elnöki megnyitójában az egyesület céljainak vázolója után a tagok további hazafias buzgókodásába ajánlván az egyesületet, üdvözölte a megjelent tagokat s a közgyűlést megnyitotta. A jegyzőkönyv hitelesítéssel Galba Károly és Párkányi József biztalt meg a közgyűlés által.

A tárgyszó az első pontja gyanánt Csak Arpad szolgabíró, az egyesület titkára, olvastatta a terjedelmes titkári jelentését, mely az egyesület egész történetét tárja elő, a megalakulás előzményeitől kezdve az egyesületi első év végéig. A mindvégi leendőletek iralyu jelentésből látjuk, hogy az egyesületnek az első évben 524 tagja volt, ezek közül 73 alapító, a kik összesen 5280 koronát adoztak a nevezetes közművelődési célra. A lefolyt egyesületi év főbb eredményeit közöl leleműjük a titkári jelentésből, hogy az egyesület fenéki Mogentiana nevű tóparti vár egyik főépületének alapjait, melynek a tóparti havi ásatási munkálat alapján, több mint 400 kor. költséggel leföldelte s térképezte. A Balaton mádarainak szép gyűjteményét hozta össze. A múzeumi tárgyakban, hogy a tagok az egyesületi működés kezzelegelő jeleiről is kétség tájékozást szerzhessenek s hogy a nagy közönség érdeklődése a múzeumi ügy iránt felkeltessék, a múzeum helyiségeinek egy termét berendeztette s ezt vasár- és ünnepponokon a megtekintésre kinyitattatta. Ez aapon a Balatoni Múzeum eddigi tárgyaival több ezer ember ismerkedett meg. Az eljnzessel fogadott titkári jelentés, mint az egyesület megalakulásának és első évének története az 1901. év őszén kiadandó évkönyvben egész terjedelmében közzé fog tétetni s minden egyesületi tagnak megküldetni.

Elborul e szóra manó-király arca,
Mint ha sötét felhők gyűlnek az égbe,
Rettentő haragra ingerli kudarca,
Szikrázik a szeme, hogy megszólal végre:
„Aranyhaju Rózsa, halljad esküvésem:
Nem lettél az enyém, nem leszel övé sem!”

A mért megvetettél, megátkozlak százszor,
Mezőn vadrózsává változtalak téged,
S aki miatt szívem mindörökké gyászol,
Kinek úgy fogadtál esküvel hűséget,
Erdőn, mezőn, réten, mind bolyo gjon szerte,
S boldogságát soha, soha meg ne lelje.”

S hogy így szólt a manó rettentő dühében,
A hold lehanyatlott, elföldték a felhők,
Egyetlen kis csillag sem maradt az égen,
Aranyhaju Rózsa már nem várja Szellőt!
Virág lett belőle, mezők vadvirága,
Csörgő patak partján, — árván, egymagába.

II.

Felhangzik a kürtök győzedelmi hangja,
Pihennek a hősök, vége a csatának,
Ám Szellőnek nincsen, nem lehet nyugalma,
Fülkap a lovára, hazatérő vágat.
Taltos paripája szélvészént ragadja,
Még annál is gyorsabb vágó gondolatja.

Feleuton volt már, hogy bus szárnyalással
Jött egy sötét holló meghozván a gyászirt,
Szellő szíve megtelt bubánattal, gyászszal,
Leborult a földre, úgy zokogott, úgy sirt.

„Legszebb virága széles e világnak,
Aranyhaju Rózsa, hát már sohasem látlak?!”

Igy maradt sokáig. Majd felült lovára,
Valami úgy készíté, hogy elmenjen messze,
Hogy a nagyvilágot szelében bejárja,
Hogy a virágok közt Rózsa t főkérse.
S erdőn, mezőn, réten jár-kei mindhiába,
Föl-főzokog néha néma fájdalomába.

S estenként még most is járja a mezőket,
Össz csókol százszor minden kis virágot,
Melyik volt a parja kérdezzéti öket,
Könyei muaják, hogy a Szellő járt ott;
Mert reggelre kelve minden kis virágban
Ott ragyog a könyve hármat alakjában.

Kisvárosi történet.

Irta: Mihók Sándor.

Poczfalván nagy ünnepre készülődik az intelligencia. Sormás Balásné jött ad.

Nagy szó ez kérem — ne tessék ám ezt fitymalva olvasni, mert hiszen Poczfalván még eddig nem csak hogy jour nem volt, de az intelligencia sem tartott össze, és így annál nagyobb érdem illeti Sormásné-t. — a hogy ott hívják: — Polika mamát — mert az ő megnyerő modora, barátságos természetű — no meg a kávéja — elismította a társadalmi ellentéteket.

Kedre tüztek ki az első összejövetelt — nem csoda tehát, hogy vasárnap délután másról sem beszéltek, mint arról, hogy Polika mama mennyi kávét vett, mennyi süteményt hozott, mennyi gyümölcsöt reudelt, na meg a többi.

A meghívottak között volt egy elszánt fiatal ember is, Gajdos Teofil, a fekete seged-jegyző, a ki ünnepélyesen megfogadta, hogy hétéven éppen csak annyit eszik, a mennyi az éhehalálból megmentti, hogy így kedden annál többet pakolhasson családja belsejébe.

Nem kevésbé dicséretre méltó megtagadással élt Szarka Demeter, a közkezdveltség ügyvéd-jelölt, a ki hétéven egy csepp bort sem ivott, holott orra a borral való sympathia látható és kézzel fogható jelét kezei. Egy szóval nagy volt az igazság, a mi kedden ebéd után már teő pontra hágott.

Polika mama telterített a salonban; kiszedte legszebb asztalkendőjét, kikeresté a jól elpakolt ezüst evő eszközöket, felhozatta a kitűnő borokat és figyelme, még arra is kiterjedt, hogy egy kis asztalkát bevonatott zöld posztóval, a hol az urak majd tarokkozni fognak.

Polika mama ez alkalmra felvette könnyű selyem ruháját, míg leánya a szép Brigitta, szalagokkal díszített kék ruhájában tündökölt.

Öt órakor már együtt volt a szép társaság az asztalnál. A főhelyen a figyelmes háziasszony ült, mellette jobbról Szeccskassy, az új doctor, — veszedelmes kurmacher, — balról pedig Böhötös Hyppolit, a kis tanító, foglalt helyet. Brigitta kisasszony Szarka Demeter és Lóca

A tárgysorozat második pontját az egyesületi első év pénzügyi számadásának előterjesztése és a múlt közgyűlés által ezek megvizsgálására kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése képezte. A 4270 korona forgalmat mutató számadások szerint az egyesület bevételei képezte: 2480 korona alapítványi befizetés, 183 alapítványi kamat, 814 korona tagdíj, 600 korona állomány, 11 korona adomány és 182 korona a felolvasások a mulatságok jövedelméből. Kiadatok: házberre 150, múzeumi butorokra 596, múzeumi tárgyak vételére 335, régészeti ásatásokra 432, vegyesekre 234 koronát, továbbá takarékpénztárilag tökéltették a befizetett 2480 korona alapítványi bevételt is így a mérleg 53 korona pénzügyi maradványt mutat fel. A vagyonkimutatás 6352 korona összeget tüntet elő. Örvendtes tudomásul szolgált a Lehmann Ferenc egyesületi pénztárosnak, Hoffmann Miksa, Pulay János és Reischl Imre tagokból álló számvizsgáló bizottság jelentése s javaslata alapján a közgyűlés a felmentvényt megadta.

Elfogadta ezután a közgyűlés az igazgatóválasztmány által előterjesztett jövő évi költségvetést, a mely a befizetendő a tőke-lendő alapítványi összegektől eltekintve, 1400 korona előirányzott bevétel mellett ugyanannyi kiadást mutat, vagyis a felvett évi bevételek a kiadásoknak nagyjából megfelelő tételből áll. Ezzel kapcsolatban az erre vonatkozó évi számadások megvizsgálására ugyancsak Hoffmann Miksa, Pulay János és Reischl Imre tagokat küldte ki a közgyűlés.

Következett az elhatározás folytán megüresedett alelnöki s muzeumtermészetrajzi szakvezetői, továbbá a múlt közgyűlésen betöltetlenül hagyott öt igazgatóválasztmányi tagsági helyek betöltése. Az egyhangú választás eredménye következő: alelnök lett dr. Illés Ignác ezredorvos, múzeumi term. rajzi szakvezető Bartha György urad, erdőmérnök, igazgató választmányi tagok: Hertelendy József földbírtokos (Vindornyalak), Keiser Vilmos gazdatiszt [Bak], dr. Löczy Lajos egyetemi tanár [Csopak], Cholnoky Jenő egyetemi adjunktus (Veszprém), Keszler Gyula tanár [Tapolca].

Tárgysorozat ötödik pontjait az alapszabályokra vonatkozólag a belügyminisztérium által kivánt pótlás szövegének megállapítása követte. A múlt közgyűlésből terjesztettek ugyan is jóváhagyás céljából a szabályszerű uton az alapszabályok a belügyminisztériumhoz, a mely némi pótlást kívánt, ugyanis: a 34. §-ba felveendő, hogy az évi jelentések az országos főfelügyelőségnek is megküldendők, a 25. és 30-dik

szakaszokban meghatározandó a közlés a választmányi ülésnek jegyzőkönyveinek hitelesítési módja a végül utolsó fejezetül felveendő a 1875. évi május másodikán 1503. el. sz. a kelt belügyminiszteri körrendelet mellékletét IX. szakaszának szövegéről szövege. A közgyűlés az igazgatóválasztmány által a nevezett szakaszokhoz függőzött pótlások szövegét elfogadva, az ekként módolt alapszabályokat újból előterjesztési határozta.

Időtávon nem merülvén fel, elnök megköszönte a tagok ügybizalmát s tömeges megjelenését, a közgyűlést berekesztette.

HIREK.

Eljegyzés. Norton Valér m. kir. dohángyári hivatalnok Ó Budán eljegyzte Czérna Irént Czérna István m. kir. sómázaslo tiszt leányát Nagy-Kanizsán.

Házasság. Somossy Vilmos felsőkereskedelmi iskolai tanár Nagy Kanizsán, folyó hó 23-án tartotta esküvőjét Varga Sarolta kisasszonynyal Martonvásáron.

Korai házassági hírek. Karácsonyi számunkban az anyakönyvi hírek egyik felirata tévesen alkalmatlantól Házasságok kihirdetése helyett Házasságok kötötték felirat 9 menyasszonyt és ugyanannyi vőlegényt juttatott a házasság élet révpartjára. A szülők és ismerők megrögzöttségükkel meg, de küszöbön állanak; így Roth Jakab a Weiser-gyár volt könyvelője január hó 15-én tartja esküvőjét Pótlák Hermina kisasszonynyal N.-Kanizsán.

A honvédség köréből. Ö féségs, a király, a m. kir. honvédség tartalékában 1901. január 1-ét ranggal a 20-ik gyalogezredben illetve a 20-ik gyalogezredhez hadnagyokká a következő hadapród tiszthelyetteseket nevezte ki: Polgár Sándor (áthelyezve a 14. gy. ezredhez), Szabó Izrael, Zaitsek Ottó (át. a 13. gy. ezredhez), Balázs György Antal (át. a 16. gy. ezredhez), Muzikár Ferencz (át. a 19. gy. ezredhez), Baum Jenő, Major István, Bulgár Dezső (át. a 16. gyalogezredhez) és Török Miklós; hadapród-tiszthelyettesek a következők voltak: Győri Önkéntesek: Grassanovics Géza, Sörgöth Miksa, Kontur István (át. a 1. gy. ezredből), dr. Ékes Elek, Schloss Hugó, Koszán Aladár, Kothasy Géza (át. a 13. gy. ezredből), Székely Mór, Takács Sándor (át. a 15. gy. ezredből), Müller István (át.

a 10. gy. ezredből), Kilib Lajos (át. a 11. gy. ezredből) és Mester László (át. helyezve a 12. gyalogezredből).

Bontz József balesete. A „Balatonvidék” keszthelyi lap jeles szerkesztőjét, Bontz József kollégánkat, sajnálatos baleset érte. Karácsony napján a grófi fogat vitte őt a Festetics-féle palotába, hogy ott misézzen. A lovak a néptömegetől megbokrosodtak és rohanva száguldtak a Fő-utcán.

Bontz József a szüdelem láttára kiugrott a kocsiból, és arcát megsebesítette, eszméletlenül maradt a földön. Betegszállítóban vitték lakására. A lovak a kastély felé rokantak, miközben a kocsis is kibukott a kocsiból s összezúzódottan találták meg az uton. A jeles lapszerkesztő és káplán iránt általános a részvétel.

A Casino közgyűlése. A nagykanizsai Casino folyó hó 26-án Elek Lipót kir. keres. tanácsos elnöklésével tartotta rendes évi közgyűlést. Az alelnök megnyitó után dr. Rothschild Samu titkár felolvasta az az évi jelentést, melyből szívesen vették a tagok tudomásul, hogy a Casino tagjainak tömörülése és a céltudatos vezetés folytán erkölcsileg és anyagiilag egyaránt gyarapodik, nemkülömben, hogy tekintélyes budgetjét a tagok nagyobb megterhelhetése nélkül rendes bevételeiből fedezni képes.

A zárszámadások és a jövő évi évi költségvetés megállapítása után, megejtették az új választást. Elnökké egyhangulag ismét Elek Lipót, alelnökké pedig Weiser Józsefet választották meg. A választmány új tagot nyert Zerkowitz Lajos személyében, a kit a később tartott választmányi ülésben házagnyal is megválasztották.

Séta-hangverseny. A nagykanizsai Keresztény Jótékony Nőegylet 1901. évi január hó 5-én (szombaton) a Polgári Egylet nagytermében a székesfehérvári magy. királyi honvéd zenekar közreműködésével táncol egybekötött séta-hangversenyt ren-

Elek közé került, míg Gajdos Teofil, a jegyző leányának csapta a szelet az asztal végén, a hol a boldog házi ur kinalta az éhes vendégeket.

Fesztelen jövedel uralkodott az asztalnál, sőt még annyira is mentek, hogy Szarka uram felköszöntötte a házi asszonyt „mint Poczfalva mentő gőnzását.”

— Eljen! Eljen! kiálta a felkes vendégeireg mindenki sietett Polika mamával kocziotani, a ki lekevesbé sem látszott haragosnak azért, mert Gajdos uram a sietségben fellökte a compótos tálat, a melynek tartalma ott uszált az asztalon.

Az udvarias könyvelő a Bamberger-özégtől, a hegyes bajuzó Várkövi Jakab, azonnal felkanalazta a compótot és visszatette a tába, mintha mi sem történt volna. Ez a kis incidens azonban koránt sem zavarta meg a fesztelentársaságot, sőt még jobb kedvre hangolta őket, a miben nem kis része volt a butéliás „falaskóknak.”

Oszona után ámentek a fogadó szobába, — és a férfiak ragyujtottak egy-egy cigarettára.

A házi kisasszony Brigitta nagysám lelt a zongorához — és pompásan játszotta a legnehezebb darabokat. Bók — bókot ént — mindenki meg volt elégedve a sikerrel. Ugy látszik, hogy a feletti örömben pótolta helyre Szarka Demetrius uram a hétfőn elmarasztottakat és úgy beköttyentett 9 óra felé, hogy mikor tarokk közben megakarta kontrázni az utimót, olyan prima vázással esett le a földre, hogy alig bírták feltámasztani.

— Azért is contra ultimo — kiáltja repedt hangon — és az ott lévő leguagyobb gaudiu-mára elveszti a contrát.

A mennyiben azonban a k ntrán kívül biztos álláspontját is elveszítette a nedű behatása alatt, kénytelen volt eltávozni. Csakhamar követték a többiek is, és 11 óra felé már ágyban fekvő taglalták a háziak a mai sikert.

— Nem vetted észre, hogy Szecs-kassy mily erősen curisált a jegyzőnének? — kérde álmos hangon a mama.

— Ugy látszik van köztük valami — szólott Brigitta.

— Nem téged kérdeztelek — hanem apádat — mondja Polika néni.

Dühösen mordul az öreg és így szól:

— Hagyjatok engem aludni; ugy is elég gondom van nekem. Most koplathatunk jó formán két hétig, míg a nai kiadást helyre hozzuk.

— Hát az én gyönyörű abroszom! siránkozik a háziasszony, azt ki fizeti meg? Gajdos Teofil leöntötte a befőtlet...

— Elég leszen már, kiáltja dühösen Sormás uram — és csend lön.

* * *

Néhány nap mulva az a kóssa bir terjedt el Poczfalván, hogy Sormás Balázs uramat áthelyezték büntetésből Kutásra.

Miért? miért? kérdezte mindenki.

Az öreg Audalgóndé mindjárt kéz volt a felvilágosítással:

— Tetszik tudni 450 frt. elveszett a hivatalban, — de kérem ne mondják tovább.

Azért tíz perc alatt az egész falu azt beszéltte, hogy az elveszett 450 forintból adta Polika mama a jout.

Sormás Balázsot, midőn ezután a hivatalába ment, eleinte az ismerők is csak olyan immel-ammal köszöntötték, míg végre már ismerni sem akarták.

Sokáig tűnődött ezen Balázs uram, míg végre Szecs-kassy doctor nagy zaklatásra megmondotta a hallottakat.

— Ja, hát így vagyunk? most már értem, — de nem sokára már Önök is érteni fogják jó doctorom — mondta mosolyogva az öreg Sormás Balázs és lassacskán elballagott a hivatalába, a hol épen egy halasztást nem-tűrhető dolgot kellett rendeznie.

Kéthétet ezután Szecs-kassy doctor vezetése alatt diszdeputátio vonult Sormáshoz, hogy őt kitüntetésre alkalmából üdvözölje.

— Eljöttünk hozzád községünk dieze — mondja a szónok — hogy kifejezzük előtted közigazgatási tudásod iránti nagy bálmutunkat. Régi dolgot fejtettél meg, midőn ama kutasi ember elveszett 450. forintját elősteremtetted, a mit elődeid nem tudtak megcsелеkedni. Súlyom szemed és kipróbált agyad megtalálta a hibát a 18. évi adókönyv 117 lapjának 4 sorában, és már magában véve ez is elég körülmény volt az amagy is megérdemelt kitüntetésére.

* * *

Tudják mi lett a vége? Megiut egy jour Sormáséknál.....

de. Kezdeté fél 9 óraker. Belépőjegy 2 kor. Családjegy 5 kor. Páholy 12 kor. Karzati állóhely 2 kor. Felülfizetések tekintettel a jótékony célra költségköltséggel fogadtatnak és hirlapilag lesznek nyugtázva.

Halálhíradás. Öv. Dobrovics Mihály né szül. Mauricz Helena december 27-én 88 éves korában végegyengülésben elhunyt N.-Kanizsán. Haláláról a nkanizsai gör.k. hitközség — melynek hitbuzgó és áldozatkész tagja volt a boldogult, — adott ki gyászjelentést. Szombaton délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Vörösmarty-ünnepély Motorban. A kotori Polgári Társaság saját könyvtára és Vörösmarty-szobor javára f. évi dec. hó 31-én Keresztes Antal vendéglőjében színi előadással egybekötött Vörösmarty-ünnepélyt rendez. Belépti díj: Személyjegy 1 kor. Családjegy 2 kor. Kezdeté este 8 óraker. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak. Az ünnepély műsora a következő:

1. Elnöki megnyitó, Vörösmarty méltatásával.
2. Szózat (Szavaltat).
3. Kukli-prédikációk, vigjáték I felvonásban. Közreműködnek: Nemes József, Kele Olga, Trávník Karoly, Kele Györgyike, Pollák Bernát, Pollák Olga, Vlasics Rókus, Pataki Viktor.
4. Szózat. (Enek egyes karban.)
5. Tánca.

Köszönetnyilvánítás. A n.-kanizsai Keresztény Jótékony Nőegylet a helybeli felső templom számára egy művésziesen himzett oltárterítőt ajándékozott. Kedves köztelességet teljesíték midőn hálátel szívvel mondok a nyilvánosság előtt köszönetet öv. Zadbanszky Lajosné urnő elnöknek és az összes nemesszívű hölgyeknek a művészi ajándékért.

Nagy-Kanizsa, 1900. december 24.

Horváth György
főgymnásiumi igazgató.

A szegény halottja. Kaposvárol egy előkelő állású uri ember megrendítő halálát jelentik. Egy közisztéletben álló uri család fejét sirba vitte a szegény, amely öreg napjaiban méltatlanul érte. Dr. Szigethy Gyula János élvizdek óta igazgató főorvosa volt Somogy vármegye közkörházának, amelyet az első vidéki gyógyintézetek sorában emelt. Minapában aztán egy kaposvári laphan éles támadás jelent meg a főorvos ellen, amely őt különböző súlyos természetű visszaélésekkel vádolta. Az igazgató, aki működéséért királyi elismerésben is részesült, nyomban fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, a lap ellen pedig sajtópört indított. De azért a közlemény lelki életét teljesen feldúlta. A támadó cikk megjelenése óta ki nem mozdult házából; szobájába zárkózott s csak családjának panaszkodott: — Nem bírom elviselni ez az igazságtalanságot! — mondotta. Az erős ember rövid napok alatt árnyéka lett önmagának; ágynak esett és kiszívodott. Az orvosai konstataáltak, hogy szív-ere szakadt meg. A lelket élő banat valósággal a szívét rezesztette meg. Halála általános részvétet keltett, mert Szigethy Gyula a város és vármegye egyik legkeresettebb orvosa, a társaság kedvelt, tisztelt tagja volt.

Hirtelen halál. Dávid Imréné sz. Szalay Anna 69 éves napszamos asszony f. hó 27-én hirtelen elhunyt. Mivel az öngyilkosságok nálunk napirenden vannak, természetesen itt is öngyilkosságot emlegettek a halál okául. Dávidné szobában — mint konstataáltatott — természetes halállal, szívszélhűdés következtében hunyt el.

A Munkásképző egyesület mulatsága. Érdekes és vonzó műsorral tartotta meg a nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület karácsony másodnapján hangversenyes mulatságát. A Polgári Egylet szépen díszített nagyterme zsúfolásig meg is telt érdeklődő közönséggel és szívesen látnak, hogy az intelligencia is szép érdeklődést tanúsított az iparos ifjúság estélye iránt. A műsor első pontjával az egyesület férfikara, Banekovics János karmester vezetése alatt nagy precizitással

énekelt a Szózatot. A jól megérdemelt tapsok után a karmester szépséges neje Banekovics Jánosné és Zubory Erzsike városunk egyik ismert szépe ültek a zongorához és Hause „A repülő ublánosok” című bravúr-galoppjával hebizonyították, hogy nemcsak természetes bajjalakkal, hanem kiváló zenei képzettségükkel is tudnak nagy tetszést aratni. — Halvax Frigyes, iparosaink ezen kimagasló alakja, mint drámai előadó igen előnyösen mutatta be magát. — Rudnyánszky Gyula a „Gyáva” című nehéz drámai monológját sok bensőséggel adta elő. Maszkja, hanghordozása egyaránt hozzá járultak azon zajos sikerhez, melyet elért.

Halvax után egy ifjú leányka, a kit a nagyközönség eddig alig ismert, lépett a podiumra. De ezen estélytől kezdve Schert Emma kisasszonyt bizonyára mindenki úgy fogja említeni, mint egy szép reményekre jogosító elsőrendű műkedvelőt, aki gyönyörű hanggal van megáldva. Mely érzéssel énekelte Werner bucsudalt „A saekkingeni trombitásból”, melyet megismételnie kellett. — A kisasszonyt Banekovics Jánosné kísérte zongorán és méltó részese volt a közönség tüntető tapsának. — Ezután Darázs Vilma k. a. ült a zongorához és mellé telepedett Sárközy János cigány primás. Darázs k. a. magyar népdalokat játszott olyan bravúrosan, olyan gyújtó hatással, hogy a közönség valóságos oránszerű tapsviharban tört ki minden egyes darab után. Sárközy János hegedűje is mintha ez alkalommal szívesebben szólt volna, mint máskor, miért őt is lelkesen megénekeztek. A hatalmas dobozó most egész terjedelmében megtelt. 20 fehérruhás leány 30 szalonnruhas férfi: az egyesület egyes kara emutattatta be magát először. A vegyes kar alig 2-3 hónapja szervezték és teljes elismerés illeti Banekovics János karmestert, hogy ezen rövid idő alatt nagy szakképzettségével és egyszerűségével annyira kiképezte a vegyes kart, hogy ez igen derekasán megállta helyét a nyilvánosság előtt. Az előadott népdal-egyveleg legtöbbjét meg kellett a vegyes karnak urázni. — Tuboly Ida k. a. édes anyja Tuboly Victor ezen alkalomra irt költeményét adta elő igen kedvesen. — A költemény a következő volt:

A társasélet olyan fogalom
Hol nincs hypochondria, unalom!
S bár tőle mindenki sokat kíván,
Kevésbet érhet el itt Kanizsán!

Tömántenek sok itt az igény
Magába vonul sok emberi lény!
Legyen bár katona, civil, vagy pap,
Külön irányban külön halad.

Midőn dél felé jár már az óra
Tekintésük csak egyet a korszóra!
Furcsa képe az a társadalomnak,
Urak és hölgyek is külön járnak!

En így a Társasör is és az Egylet
Különböző elem, mely nem ért Egyet!
Lenéz sok ember a másikat,
Mert gőg és nagyzás lám itt a divat!

S ez a választal rendületlen áll
Bármely társasági vállalatnál!
De még azért csüggedni nem szabad
Le kell dönteni e választal!

Es akkor a város társulása
Nem lesz mikép a csillag hullása,
Mely fénylik, de nyomban le is szalad
A sötét éjszaka leple alatt!

Düljön le már tehát az akadály!
Éljen ki ezért a sikra kiáll!
A munkásképző egylet irányja
Társas életünk legnebb vívmánya!

A munkásképző egyletnek köre
A demokratikának talpköve;
Nem ismer sehol választal!
S a hazá javára él és halad!

S mert így él a társulás javára
Helyszünkön korsorral mászójár!
Es arany betűkkel legyen azon:
Éljen a hű magyar társadalom!

A hallgatóság igen szívesen ovációkban részesíté az előadót, majd zajosn éllette és hívta a szerzőt, a ki engedve a közönség óhajának, meg is jelent a deszkákon. Zaradékul a férfiak a norvég matrózdal énekelte, rendkívül nagy tetszést aratva. A szereplő hölgyek mindegyikét, ide nem érve a vegyes karban közreműködőket, a figyelmes rendezőség gyönyörű virágosokkal lepte meg. E figyelmét ugyan nagyon szépnek,

és rendkívül költségesnek tartjuk. — A minde tekintetben meglepő szépen sikerült és élvezet-dús előadások után, gyorsn kúritették a terméket és megkezdődött a reggeli 6 óráig tartott tánc, melynél az első négyest nem kevesebb, mint 124 pár táncolta.

Öngyilkosságok. Horváth Juliska 28 éves vizsgázott ápolónő, aki Nagy-Kanizsán nagy buzgalommal éli hivatásának, saját szivbantalmaira nem találván enyhítő irt, folyó-hó 26-án öngyilkossá lett; morfinumai mérgezte meg magát. A karácsony valószínű nem hozta meg neki azt, amit várt. Az öngyilkos anyáigen exaltál természetű volt. Kedve olvasmányait kezezték a francia regények és noha alig bírt némi műveltségrel rajongott a művelt férfiakért és ezért a legnagyobb áldozatot is meghozta. Utóbbi időben nagyon elhagyottnak érezte magát és valószínű azért dobta el magát az életet, melyben ő gyönyörűt keresett, de melyet ha meg is taált, csakhamar felváltotta a csalódás. Kötelegajához Vincze apóónőhöz intézett bucsúleveleiben ideghatalmait emlegeti elhatározásának okául és arra kéri, hogy ejtse módját, hogy valamelyik cigánybanda a sirjánál elhazza kedvencnöseit. Torma Tóni cigányprimás készséggel vállalkozott arra, hogy a szerencsétlen leányt legialabb ez utolsó óhaja teljesüljön.

Papp József, mint kocsi volt Mantuánó József keményseprő szolgálatában, ugyanott szolgált neje is. Papp József utóbbi időben elhagyta szolgálatát és feleségét folyton unszolta, hogy menjen vele Csurgóra szolgálni. Az asszony azonban nem akarta elhagyni helyét és azért meghasonlottak egymással. Papp hétéfőn azzal bucsúzott el feleségétől: „Ha nem jössz velem, sohse látsz többé. Pappnak házasszonya csüörtökön jelentette a rendőrségnek, hogy lakóját már négy nap óta nem látta; szobájának ajtaja belülről zárva van és az ablakok is erősen letűggyönyözve vannak. A hatóság elrendelte az ajtó felnyitását; a padlón véreben megtalavta fekdé: Papp József, ki borotvával átvagya öté ereit, mi halálát okozta. A rendőrorvosi vizsgálat szerint Papp már hétéfőn kövele el végzetes leletet.

Szent-Antal kenyerere. A jótékonyágnak egy eléggé nem dicsérhető módja az ugynevezett „Szent Antal kenyere”. Ezzel a címmel ugyanis gyűjtő perzselyeket állítanak föl a jölelkek s abba rakják be időnkint adomány-filléreiket, miket a jótékonyágnak oltárára szántak. Egy ily perzsely van Jandrasics Mariska k. a. varrónőnél is a Gőzfürdő-utcában. Ebbe karácsonyig körülbelül 20 korona gyűlt. Ehhez az összeghez a jószívű gyűjtő még csatolta a maga jótékonyági áldozatát, vásárolt, készített ételmi szereket és karácsony ünnepe alkalmából fölkereste azokat a szemérmes szegényeket, kik képesek talán inkább éhen halni, hogysen könyöradományért nyujtanak ki kezöket, — és ezeknek vigasztalan sorsát enyhítette meg a látatlan kéz jótékonyágnával.

Építészegedek táncmulatsága. A nkanizsai építészegedek egyletének táncedvelő ifjúsága január 1-én a Polgári Egylet földszinti helyeégeiben betegsegélyző penztára javára Sarkozy János ismert szeretkara közreműködése mellett jótékonycélú zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenkint 80 fillér. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 óraker.

Éltűs körjegyzés. Kállok Elek sárszegi körjegyző december hó 19-én reggel közönségből távozott és azóta nyoma veszett. Hivatalát mint értesülünk teljesen rendben hagyta vissza. Kállok öföten ember.

Az állami iskolák jókarban tartása érdekében a miniszter újabb rendelkezést adott ki. Ebben felhívja a tanfelügyelőségeket, utasítsa az állami elemi iskolai épületekben lakó tanítókat, igazgató-tanítókat és az állami iskolai gondnokságokat, hogy az állami elemi iskolai

épületek külső, belső takarítására a legszigorubb gondtal ügyeljenek föl, annál is inkább, mert az e téren tapasztalható mulasztásokért első sorban az állami elemi iskola épületében lakó tanítót, illetve igazgató-tanítót fogja felelősségre vonni: akár a község, akár a felekezeti, akár a kir. kincstár terhére történjék is az iskolaépület tisztogatása és a karban-tartása a község vagy hitközség terhére történjék, talájon módot a tanító, igazgató tanító, illetve gondnoknak, hogy a község, hitközség e téren elvállalt kötelezettsége pontos teljesítésére szorítsanak.

Disznó helyét önmagát ölte meg. Disznó ölére készült Vas István 36 éves iharosi lakásmester. Az ölére lent ként már szorosán markában tartotta, midőn a letepert bizó telugrott és Vas lábát közt tört magának utat. Vas nagy erővel a disznóba akarta a kést szúrni, de saját lábzarába szúrta és néhány perc múlva nagy vérvetés következtében meghalt.

Az anya sírján. Deszkás János újvári tehető gazda néhány hónappal ezelőtt temette el feleségét, de nem sokára vigasztalást talált a falu egy szep, de szegény leányánál, akit gazdaszónynak vett a házához. Leányai, kik közül az egyik tizenhétéves, térden könyörgöttek apjuknak, hogy ne vegyen idegen asszonyt a házához, mert annak nem jó vége lesz. Az apa hajthatatlan maradt. A fiatal mostohaának utjában volt a két leány s azért minden alkalommal ingerelte férjét a leányai ellen. A két leány hiába kereste szorgalommal az apa és a mostohaanya kedvét, azok csak annál ridegebbek voltak irántuk. Ezért a két leány, mikor nehéz munkáját elvégezték, szobájukba vonultak és mikor mindenki aludt a háznál, akkor tört ki belőlük a zokogás és panasz. Így volt ez hosszú ideig. Végre a mostoha keresztülítte, hogy az apa szolgálni küldte őket, a jómódu leányokat. Ezt a szegényt már nem bírták elviselni a sokat szenvedett leányok. Nagy fájdalomukban elhatározták, hogy megölik magukat. Tegnapelőtt este aztán a nagyobbik leány karonfogta testvérét és kimentek a temetőbe édes anyjuk sírjához. Itt levették fejükről a nagy kendőt és egy lombja veszielt szárazfa két előre álló ágára másztak, hurkot csináltak és felakasztották magukat. A sokat szenvedett szerencsétlen leányokat másnap találták meg édesanyjuk sírján.

Elveszett szemüveg. Folyó hó 26-án délutáni órákban a Főúton lévő Dobrovicslele háztól ugyan a Főúton át az Eötvös térig egy nikel-keretű, aranyláncon lógó szemüveg elveszett. A megtaláló a rendőrkapitányi hivatalnál adja át.

Szerkesztői üzenetek.

P. és t. hiatal Nagy-Kanizsán. Már megelőző számunkban közölte volt.

I. karácsonyfája. Még a disznótorokat sem rosszaljuk, mert hibáztatnók a karácsonyfákat, melyeknél oly szépen nyilvánul a rokoni és baráti szeretet. Vajha egy ünnepet ülne az egész emberiség; az lenne a legszebb ünnep a világon.

Megismerkedés egy leánnyal. Sajnáljuk a kicsikét, a ki Önnel megismerkedett; mi nem kérünk az ismeretségből. Jól tette, hogy titokban tartotta előtünk a nevét, mert ha ki nyomatjuk, mit szolt volna a papája.

IRODALOM.

MOLNÁROK LAPJA. Ez a szaklap, hét évi fenállása után újvekor hetilappá alakul át a régi előfizetési ár megtartásával (ára egy évre 8 korona). — Praktiku rovatában bőven értesül az öt érdeklő dolgokról: technikai haladásról, üzemszervezésről, kereskedelmi és közgazdasági hírekről, a belső és külföldi érdeklő eseményeiről a molnár, alkalmazott, gabona- és lisztkereskedő és süto. A kiadóhivatal (Budapest, József-körút 33.) szívesen küld mutatvány-példányt annak, aki egy levelező-lapon hozzáfordul.

IRODALMI UJDONSÁG! Tuboly Victor író-társunk Kárpáthy Jenő, városunkban kértült tej és arcképeiről ismert genialis festőművészele egyesülve, kiadja összes, többnyire országos lapokban is megjelent humorisztikus költeményeit. Az érdekesnek ígérkező és képekkel illusztrált kötetű mű március 15-én fog megjelenni és a közönség körében már is nagy iránta az érdeklődés.

A „MAGYAR SZÓ” ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁSA. A „Magyar szó” újvekor lép második

évfolyamába. Tizenegy hónapos élete beigazolta, hogy a haza ellenségeinek a „Magyar Szó” a legveszedelmesebb ellensége.

Mindegy társadalmi, politikai és művészeti kérdé-ken a „Magyar Szó” függetlenül foglalt állást. Csakis a „Magyar Szó” lehetett független minden irányban, mert függetlenséget nemcsak programjába vette, hanem meg is valósította.

A „Magyar Szó” a minifele politikai pártoknak, semmifele társadalmi érdekesoprtoknak nem áll szolgálatában.

Ez a függetlenség biztosítja a „Magyar Szó”-nak azt a nagy hatást, melyet a közöletre gyakorolt. A „Magyar Szó”-ról úgy beszélnek, úgy fogják fel, mint az egyetlen ellenzéki újságról, melynek van bátorsága mindent megmondani, mi a közjó javára szükségesnek talál megmondani. A „Magyar Szó” olvása néki senki sem lehet elegendő tájékoztató a közviszonyokról, mert a „Magyar Szó” az egyetlen újság, mely semmit el nem hallgat, semmit el nem tusol, melynek megmondását csupán az irodalmi józólés szabályozza.

Tárca- és hírvostá maris a legjobbak közé tartozik az egész magyar sajnalisztikában s maga a lap énkébbben van szerkesztve, mint minden más újság.

Mindezeknél fogva legmegergebben ajánlhatjuk olvasóinknak, hogy fizessenek elő a „Magyar Szó”-ra, 420-8

Az előfizetési árak a következők:

Évesz évre	28 kor. — fil.
Fél évre	14 " — "
Negyed évre	7 " — "
Egy hónapra	2 " 40 "

Nyiltér.

Nyersselem-básztruha

8 fnt 65 krtól 42 fnt 75 krig teljes öltönyhöz való kem — Tusor és Siantung-Pongó s. valamint fekete, fehér s színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként — a legváltozatosabb szövés, szín és mintázatban **Privat-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, vala mint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** (6 magyar levelezés. Svájcba kétézeres levélbályog ragasztandó)

KERDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes savanyuvíz

MINT NYALKA OLDÓ SZER
ugy magában, mint meg tejjel vegyítve **KÖHÖGÉSNEEL, REKEDTSÉGNEL,**
TÜDŐHURUTNÁL stb.
legjobb gyógyszerrel ajánlatik.
NEHEZEN EMÉSZTŐ, GYOMORHURUTNÁL KITÜNŐ HATÁSA VAN
Mindenütt kapható. 398-25

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.
egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedőrszóló alkalmatistik közvényénel, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” csiggyászra.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyiszolvan minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, oszsa. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

4279 lk. 1900. 426-1

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről [közbirre tétetik, hogy Horvák János langvizi lakos végrehajtatonak Scherenpecher János végrehajtást szenvedő langvizi lakos ellen 396 K. hátraléai tölke, ennek 1900 évi Julius hó 9 napjától járó 5 $\frac{1}{2}$ kamatai 26 K. 30 fill. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentmaradt kir. szék területéhez tartozó a langvizi 22 szivben + 23 hrsz. áati felvett felelészben Scherenpecher János végrehajtást szenvedő fele részben pedi ennek neje szül. Kucs Katalin tulajdonát képező s 800 koronára becsült ház és belsőség az 1881. évi LX. t. czikk 156§ d.) pontja alapján — egé-szben, ugy a langvizi 58 szivben I. 1-13 sorsz. alatt Scherenpecher János végrehajtást szenvedő tulajdonánál felvett s 1846 koronára becsült 4 urberi telek

1901. évi január hó 4 napján d. e. 10 órakor

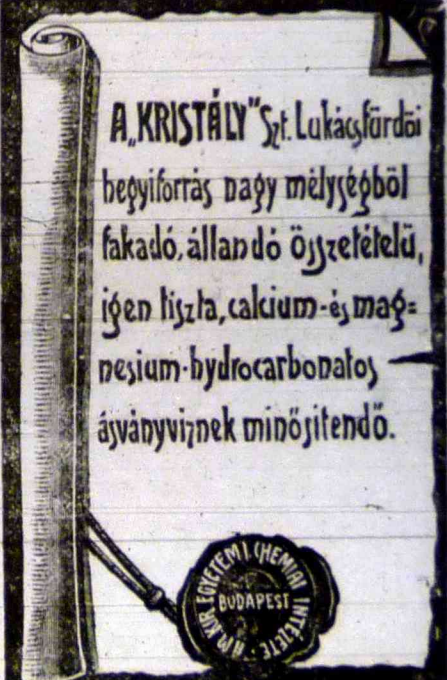
Langvizi község házánál Dr. Rothschild Samu fel-eresi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a entebb kirott becsár. Árverezni kívánok tartoznak a becsár 10% át közszpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi-hatóságnál, 1900. évi október hó 10 napján.

GOZONY kir. trvszéki albiró

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
bepuifortás nagy mélységből fakadó, állandó özyetételű, igen liszta, kalcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minőjitendő.

Több száz kiváló orvos által aláírva. A legrizetesebb és legolesőbb ásványviz. Kapható minden jobb fűszerkereskedőben és vendég óben.

Kwizda fele Korneuburgi marha táppor

Állatgyógyászati diatetikus szer lovak marhák és juhok számára
60 év óta a legtöbb istállóban használják étvágy hiány, rossz emésztés ellen, a tej feljavítására és a tehének tej feljavítására és a tehének teje-löképességének emelésére Egy skatulya ára 1 K. 40 F. — Fél skatulya ára 70 F. Valódi minőségben csakis fenti védjeggyel kapható minden patikában és drogueriarban.
Főraktár:
Kwizda Ferencz János
ca. kir. osztr. magy. román és bolgár harogai udv. szállító
Kerületi gyógyszerész KORNÉUBURG N. Bécs mellett.

Borbély és fodrász műterem.

Nagy-Kanizsa város és vidéke urfői közönségének ezennel pártfogó figyelmébe ajánlom Nagy-Kanizsán a nagykanizsai Takarékpénztár palotájában már több éven át fennálló, a modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett, előrangú

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ ÜZLETEMET.

Ugy mint eddigél a jövőben is főnyit a tisztaságra és a pontos kiszolgálásra fektetem, azonkívül dus raktárt tartok kész parókák és hajfonatokból. A farsangi időnyre parókákat csakély díj mellett kölcsön adok.

Hajfonatokat kihullott hajból, nemkülönben minden szakmámba vágó munkát gyorsan és olcsón készítek.

Bel és külföldi illatszerek gazdag raktára.

Műtermemet és szolgálataimat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvamély tisztelettel

Pusofszky Sándor

Borbély és fodrász

Allein echter Balsam
von der Götterwelt-Geist
A. Thierry in Prágra
bei Schöckl-Beckstein.

Nélkülözhetetlen és utolérhetlen hatása kitűnő. Világokk kivitel minden országba

THIERRY A. balzsamát

[melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált]

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca” védőjeggyel van ellátva. Felülmúlhatatlan szer minden mell-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbavég bérmentesen 1 korona 20 fillér. Szűjkeküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifolia kenőcsze

(csodakenőcsnek nevezik)

Utolérhetetlen szivó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben főöslegessé teszi. Ez kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott ontszuz, ujabban egy 22 éves rák-szerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítható-u mindeféle seb gyuladásánál.

Próbátögy bérmentve 1 korona 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjunk utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más effajékat.

Czím: A. THIERRY, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz.

Prágra, Prágerhof felé, a Déi Vasut mentén.

Prospektus ingyen és! bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegysimnek utánzatát a törvény üldözi.

10 koronért

Genf arany Plaque remontoir óra
szegélytiszítvaant
leglikarócsarany
nyaj erősbített óra,
amelyet min-
denki 100 K becsül.
Tényleg azonban
teljesre fudított, vé-
szesül, tartósság és
pontosjárására néve
évi késszégűl,
csak 10 K és 20 K
morgonyúttal, tá-
pasztrossa, 3 fudított 14 K Valódi szett
remontoir 10 K-re, 3 nehéz dűsön vésett
fudított, elismert kitűnő óra, különösen
10 K, hűlőcsök 14 K. Nikolósen
legjobb készítmény 1 K 50 H. Divatos
kiváló elegáns arany Plaque-láncz arak
és hőlgyök röcsőre 4 K

14 karát. arany-gyűrűk 2 K

hőlgyökök és uraknak
val. adható adóttan.
Mind gyűtő hívat. jel-
szóval Hus. évi tartós
székért késszég. Gyű-
nyör csillagú művészetes
gyémántokk.

10 K. Kővekkel 2 K erősebb
gyűrűk 2 50 K (Pajmón
szeműk 10 K.)
Erőkes újdonság.
Hangszerey-Piton-Iszordán
nagy feltűnést kelt, seült szer-
kesztés és grátás, valam. olcsó
Ára miatt, mind kora ismerős
nőkkel mindenkül eljűrtbeha a
legszébb táncszemét, indulókat,
melódikáit. A hangszereket 20
hangja van, gyöny. bassz kísérettől
5 K. Kóp. árjegyzék ingy. kapható.

Rundbalkin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Kitűntetve 12 * * *
kiállításán. * * * *

A Párisi 1900 világ-
kiállításán a „Nagy Éremmel” kitűntetve.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító.

392-6.

Jägerndorf.

Egyedüli gyártója a valódi Gessler-féle

ALTVATER

1 kórnek.

Óvakodjunk utánzatok elfogadásától és figyeljünk e gyárítmány védőjegyére. —

ad. 2094]—R. sz.

Cs. és kir. szab. déli vaspálya társaság.

A kézbesíthetetlen és fölös. szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 76. §-a értelmében

1901. évi január hó 8-án d. e. 9 órakor

Nagy-Kanizsa állomás teheráru raktárában eladásra kerülnek, mihez a t. c. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1900. december 15-én

Az üzletigazgatóság.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCIÁ COGNACGYÁR, PROMOTOR.

Mindezt kapható.

HUDA ÉS BLOCHMAN

Nagy-Kanizsa, 1900. október havában.

Értesítés.

Az őszi és téli időnyre raktáromat a legdivatosabb fínombel- és külföldi kelmékkel

318-140

dusan felszereltem. Arulm megérkezéttel azon meggyőződésre jöttem, hogy raktáram tul nagy, így elhatároztam magam a legkisebb haszorra megrendeléseket elfogadni.

Jó szép és fizetés munkáról birtosítom a u. é. közönséget. Minél tömegesebb becses megrendelést kér e maradtam a n. é. közönség iránt teljes tisztelettel:

KAUFMANN MÓR frfiszabó
ELEK féle ház.

gyers, pontos és azold kiszolgálás

Készítik Ilyenkor polgári és katonai

**Aranyér!
Hemerhódia!**

A ki ebben szenved, kérje bizalommal az ellen való szeretet. A legnagyobb fájdalmakat azonnal megszünteti, a csomókat, legyenek azok künn, vagy erejve 2-3 napi alkalmazás után eltűnteti. A gyomor és bélműködés, az ülés és a járás kifogástalanok lesznek és rendkívül megkönnyebülten és boldognak érzendi magát az előbbeni patients.

Az egész világon nem létezik ezen kívül egy ilyen jó, ártalmatlan és discret szer. Csalódás benne ki van zárva!

Nem bevenni való orvosság, sem nem valami masina. Ára 3 kor. utánvétrel vagy a pénz előre beküldése esetén discret bérmentve küldetik.

Czím:

**VOTS A. gyógyszerész
Brassó.**

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát vevőknek

Konrád János

óragyára
arany, ezüst és órszer áru
szállító-háza

Brüx, (Csehország).

Jó nickel remontoir-óra

frt. 8.75.

Valódi ezüst remontoir-óra

frt 5.80.

Valódi ezüst lánc frt 1.20

Nickel ébresztő óra frt 1.95

Czégem a cs. és kir. birodalmi címerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási éremvel mint ezernyi elismerő-levél van birtokomban Nagy képes árjegyzék ingyen s bérmentve.

A nagyon tisztelt közönség

figyelmét felhívjuk, dúsan felszerelt fűszer, festék gyármal, legfinomabb tábla és sáxló olajok valódi jamaikai rum, orosz thea, likörök továbbá milly-gyertya, szappan, rizskeményítő, mandola, morzsola szőlő, olasz, jappán, indiai rizs, szalon petroleum és minden e szakmába vágó cikkekre.

— Asványvizek, denaturált szesz félliteres palackokban Megbízható csiraképes mezőgazdasági vetemény magvak.

Trifall-köszén eladás nagyban és kicsinyben.

Az összes budapesti gőzmalom lisztjéből, mindig jelentékeny raktár. Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek, olcsó verseny árak mellett.

A régi jó hírnévnek örvendő, a mai igényeknek teljesen megfelelő és újjá átalakított fűszerüzletünk és sok évi tapasztalataink nemkülönben a nagy verseny készlet bennünket fenti árak ajánlataira, melynek minél számosabb partfogásukaf alázattal kéri.

Balaton Testvérek

fűszer, hazai termény és lisztkereskedése Nagy-Kanizsán

Eötvös tér a „barát-pékhez.”

220-52

Önborotváló

Önborotváló

Önborotváló

Önborotváló

ujjonnan szabadalmazott borotva védjegyzűlkekkel. Minden veszély kizárva még gyakorlatlan kéznél is. Szőr- és bőrbetegsegek, védve, melyek fertőztetés által származtatnak. Legkényelmesebb borotválás minden időben és rengeteg költségek megtakarítása! 386-8

Megrendelési ár 2 frt 80 kr. a pénz előletes beküldése vagy utánvét mellett.

Silherstein egészségügyi intézete

Bécs IX., Rossauerlände 35. a.

KLYTHIA a bőr ápolásár

szépitésére és finomítá ára

PUDER

Legelőkelőbb ültőzékl, bál és társalgó Puder.

Fehér, rózsaszín és sárga.

vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udv. tolllette-szappan és illatszergyár Bécs.

Főraktár: BÉCS, I. Wollzelle 3.

Kapható a legtöbb illatszere-, gyógyszerkereskedésben és gyógyszerterban. NAGY-KANIZSÁN: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kretnegyula cégeknel.

Egy doboz ára.

1 forint 20 krajcár

Utánvétte vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Van szererencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a f. évi november hó 27. napján üzletünkben kiűtött tüzesetből kifolyólag megmentett

összes áruczikkéket

amig a készlet tart jelentékenyen

LESZÁLLITOTT ÁRAK

mellett eladjuk.

Ehez képest üzletünkben mindennemű

norinbergi, divatczikkék

kézműárúk, tehérműek, kesztyűk, pipereszerek

és egyéb szakmánkba vágó áruczikkék

rendkívül jutányos áron kaphatók.

Teljes tisztelettel

Kaszi Testvérek

Alapított 1820-ban

A legújabb és legújabb borsóval forrasztott szőnyeg, betűszőnyeg, asztal- és szőnyeggyöngyök, lámpaköröknek nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneves gyári nagy raklára. Örökös választék porosa és apróra szőnyegekben.

Általánosan ismert dolog, hogy a szépség elérése, szépségjavításra a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 120 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalvát ajánlják.

SANTAL EGGER az igen drága és ültet keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatékony az ifjúság bántalmaitól, miért az orvosok is rendelik.

Csak a tiszta vadtelt „Ugrisfélé” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegeknél. — Vidékre 8 korona 40 fillér előlegos befizetés után barmintve küldi a

„NÁDOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogtisztító szer a

THYMOL fog-kréme

1 tubus 60 fillér

Kisdoboz kapható

KÖSZVÉNYES CSÜZ

egyedül biztos gyógyszer a híres CSÜZ- és KÖSZVÉNY-ETHER.

Néhányzori beledzés után kigyógyult minden csusz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurkást, szagot, fogfájást stb. Egy üveg 3 kor., postán 2 kor., 60 fillér előzetes befizetés után barmintve küldi az egyedül készítő

STEINER MIHALY városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ez az azonos kíméletű, a legtöbb betegséget gyógyító híres gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisüveg és mindenki állandóan fogja használni.

10 üveget 5 koronáért barmintve küld az egyedül készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész STURICA, Fő-utca (via Csáktorony.)

Legfinomabb egészségügyi egyiptomi

SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fill., 2000 db 7 kor., 5000 db 15 kor.

postán barmintve küld:

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvatosan értékeljen utána

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORERŐSÍTŐ**

200 év óta ismert kitűnő hatású, gyomorjókodó, táplálékanyag, nehéz emésztés stb. ellen.

Kis üveg 80, nagy üveg 140 fillér. — Kapható minden gyógyszerárban. — Központi elárúító: BRADY KÁROLY „Magyar Király” gyógyszerár, Bócs, L. Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 240 kor., vagy 2 nagy üveg 280 kor., barmintve küldik.

PSERHOFER J.

vértisztító labdacsal.

Orvosilag ajánlott legrégebb házi és a rossz emésztés ószos következményei ellen.

Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedettség a „PSERHOFER J.” név vérszínét látható.

KI AKAR LENNI?

egy éves önkéntes

A ki az előirt lakokat nem végente az is lehet egy éves önkéntes. — A ki már sor alatt állott, kiképzett. Születés évétől kezdve. — Prospektus ingyen küldi:

LIETHLAU ALBERT a katonai előt. tanf. igazg. Debreczenben. Tanácsadó: eddel Dr. Szeged L. m. kir. honvéd orvosok ny. Dr. Bayer A. m. és kir. őrnagy ny. Fejlesztő: a m. val. és kősz. m. kir. miniszter megb. szőlő és tank. kir. főigazgató.

Képről és fényes sikerrel bevált. Azalma, köbörény, szivveser, gyomor-bélbajoknak, idegkijárat (Hysteria, Neurasthenia), máknacs vér- és bírbántalmaknál. Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

Vérgyógyítás — Hemipatia

fejtárgya és egyéb betegsége

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 18.

Budapest legújabb látványosság a

BELEDAROSS KÁVÉHÁZ

IV., Kigyló-tér 2. (Klotill főhercegnő palotája.)

Türelmet találkozó helye. — Kávé: STEUER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB

MAGYAK BESZERZÉSI

FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN

OS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT 23.

ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN

ÉS BARMINTVE

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő elsőrangú éttermel.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.

Különösen magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világhírű „Pechorbräu” egyedül kimerés.

Simon Pál jó hírnevű

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az ósasz-pályaudvarok felé.

A legjobb órákat

legszelídabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország e sember első és legnagyobb ülése

BRAUSWETTER JÁNOS

kronométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 kóppel ingyen és barmintve.

WOMAN VILMOS

PHOTOGRAPHIA

PHOTOGRAFIA

PHOTOGRAFIA

FRATELLI DEISINGER

küld

Fiuméből vagy Trisztből

5 kgr. Cuba kávé, válogatott. . . . 15 kor. 68 fill.

5 . Ceylon gyöngykávé . . . . . 17 . 15 .

olvárolva és barmintve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyzóelokra is szolgál.

ÁJÁRLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kéthly egyetemi tanár urak közbajknál, vérzékenységénél, emésztési zavaraiknál, gyomorgöngyölék stb.

Gyár és megrendelői hely:

KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBANYA.

BENZIN-MOTOROK

LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobbak és legújabbak a létező szerkezetek közül.

Vasárképviseletünk és raklái: **DÉNES E.**

Budapest, VI., Váci-körút 81.

Képes árjegyzék ingyen.

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rájna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jobb fűszer- és csomagoló-kereskedésekben, szállók, kávéházak és éttermekben.

Bodega Company

SZABADALMAKAT

BUDAPEST

HERZÉBET KÖRÜT 17

teljességével díjazatul.

ERTEKESÍTŐ VÁLLALAT

Bol- és kőművel szabóiparok, kőművelés, árnyékolás és kőművelés. Végezetül és mestrikt lejtromozás.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hővízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb lezuhanyzókkal, pompás fürdővel, szőlőkkel, kávé és kávéházzal. — 200 kényelmes lakószobával. — Prospektus kívánatra ingyen és barmintve.

Oh jaj! Kőbőség, rakodtság ellen gyors és kitűnő eredményt használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a kőbőségben: Budapest, VI., Váci-körút 17.

EGGER mellpasztilla szabadított meg.

Haj ószul a haja,

használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, hanem a haj eredeti színeit vissza. Üvege 2 korona, barmintve 2 kor. 90 fillér, ZOLTÁN BELA udvari szállító gyógyszerárban Budapest, V., Nagykörút-utca 33 sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000 sorsjegy.

50.000 nyeresemény.

Küldi minden sorsjegy után.

A jelenkor legnagyobb nyereséi csúcs sorsjátéka a sz. kir. szab.

ÓSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás.

Tervezetlően és barmintve.

Ögynökök keresetnek.

Hirdetéseket, reklámokat legelőször az összes bel- és külföldi lapokban az

ALTALÁNOS TUDOSÍTÓ

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Redakció: Erzsébet-utca (Budapest), VII. Erzsébet-körút 31.

Szerkesztő: pontosan és kőkiszmeretesen

szövegűket az összes megbízásuk

71. tétegyetesek ingyen.